

გატონებო, იხით, რომ ათიათასობით ოჯახს, მახვიარაი შესანახი პროდუქტი ჰქონდა, მახვიარაი არ აქვს?! 9

გვირდებიან, მაგრამ უსიყვარლოდ გვატყუებენ 2

«ღღეს ყოველ გაკობრებულ პოლიტიკოსს თავი წვინდა სებასტიანე ჰგონია» 18

«ღღა ენის» ნახვლად, პირველკლასელთა სახელმძღვანელოს «უხსო ენათა ლექსიკონი» სომ არ ღვაპრავათ?! 3

რატომ არ გვსმენია, საინფორმაციო, იმ, სადაც ქართველები უმრავლესობაა, აზერბაიჯანის განათლების სისტემას ეფრუდოს და ქართველებისთვის ქართულად დაეგეჭდოს ერთი სიტყვა მაინც. ეგ ჰქონდა და, საინფორმაციო მდებარე ექლესიებს ფარეხებად იყენებენ და ქართველებს გავგეგვისთვის ქართული სახელის დარქმევას უკრძალავენ

მარინა-ნისტაგის გაგდიდრების ოხნებას «სტრატეგიულა პარტნიორა» ფრთები უეაქვებს 7

ღონელ ტრამპი – 16 უმართავი თუ ლოგიკურად მოქმედი პრეზიდენტი?

რას უნდა ველოდოთ და რისი გვეშინოდეს? რას ლაპარაკობენ ათონის მთაზე მართლმადიდებლობაში განხეთქილების შესახებ 8

მამა გიორგი (რაზმაძე): მსოფლიო კატრინარქად წოდებული მსოფლიო აფარიისტი ბართოლომეოსი მართლმადიდებლობის მტრების მარინებია 4

წიგნი და გავრცელება

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ვინაა იცის, რატომ ვაპყრობს უკვე პირველკლასელ ბავშვებს ამ ენების სწავლა? თუ იმას გვიტყვიან, რომ არაბი, ირანელი, აზერბაიჯანელი და სომეხი ბავშვი ცხოვრობს საქართველოში, მაშინ რა დააშავეს ბავშვებმა, რუსებმა, ასირიელებმა, იუდეებმა... გარემო მათი ენებიც შევასწავლოთ და, „დედა ენის“ ნაცვლად, პირველკლასელთა სახელმძღვანელოს დავარკვათ „უცხო ენათა ლექსიკონი“ და, ბავშვები კი არა, პოლიგლოტები გვქონდება, სკოლას რომ დაამთავრებენ, ათი ენა ეცოდინებათ და მერე სომეხი ყველა კარი ღიაა?!

ჩვენ სოციალიზმის ეპოქაში გავრცელებული თაობა ვართ. ის თაობა, რომელმაც საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ყველაფერი ნახა სამოქალაქო ომით დაწყებული, შიმშილის ზღვარზე მყოფი უშუქო და უგაზო ქვეყნით დამთავრებული. და მაშინაც, იმ არეულ წლებშიც და „გაგანია კომუნისტები“ ყველა, აბსოლუტურად ყველა ახალ ცხოვრებას ასე ვინწყებდით: „აი ია“. იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“ უკვე დავი გვეგონა და უკვე დავიც იყო მაშინ. ვერც „პირსისხლიანი კომუნისტები“ გაბედავდნენ, „დედა ენა“ შეეცვალათ, სასკოლო პროგრამიდან ამოეღოთ ან რაიმეთი ჩაენაცვლებინათ. ჰოდა, ვიზრდებოდით „აი ია“-ზე, მერე ვსწავლობდით კითხვას, ვკითხულობდით ქართველ და უცხოელ კლასიკოსებს, მაგრამ ყველაზე კარგად „აი ია“ ვიცოდით, როგორც სულის ნაწილი. თუ რაზე კარგად ვიცოდით, ვამბობდით, რომ „აი იასავით“ ვიცით-თქო და დღემდე ასეა.

რაც ვერ შეძლეს კომუნისტებმა ჩვენი „მონობის“ პერიოდში, ძალიან მარტივად მოვახერხეთ დამოუკიდებელ და „თავისუფალ“ საქართველოში. ჯერ კიდევ წინა ხელისუფლებამ დაიწყო „დედა ენასთან“ ბრძოლა, აქაოდა, მოძველებულია და ახლით უნდა ჩავანაცვლოთ, რა დროს „აი ია“-აო. ასე გაქრა სკოლებიდან გოგებაშვილის უკვე დავი წიგნი, რომელიც, მხოლოდ კითხვის სწავლაში კი არა, ადამიანად ჩამოყალიბებაში გვეხმარებოდა, და არა მხოლოდ ჩვენ: იმ ადამიანებსაც, რომლებიც დღეს ასეთ გადაწყვეტილებებს იღებენ, მაგრამ „მარტო წვრილან რას უზამს...“

გვჭირდება კი ასეთი ნიგნები? ახალმა მინისტრმა განათლების სტრუქტურაში წმენდა რომ დაიწყო და არაერი ადამიანი გაათავისუფლა, ერთხელ მაინც არ გაუჩნდა სურვილი, სასწავლო წლის დაწყებამდე „დედა ენა“ აელო ხელში, ის „დედა ენა“, რომელიც მისმა უწყებამ დაამტკიცა, რომელშიც ავტორებმა არაერთი ათასი ლარი მიიღეს და რომლითაც საქართველოს მომავალმა უნდა ისწავლოს. იმ მომავალმა, რომლისთვისაც თურმე ვიღვნი და ვწავლობთ, თორემ ჩვენთვის რეალურად არაფერი გვინდა. არ გაუჩნდა მინისტრს სურვილი იმისა, რომ გადაეფურცლა წიგნი, რომელმაც გოგებაშვილის „დედა ენა“ ჩაანაცვლა, ის წიგნი, რომელზეც თვითონ გაიზარდა და რომლის გარეშეც ჩვენი თაობის ბავშვობა, უბრალოდ, არ არსებობდა?!

მაგრამ არა, მთავარი ეს არ არის. მთავარია ის, რომ ევროპული რანტიობის დემონსტრირება მოვახდინოთ საჯაროდ (იმ ტენდენციების, რომლებიც დღეს ევროპას ჭირად ექცა და რა უშველონ, ვერ მოუფიქრებიათ). საქართველოში არაბებმა და ირანელებმა, სომხებმა და აზერბაიჯანელებმა დაიხსნა, რომ მათთვის ვზრუნავთ, რომ სასაბჭოელო პირობებს ვუქმნით, რომ ბედნიერები ვართ და მათი ბავშვების მომავალი საკუთარ შეილებზე მეტად გვაფიქრებს... კარგია, რომ, მაგალითად, მეზობელ აზერბაიჯანთან მეგობრული ურთიერთობა გვაქვს და, გარდა იმისა, რომ ჩვენი სტრატეგიული პარტნიორია, მის უხარისხოს სწავლასაც (ვისაც არ სჯერა, შეამოწმოს აზერბაიჯანიდან შემოტანილი საწვავის ხარისხი) ვასაღებთ, მაგრამ რაღაც არ გვსმენია, საინგილოში, იქ, სადაც ქართველები უმრავლესობაა, აზერბაიჯანის განათლების სისტემას ვზრუნავთ და ქართველებისთვის ქართულად დაეუბნებოდნენ ერთ სიტყვა მაინც. ეგ კი არაა და, საინგილოში მდებარე ეკლესიებს ფარეხებად იყენებენ და ქართველებს ბავშვებისთვის ქართული სახელის დარქმევას უკრძალებენ. ჰო, ოფიციალურად უკრძალებენ, რადგან იქაური საჯარო რეესტრი დავითს, გიორგის, ნინოს, მარიამს რეესტრაციაში არ ატარებს, დაბადების მონობას არ იძლევა. ახუ იქაური ხელისუფლება მაქსიმალურად ცდილობს, ყოველგვარი ქართული ამოძრავის და ტერიტორია, რომელზეც ქართველები ცხოვრობენ, სრულად იქცეს აზერბაიჯანულად და ქართულის სახსენებელიც გაქრეს. ეს რომ ასეა, სახელმწი-

«დედა ენის» ნაცვლად, პირველკლასელთა სახელმძღვანელოს «უცხო ენათა ლექსიკონი» სომეხი ბავშვები?

როპაში გასასვლელ კარს წარმოადგენს. მას შემდეგ, რაც ორ სახელმწიფოს შორის 2016 წელს უფიზო რეჟიმის შესახებ შეთანხმება გაფორმდა, კავკასიურ ქვეყანაში წამსვლელი ირანელების რაოდენობამ მნიშვნელოვნად მოიმატა. უკვე ბევრი ირანელი ფიქრობს საქართველოში დამკვიდრებას, სადაც საცხოვრებელი ბინის ქირა, ცხოვრების ღირებულება და ინფლაციის დონე (2,8%) გაცილებით დაბალია, ვიდრე ირანში (9,4%). როგორც საქართველოში ირანის ელჩის — სეიდი ჯაჰანდანიანის მიერ 24 აგვისტოს გაცხადებული მონაცემები მოწმობს, უფიზო რეჟიმის შეთანხმებაზე ხელმოწერამ ხელი შეუწყო ირანელთა დანიტერესებას საქართველოს მიმართ და შედეგად არ დააყოვნა: ბოლო 12 თვის განმავლობაში ქვეყანას 323 ათასი ირანელი ემგზავნა და თუ ასე გაგრძელდება, გაისად რაოდენობამ შეიძლება ერთ მილიონს მიაღწიოს, — ამ ინფორმაციას ამერიკული გამოცემა Al-Monitor-ი ავრცელებს.

რატომ არ გვსმენია, საინგილოში, იქ, სადა მართლაც უმრავლესობაა, აზერბაიჯანის განათლების სისტემას უხარისხოს და ქართველებისთვის ქართულად დაეუბნებოდნენ ერთ სიტყვა მაინც. ეგ კი არაა და, საინგილოში მდებარე ეკლესიებს ფარეხებად იყენებენ და ქართველებს ბავშვებისთვის ქართული სახელის დარქმევას უკრძალებენ. ჰო, ოფიციალურად უკრძალებენ, რადგან იქაური საჯარო რეესტრი დავითს, გიორგის, ნინოს, მარიამს რეესტრაციაში არ ატარებს, დაბადების მონობას არ იძლევა. ახუ იქაური ხელისუფლება მაქსიმალურად ცდილობს, ყოველგვარი ქართული ამოძრავის და ტერიტორია, რომელზეც ქართველები ცხოვრობენ, სრულად იქცეს აზერბაიჯანულად და ქართულის სახსენებელიც გაქრეს. ეს რომ ასეა, სახელმწი-

ფო უწყებებში ყველაზე კარგად იციან. მუდმივად აპელირებს ამ თემაზე საპატრიარქო და ამბობს, რომ იქ საქადაგოდ ჩასულ მღვდლებს სერიოზული პრობლემები ექმნებათ და სამი თვის შემდეგ სასულიერო პირებს ქვეყნიდან აძევენ, რათა მათმა ქადაგებამ შედეგი არ გამოიღოს, ახალი სასულიერო პირი რომ ჩავა და 2-3 თვეში გაერკვევა სიტუაციაში, ისევე უკან გამოუშვებენ აზერბაიჯანში სამხლიანი შესვლის აკრძალვით.

ბავშვული ტერიტორია ისტორიულად მათია და თანაც იქ უკვე, საქართველოს კი არა, სომხეთის მოქალაქეები ცხოვრობენ და ერთ მშვენიერ დღეს, სომხეთი თავისი მოქალაქეების ინტერესების დაცვას გადაწყვეტს. უკვე დაუფარავად საუბრობენ იმაზე, რომ სომხეთში არჩევნების დროს ერთი უბანი ახალციხეშიც გაიხსნას, სადაც საქართველოში დაბადებულ-გავრცელებული და აქ მცხოვრები, მაგრამ უკვე სომხეთის მოქალაქეები, მისცემენ ხმას.

იხიცი ხომ კარგად იციან სახელმწიფო უწყებებში, რომ სომხეთის საზღვარზე მცხოვრები ეთნიკური სომხების უმრავლესობას უკვე სომხეთის მოქალაქეობა აქვს, ძირ-ძველ სამშობლოში გადასვლის პრობლემა რომ არ შეექმნას. სამაგიეროდ, სომხური მხარე კულურულად უკვე ამბობს, რომ სომხებით დასახ-

ლეულად მათია და თანაც იქ უკვე, საქართველოს კი არა, სომხეთის მოქალაქეები ცხოვრობენ და ერთ მშვენიერ დღეს, სომხეთი თავისი მოქალაქეების ინტერესების დაცვას გადაწყვეტს. უკვე დაუფარავად საუბრობენ იმაზე, რომ სომხეთში არჩევნების დროს ერთი უბანი ახალციხეშიც გაიხსნას, სადაც საქართველოში დაბადებულ-გავრცელებული და აქ მცხოვრები, მაგრამ უკვე სომხეთის მოქალაქეები, მისცემენ ხმას.

სიმე ვინაა იცის, რატომ ვაპყრობს უკვე პირველკლასელ ბავშვებს ამ ენების სწავლა? თუ იმას გვიტყვიან, რომ არაბი, ირანელი, აზერბაიჯანელი და სომეხი ბავშვი ცხოვრობს საქართველოში, მაშინ რა დააშავეს ბავშვებმა, რუსებმა, ასირიელებმა, იუდეებმა... გარემო მათი ენებიც შევასწავლოთ და, „დედა ენის“ ნაცვლად, პირველკლასელთა სახელმძღვანელოს დავარკვათ „უცხო ენათა ლექსიკონი“ და, ბავშვები კი არა, პოლიგლოტები გვქონდება, სკოლას რომ დაამთავრებენ, ათი ენა ეცოდინებათ და მერე სომეხი ყველა კარი ღიაა?!

„განათლების სისტემაში რაღაც არის შესაცვლელი!“ — პრაქტიკულად ასე იწყებს ყველა ახალი პრემიერი და განათლების ყველა მინისტრი საუბარს და შემდეგ იწყება დაპირებების კასკადი, რომელიც, ძირითადად, ხელფასების ზრდასა და წიგნების ხელმისაწვდომობას ეხება, მაგრამ

ანუ, ოფიციალურად, დადასტურებულად, დოკუმენტურად ვალიდურად, რომ მხოლოდ შარშან საქართველოში მოსახლეობის ათი პროცენტის ოდენობის ირანელი გვეწვია და, შესაძლოა, წელს ეს ციფრი მოსახლეობის მესამედს გაუტოლდეს. რა თქმა უნდა, ტურისტად ჩამოსვლას აქვერავის დავუფიქროვოთ, მაგრამ ეს მშობლიური ენაა?! ვის უნდა დაუფეროს ბავშვმა: მშობელს თუ მასწავლებელსა და ნიგნს?!

მოდი, ისიც ვთქვათ, რაც ხელისუფლებაში ასევე კარგად იციან, მაგრამ საგულდაგულოდ მალავენ. საქართველოში ირანიდან მოსახლეობის მასობრივი ემიგრაცია რომ მიმდინარეობს, არახალია. უკვე ამერიკულმა მედიამაც დაბეჭდა, რომ შარშან საქართველოში 300 ათასზე მეტი ირანელი(?) ჩამოვიდა.

„ირანელები, რომლებსაც თავიანთ ქვეყანაში არსებული ეკონომიკური სიტუაცია ყელში აქვთ ამოსული, იმედის მზერას ისტორიულად საოცნებო ქვეყანას აპყრობენ: საქართველო მათთვის ევ-

საქართველო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ბართოლომეოსი პირდაპირ იმართება ამერიკისა და ისრაელის სპეცსამსახურებისგან და ყველა მისი გადაწყვეტილება ყოველთვის უეთანხმებულა ამ ორი სახელმწიფოს ხელმძღვანელებსთან“

მამა გიორგი (რაზმაძე):

მსოფლიო პატრიარქად წოდებული მსოფლიო აფრიკისტი პატრიარქის ბართოლომეოსის მსოფლიო კანონი უხეშად დაარღვია და დასავლეთის კარნახით რუსეთის საპატრიარქოს საშინაო საქმეებში ხელის ფათური დაიწყო (რაც, უწინარესად, უკრაინის ეკლესიისთვის ავტოკეფალიის მინიჭებაზე საუბრის დაწყებაში, შემდეგ კი კიევიში ორი ეგზარქოსის თვითნებურად დანიშნვაში გამოიხატა), ავტოკეფალიის მსურველი კოლექტიური ბართოლომეოსები საქართველოს ეკლესიის კანონიკურ სივრცეშიც გამოიჩინა. აფხაზეთში „მოღვაწე“ თვითმარქვია არქიმანდრიტმა დოროთე დბარმა, რომელსაც, დიდი ხანია, უკრაინელი ფილარეტის მსგავსად, ნერწყვი მოსდის ადგილობრივი დედა-ეკლესიის გაყოფასა და დანაწევრებაზე, ეკლესიის მიმართ განცხადებით მიმართა და მათი კოლექტიური დამოუკიდებლობის აღიარებაც ოფიციალურად მოსთხოვა.

მას შემდეგ, რაც მსოფლიო პატრიარქად წოდებულმა მსოფლიო აფრიკისტიმ და მართლმადიდებელი საქრისტიანოს მთავარმა გამგებმა ბართოლომეოსმა სჯულის კანონი უხეშად დაარღვია და დასავლეთის კარნახით რუსეთის საპატრიარქოს საშინაო საქმეებში ხელის ფათური დაიწყო (რაც, უწინარესად, უკრაინის ეკლესიისთვის ავტოკეფალიის მინიჭებაზე საუბრის დაწყებაში, შემდეგ კი კიევიში ორი ეგზარქოსის თვითნებურად დანიშნვაში გამოიხატა), ავტოკეფალიის მსურველი კოლექტიური ბართოლომეოსები საქართველოს ეკლესიის კანონიკურ სივრცეშიც გამოიჩინა. აფხაზეთში „მოღვაწე“ თვითმარქვია არქიმანდრიტმა დოროთე დბარმა, რომელსაც, დიდი ხანია, უკრაინელი ფილარეტის მსგავსად, ნერწყვი მოსდის ადგილობრივი დედა-ეკლესიის გაყოფასა და დანაწევრებაზე, ეკლესიის მიმართ განცხადებით მიმართა და მათი კოლექტიური დამოუკიდებლობის აღიარებაც ოფიციალურად მოსთხოვა.

ამ ისრაელი წინააღმდეგი იყო. ადგა თეოფილე და ჯერ კონსტანტინოპოლში ჩავიდა ბართოლომეოსთან, მერე იქიდან ორივე ამერიკის შეერთებულ შტატებში გაემგზავრა და იმ-ჟამინდელი ხელისუფლების მალტაჩინოსსებს შეხვდა. დაწყებული თავდაცვის მინისტრით, დამთავრებული სხვა მაღალჩინოსნებით, ყველას ეწვეინენ და ბოლოს, აი, რა მოხდა — იერუსალიმში დაბრუნებულ თეოფილეს ნახევარ საათში ისრაელის ხელისუფლებამ მიართვა ბრძანებულება, რომ ის უკვე ოფიციალურად აღნიშნული იერუსალიმის პატრიარქად. ეს რას ნიშნავს? — ეს ნიშნავს, რომ ბარ-

არ დასრულდება... — უკრაინის ეკლესიის დამოუკიდებლობის არაღიარებას „ლიბერალური“ პროპაგანდა აუცილებლად გამოიყენებს საპატრიარქოს წინააღმდეგ. იქნება ბრალდებები, რომ ეს რუსეთიდანაა ნაკარნახევი, რომ კრემლის გავლენა დიდია ჩვენს ეკლესიაზე და ა.შ. არის კი მზად საპატრიარქო ამ კამპანიისთვის? — კიდევ ვიმეორებ: ყველაფერი ის, რაც დღეს თითქოს საპატრიარქო, უნდა დავუშვიროთ თუ არა მხარე უკრაინის ეკლესიას, ნარევი და ნეპოციზმი საპატრიარქო უნდა დაემორჩილოს ამ კანონს. რომელ ლიბერალ-

«საქართველოს ეკლესიის წიაღი გვყავს ეპისკოპოსები, როგორც პატრიარქის მსოფლიო კანონი უხეშად დაარღვია და დასავლეთის კარნახით რუსეთის საპატრიარქოს საშინაო საქმეებში ხელის ფათური დაიწყო»

ბართოლომეოსი პირდაპირ იმართება ისრაელისა და ამერიკის სპეცსამსახურების მიერ; კიდევ ერთხელ კატეგორიულად ვამბობ: ბართოლომეოსი მტერია მართლმადიდებლობის! — უკრაინის ეკლესიისთვის ავტოკეფალიის მინიჭება რუსეთის საპატრიარქოს მხრიდან მსოფლიო საეკლესიო კრებებში მონაწილეობაზე უარის გამო ერთგვარი შურისძიება ხომ არ არის? — ამ კრებაში მონაწილეობაზე, რუსეთის გარდა, კიდევ რამდენიმე საპატრიარქოში თქვა უარი და მათ შორის ჩვენც, მაგრამ მთავარი აქცენტი ახლა გადავიდა რუსეთზე. გამომდინარე აქედან, ის, რაც დღეს ხდება, რა თქმა უნდა, არის ერთგვარი სადამსჯელო მოქმედებები, თუმცა რუსეთში, ალბათ, მათი ერთადერთი საზღვარი არ არის. ცოტა ხანში შეიძლება იგივე ცხადდეს ბელარუსშიც და, დარწმუნებული ვარ, იმავე გამოჩნდება

როგორც პატრიარქის მსოფლიო კანონი უხეშად დაარღვია და დასავლეთის კარნახით რუსეთის საპატრიარქოს საშინაო საქმეებში ხელის ფათური დაიწყო. — უკრაინის ეკლესიისთვის ავტოკეფალიის მინიჭება რუსეთის საპატრიარქოს მხრიდან მსოფლიო საეკლესიო კრებებში მონაწილეობაზე უარის გამო ერთგვარი შურისძიება ხომ არ არის? — ამ კრებაში მონაწილეობაზე, რუსეთის გარდა, კიდევ რამდენიმე საპატრიარქოში თქვა უარი და მათ შორის ჩვენც, მაგრამ მთავარი აქცენტი ახლა გადავიდა რუსეთზე. გამომდინარე აქედან, ის, რაც დღეს ხდება, რა თქმა უნდა, არის ერთგვარი სადამსჯელო მოქმედებები, თუმცა რუსეთში, ალბათ, მათი ერთადერთი საზღვარი არ არის. ცოტა ხანში შეიძლება იგივე ცხადდეს ბელარუსშიც და, დარწმუნებული ვარ, იმავე გამოჩნდება

მოთხოვნას, მართალია, არანაირი სამართლებრივი საფუძველი არ გააჩნია, მაგრამ გამომდინარე იქიდან, რომ საფუძველი არც უკრაინის ეკლესიის მიმართ არსებობდა და გადაწყვეტილება წმინდა პოლიტიკურ-იდეოლოგიური სარჩულით იქნა მიღებული, ამ შემთხვევაშიც, ალბათ, ყველაფერი მოსალოდნელი. მით უფრო, რომ მსოფლიო საპატრიარქოში დბარის განცხადებისთვის პასუხის გაცემას დუმილი და პირში წყლის ჩაგუბება ამჯობინა, რაც მისი მხრიდან ირბი თანხმობასა და ანაფორას შეფარებული თვითმარქვია არქიმანდრიტისთვის მწვანე შუქის ანთებას შეიძლება ნიშნავდეს... გაგრძელდება თუ არა ბართოლომეოსის მიერ რუსეთის ეკლესიის გახლეჩის დაწყებული პროცესი საქართველოს მართლმადიდებელი ეკლესიის კანონიკური სივრცის დარღვევით და გამოიყენებს თუ არა მსოფლიო საპატრიარქო ამ ბერკეტს საქართველოზე რამე ზეგავლენის მოსახდენად — ამ და სხვა მნიშვნელოვან საკითხებზე გვესაუბრება ავტორის წმ. ქეთევან წამებული ტაძრის წინამძღვარი მამა ბიორბი (რაზმაძე).

— მამო, ამას წინათ აფხაზეთში მოღვაწე თვითმარქვია სასულიერო პირმა დბარმა მსოფლიო საპატრიარქოს მიმართ, რომ უკრაინასთან ერთად მათი ავტოკეფალიაც აღიაროს. ცხადია, ამ მოთხოვნას, სრულიად აფხაზეთის „სამღვდელმობაც“ უერთდება. როგორ ფიქრობთ, არსებობს კი დღეს საფრთხე, რომ საქართველოს ეკლესიის კანონიკური სივრცე რამე ფორმით დაირღვეს? — ერთი რამ ფაქტია: მსოფლიო პატრიარქმა ბართოლომეოსმა უკრაინის სახით ძალიან ცუდი პრეცედენტი შექმნა და მსგავს პრეცედენტებს,

როგორც პატრიარქის მსოფლიო კანონი უხეშად დაარღვია და დასავლეთის კარნახით რუსეთის საპატრიარქოს საშინაო საქმეებში ხელის ფათური დაიწყო. — უკრაინის ეკლესიისთვის ავტოკეფალიის მინიჭება რუსეთის საპატრიარქოს მხრიდან მსოფლიო საეკლესიო კრებებში მონაწილეობაზე უარის გამო ერთგვარი შურისძიება ხომ არ არის? — ამ კრებაში მონაწილეობაზე, რუსეთის გარდა, კიდევ რამდენიმე საპატრიარქოში თქვა უარი და მათ შორის ჩვენც, მაგრამ მთავარი აქცენტი ახლა გადავიდა რუსეთზე. გამომდინარე აქედან, ის, რაც დღეს ხდება, რა თქმა უნდა, არის ერთგვარი სადამსჯელო მოქმედებები, თუმცა რუსეთში, ალბათ, მათი ერთადერთი საზღვარი არ არის. ცოტა ხანში შეიძლება იგივე ცხადდეს ბელარუსშიც და, დარწმუნებული ვარ, იმავე გამოჩნდება

როგორც პატრიარქის მსოფლიო კანონი უხეშად დაარღვია და დასავლეთის კარნახით რუსეთის საპატრიარქოს საშინაო საქმეებში ხელის ფათური დაიწყო. — უკრაინის ეკლესიისთვის ავტოკეფალიის მინიჭება რუსეთის საპატრიარქოს მხრიდან მსოფლიო საეკლესიო კრებებში მონაწილეობაზე უარის გამო ერთგვარი შურისძიება ხომ არ არის? — ამ კრებაში მონაწილეობაზე, რუსეთის გარდა, კიდევ რამდენიმე საპატრიარქოში თქვა უარი და მათ შორის ჩვენც, მაგრამ მთავარი აქცენტი ახლა გადავიდა რუსეთზე. გამომდინარე აქედან, ის, რაც დღეს ხდება, რა თქმა უნდა, არის ერთგვარი სადამსჯელო მოქმედებები, თუმცა რუსეთში, ალბათ, მათი ერთადერთი საზღვარი არ არის. ცოტა ხანში შეიძლება იგივე ცხადდეს ბელარუსშიც და, დარწმუნებული ვარ, იმავე გამოჩნდება

«უნდა მოაქნო დღევანდელ პოლიტიკურ სპექტრში არსებული ძალები, ერთი-ორი ბემონაკლისის გარდა, და ერთად გაუშვა სადმე — სხვა კლანებაზე. მერე იქ, უნდათ, არჩევნები ჩაატარონ და უნდათ, მოხსნილი დააყენონ პრეზიდენტად»

ას, რომელსაც დღეს შეიძლება, რუსეთის ეკლესია ჰყავს სამიზნეში ამოღებული, ხვალ სერბეთის ეკლესია, ზეგ კიდევ — ჩვენი. ეკლესიამ ისინი, უბრალოდ, უნდა ამხილოს. დუმილი და თავშეკავება მხილებისგან ახლა ზედმეტია, იმიტომ, რომ ეკლესიის მტრები დღეს, როგორც არასდროს, ისე არიან გააფთრებული... — ფიქრობთ, რომ ეკლესია საკმარისად არ ამხელს მათ, ვინც უნდა ამხილოს? — კიდევ ვიმეორებ: დღეს, სამწუხაროდ, ჩვენს ეკლესიაში არიან კონკრეტული სასულიერო პირები, ეპისკოპოსების სახით, რომელთა მიერ დაწესებული ადგილობრივი ეკლესიის მხარე უნდა დაემორჩილოს ამ კანონს. რომელ ლიბერალ-მოუკიდებლობის არაღიარებას „ლიბერალური“ პროპაგანდა აუცილებლად გამოიყენებს საპატრიარქოს წინააღმდეგ. იქნება ბრალდებები, რომ ეს რუსეთიდანაა ნაკარნახევი, რომ კრემლის გავლენა დიდია ჩვენს ეკლესიაზე და ა.შ. არის კი მზად საპატრიარქო ამ კამპანიისთვის? — კიდევ ვიმეორებ: ყველაფერი ის, რაც დღეს თითქოს საპატრიარქო, უნდა დავუშვიროთ თუ არა მხარე უკრაინის ეკლესიას, ნარევი და ნეპოციზმი საპატრიარქო უნდა დაემორჩილოს ამ კანონს. რომელ ლიბერალ-მოუკიდებლობის არაღიარებას „ლიბერალური“ პროპაგანდა აუცილებლად გამოიყენებს საპატრიარქოს წინააღმდეგ. იქნება ბრალდებები, რომ ეს რუსეთიდანაა ნაკარნახევი, რომ კრემლის გავლენა დიდია ჩვენს ეკლესიაზე და ა.შ. არის კი მზად საპატრიარქო ამ კამპანიისთვის? — კიდევ ვიმეორებ: ყველაფერი ის, რაც დღეს თითქოს საპატრიარქო, უნდა დავუშვიროთ თუ არა მხარე უკრაინის ეკლესიას, ნარევი და ნეპოციზმი საპატრიარქო უნდა დაემორჩილოს ამ კანონს. რომელ ლიბერალ-

ესაუბრა ჯაბა შვანიძე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მსოფლიოს პატრიარქმა დააპარგა პოლიტიკური მნიშვნელობა თურქეთში, რადგან ქვემოთ ფაშამ ჩამოართვა ხალხის წინამძღოლის წოდება. მსოფლიოს პატრიარქს, ფაქტობრივად, სუთი ეპარქია ემორჩილებოდა თურქეთის ტერიტორიაზე და ათონი — საპატრიარქოში. პატრიარქი შეზღუდულია თავისი უფლებების გამოყენებისას საეკლესიო საქმიანობაში თურქეთის საზღვრებში, სადაც განხილვა, როგორც თურქეთის რიგითი მოხელე ქვეშევრდომი, თანაც სახელმწიფოს ზედამხედველობის ქვეშ მყოფი.

დასავლური მტრული ძალების მიერ ნაქეზებული ე.წ. მსოფლიო პატრიარქი დღეს გააფთრებით უტყვევს მართლმადიდებლობას და ცდილობს განხეთქილების ჩამოგდებას არა მხოლოდ რუს და უკრაინულ ხალხებს, არამედ მსოფლიოს მართლმადიდებლებს შორის. კონსტანტინეპოლის საპატრიარქოს მხრიდან ეს არ არის მართლმადიდებლობაში განხეთქილების შეტანის პირველი მცდელობა. ამის დასადასტურებლად მკითხველს ვთავაზობთ ნაწილს შანხაისა და სან-ფრანცისკოს ეპისკოპოს იოანეს (მაქსიმოვიჩი) მოხსენებისა „მართლმადიდებელი ეკლესიის მდგომარეობა ომის შემდეგ“, რომლითაც ის გამოვიდა 1938 წლის აგვისტოში სრემსკი კარლოვცოში (სერბეთი) კონსტანტინეპოლის საპატრიარქოსადმი მიძღვნილ მსოფლიო კრებაზე. წმინდა იოანეს მოხსენებაში მოყვანილ მოსაზრებებსა და ფაქტებს დღესაც, 80 წლის შემდეგაც, არ დაუკარგავს აქტუალურობა.

„დიდმა ომმა, რომელმაც შეარყია ყველა სახელმწიფო-ებრივი და კულტურული საფუძვლები დედამიწის მნიშვნელოვან ნაწილზე, ძლიერი გავლენა იქონია მართლმადიდებელი ეკლესიის მდგომარეობაზეც. ზოგიერთმა ადგილობრივმა ეკლესიამ მიიღო თავისუფლი და უკეთესად განვითარების შესაძლებლობა. სხვები კი შიგა განხეთქილებისგან დასუსტდნენ. საერთო ჯამში, მართლმადიდებელი ეკლესია სერიოზულ გამოცდას გადის და თავისი არსებობის განმავლობაში უმძიმეს ეპოქაში უწევს მოღვაწეობა.“

მართლმადიდებელი ეკლესიებიდან პირველმა, ახალი რომის — კონსტანტინეპოლის ეკლესიამ (ამიტომ კონსტანტინოპოლის ეკლესია წარმოადგენს პირველს თანასწორთა შორის და არამც და არამც უფროსს და „მართლმადიდებელი ეკლესიების დირექტორს“, როგორც ცდილობს თავის წარმომხენს ბართოლომეოსი. ი.მ.), რომელსაც ხელმძღვანელობს მსოფლიო პატრიარქი და ამიტომ იწოდება, როგორც მსოფლიოს საპატრიარქო, სივრცობრივად თავისი განვითარების კულმინაციას XVIII საუკუნის ბოლოს მიაღწია.

მასში იმხანად სრულად შეიღობა მცირე აზია, ბალკანეთის ნახევარკუნძული (ჩერნოგორიის გარდა) მის გარშემო არსებული კუნძულებით, რადგან სხვა დამოუკიდებელი ეკლესიები ბალკანეთის ნახევარკუნძულზე მსოფლიოს საპატრიარქოს შემადგენლობაში შევიდა. მსოფლიო პატრიარქმა ჯერ კიდევ თურქების მიერ კონსტანტინეპოლის აღებად მიიღო სულთნისგან ტიტული მილეთ-ბაში, ანუ ხალხის მეთაური და თურქეთის იმპერიაში მცხოვრები მართლმადიდებლების ხელმძღვანელად ითვლებოდა, რაც ხელს არ უშლიდა თურქეთის მთავრობას, როცა მოისურვებდა, მაშინ შეეცვალა პატრიარქი და დაეინიშნა არჩევნები. თანაც, ახალარჩეულისგან ყოველთვის იღებდნენ დიდ ხარკს. როგორც ჩანს, ხარკის აღებას დიდი მნიშვნელობა ჰქონდა თურქებისთვის, რადგან ზოგჯერ უკვე შეცვლილ პირს აბრუნებდნენ ხოლმე პატრიარქის ტახტზე. ამრიგად, რამდენიმე პირი

პატრიარქის ტახტზე რამდენჯერმე იჯდა და მისი ყოველი მოსვლა იწყებოდა თურქებისთვის ხარკის (გადასახადის) მირთმევით. იმ თანხის მოსაგროვებლად, რომელიც საჭირო იყო პატრიარქის ტახტზე ასასვლელად, პატრიარქობის კანდიდატი დაქვემდებარებული მიტროპოლიტებისგან იღებდა ფულს. ისინი, თავის მხრივ, თანხას მათდამი დაქვემდებარებულ სასულიერო პირებს სთხოვდნენ. **თანხის შემგროვება თავის დასაზღვრებას უზღოვდა საპატრიარქოს ცხოვრებასა და წყობას. საპატრიარქოში, პატრიარქთან, დიდ ბავშვებსაც უწოდებდნენ ბიზანტიის აღდგენისადმი სწრაფსა, თავდაპირველად კულტურული თვალსაზრისით, სამომავლოდ კი — პოლიტიკურად.** ამისთვის მალაღ თანამებრძობებზე ნიშნავდნენ ზემოაღნიშნული იდეის ერთგულ ადამიანებს, ძირითადად, ბერძნებს — კონსტანტინოპოლის ფენერის (ისტრიული უბანი სტამბოლში, სადაც მდებარეობს მსოფლიო პატრიარქის რეზიდენცია) ახლომდებარე ადგილებიდან. **თითქმის ყოველთვის საპატრიარქოს კათედრას იკავებდნენ ბერძენები, მიუხედავად იმისა, რომ ბალკანეთის ნახევარკუნძულის მოსახლეობის უმრავლესობა სლავები შეადგენდნენ.**

XIX საუკუნის პირველი ნახევარიდან იწყება ბალკანეთზე მცხოვრები ხალხების განმათავისუფლებელი მოძრაობა თურქების უღლის გადასაგდებად. თავდაპირველად ალბანელები ნახევრადდამოუკიდებელი, შემდეგ კი თურქეთისგან სრულიად დამოუკიდებელი სახელმწიფოები — სერბეთი, ულადუ, რუმინეთი და ბულგარეთი. პარალელურად მიმდინარეობდა მსოფლიოს საპატრიარქოსგან გამოყოფილი ახალი ეკლესიების ჩამოყალიბება. მსოფლიოს საპატრიარქომ, გარემოებების გათვალისწინებით, აღიარა ეკლესიების დამოუკიდებლობა სერბეთში, ულადუსა და რუმინეთში. გართულდა მხოლოდ ბულგარეთის საკითხი, რადგან ამ ქვეყანას ჯერ კიდევ სრულად არ ჰქონდა მოპოვებული პოლიტიკური დამოუკიდებლობა — სულთნის ფირმანის გარეშე ბულგარეთის ეკლესიის მიერ ავტოკე-

მსოფლიო პატრიარქები საუკუნეების განმავლობაში შესაძლებლობას ეძებდნენ, კალაუფლება მოეპოვებინათ მართლმადიდებელ ეკლესიაზე და რომის პაპს გატოლბოდნენ

მსოფლიო პატრიარქის რეზიდენცია ფენერში (სტამბოლის ბარუზბანი)

ჩაღუკი სულიერი სიძლიერა და კალაუფლების საზღვრები შორს არის კონსტანტინოპოლის ასეთი თვითაღზვევისგან. ლაპარაკი არ არის იმაზე, რომ მსოფლიო პატრიარქის კალაუფლება თითქმის ყველგან მოქმედებითა და გამოიხატება მხოლოდ ადგილზე აქისკოვსების დანიშვნაში ან გაგზავნაში კონსტანტინოპოლიდან

ფალიის გამოცხადება არ აღიარა მსოფლიოს საპატრიარქომ და რამდენიმე ეპარქიაში პარალელური სტრუქტურები შეიქმნა. 1912 წელს, როდესაც დაიწყო ბალკანეთის ომი, მსოფლიოს საპატრიარქომ დააპარგა 70 მიტროპოლიტისა და რამდენიმე საეპარქიო მსოფლიოს საპატრიარქოსგან გამოყოფილი ახალი ეკლესიების ჩამოყალიბება. მსოფლიოს საპატრიარქომ, გარემოებების გათვალისწინებით, აღიარა ეკლესიების დამოუკიდებლობა სერბეთში, ულადუსა და რუმინეთში. გართულდა მხოლოდ ბულგარეთის საკითხი, რადგან ამ ქვეყანას ჯერ კიდევ სრულად არ ჰქონდა მოპოვებული პოლიტიკური დამოუკიდებლობა — სულთნის ფირმანის გარეშე ბულგარეთის ეკლესიის მიერ ავტოკე-

ნ.კ.), რომელიც, სხვათა შორის, 1922 წელს დაკარგა საბერძნეთში კონსტანტინოპოლზე წარუმატებელი შეტევის შემდეგ. 1922 წელს მსოფლიოს პატრიარქი იკუთვნა სერბეთის ეკლესიისთვის ყველა ოლქის მიხედვით, რომლებიც ემორჩილებოდა თურქეთის ტერიტორიაზე და ათონი — საპატრიარქოში. პატრიარქი შეზღუდულია თავისი უფლებების გამოყენებისას საეკლესიო საქმიანობაში თურქეთის საზღვრებში, სადაც განხილვა, როგორც თურქეთის რიგითი მოხელე ქვეშევრდომი, თანაც სახელმწიფოს ზედამხედველობის ქვეშ მყოფი.

საეკლესიო საქმიანობაში, მართლმადიდებლებისგან დაიცავდა. ამასთანავე, მსოფლიოს პატრიარქმა დააპარგა პოლიტიკური მნიშვნელობა თურქეთში, რადგან ქვემოთ ფაშამ ჩამოართვა ხალხის წინამძღოლის წოდება. მსოფლიოს პატრიარქს, ფაქტობრივად, სუთი ეპარქია ემორჩილებოდა თურქეთის ტერიტორიაზე და ათონი — საპატრიარქოში. პატრიარქი შეზღუდულია თავისი უფლებების გამოყენებისას საეკლესიო საქმიანობაში თურქეთის საზღვრებში, სადაც განხილვა, როგორც თურქეთის რიგითი მოხელე ქვეშევრდომი, თანაც სახელმწიფოს ზედამხედველობის ქვეშ მყოფი.

თურქეთის მთავრობამ, რომელიც უცერემონიოდ ერევა თავისი მოქალაქეების ცხოვრებაში, განსაკუთრებული პრივილეგიის სახით დართო ნება მსოფლიო პატრიარქსა და სომხეთის პატრიარქს, ეტარებინათ გრძელი თმა და სამოსი, სხვა სასულიერო პირებს კი ეს აუკრძალა. მსოფლიოს პატრიარქს არ აქვს უფლება, ხელისუფლების დაუკითხავად დატოვოს თურქეთი, ბოლო ხანს კი თურქეთის მთავრობა დაუფინანსებდა პატრიარქის გადაყვანას ახალ დედაქალაქში ანგორაში (ანკარაში — ნ.კ.), სადაც ამჟამად არც ერთი მართლმადიდებელი არ ცხოვრობს. წმინდა კონსტანტინეს ძალად იმარაგების ასეთი დამცირების მიუხედავად, მართლმადიდებელთა შორის არ შემცირებულა წოდება მსოფლიო საპატრიარქოს წგრევა. ეპარქიების დაკარგვისა და მათი პოლიტიკური მნიშვნელობის დაკნინების ფონზე მსოფლიო საპატრიარქომ მოისურვა, თავისი გავლენის ქვეშ მოექცია ოლქები, რომლებშიც მანამდე არ ყოფილა მართლმადიდებლური იერარქია, აგრეთვე, ეკლესიები იმ სახელმწიფოებში, რომელთა მთავრობაც არ იყო მართლმადიდებელი. მაგალითად, 1922 წლის 5 აპრილს პატრიარქმა მელეტი IV-მ დასავლეთი და ცენტრალური ევროპის ეპარქიის დანიშვნა მიტროპოლიტის ტიტულით ლონდონში. 1921 წლის 15 აპრილს დაარსდა უნგრეთისა და ცენტრალური ევროპის მიტროპოლია კათედრით ბუდაპეშტში, თუმცა იქ უკვე იმყოფებოდა სერბი ეპისკოპოსი; ამერიკაში შექმნა მსოფლიოს საპატრიარქოს დაქვემდებარებული საეპარქიო კოპოსო; შემდეგ, 1924 წელს, შექმნა ეპარქია აშტრალში კათედრით სიდნეიში. 1938 წლი-

კონსტანტინოპოლის პატრიარქის წინაპრები ავტორიტეტი კალიან დაახსნა საეკლესიო საქმიანობის განხორციელებას და დაეინიშნა არჩევნები. თანაც, ახალარჩეულისგან ყოველთვის იღებდნენ დიდ ხარკს.

სულთნის ფირმანის გარეშე ბულგარეთის საკითხი, რადგან ამ ქვეყანას ჯერ კიდევ სრულად არ ჰქონდა მოპოვებული პოლიტიკური დამოუკიდებლობა — სულთნის ფირმანის გარეშე ბულგარეთის ეკლესიის მიერ ავტოკე-

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

გაეროს 129 წევრმა ხელი მოაწერა ვაშინგტონის მიერ მომზადებულ ერთგვიანდინ დოკუმენტს, რომელიც ნარკოტიკებთან ბრძოლის სამოქმედო ეროვნული სტრატეგიის შემუშავებასა და ამ საკითხში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერებას ითვალისწინებს.

მსოფლიო საპატრიარქო დააკრება ქვეყნების ბუჩქის მნიშვნელობა და მიწიერ კალაუფლებას გამოაქვეყნებენ, სასოდავ სანახაობად იქნა

დან ავსტრალიის არქივის კოპიის დადგენილია ინდოეთი, ამასთანავე, ამ პერიოდში დაიწყო რუსეთის მონაცემები რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიის ზოგიერთი ნაწილის დამორჩილება დაქვემდებარება. მაგალითად, 1923 წლის ივნისში მსოფლიო პატრიარქმა თავის იურისდიქციაში მიიღო ფინეთის ეპარქია, როგორც ფინეთის ეკლესიის ავტონომია; 1923 წლის აგვისტოში ასეთივე უფლებებით დაქვემდებარდა მსოფლიო პატრიარქის ეკლესია; 1924 წლის 13 ნოემბერს პატრიარქმა გრიგოლ VII-მ აღიარა მსოფლიო პატრიარქის ავტონომია; 1936 წლის მარტში მსოფლიოს პატრიარქმა თავის იურისდიქციას დაუქვემდებარა ლატვია. 1937 წლის 28 თებერვალს მსოფლიო პატრიარქის ხელდასმით ჩრდილოეთ ამერიკაში უკრაინის ეკლესიის ეპისკოპოსად დაინიშნა თეოდორე-გომბანი (გაბრიელ). ამრიგად, პატრიარქი მის დაქვემდებარებაში არსებულ სივრცის მიხედვით მართლმადიდებლის საპატრიარქოში შედის თითქმის მთელი მსოფლიოს მართლმადიდებელი სივრცე, სამი არც ისე დიდი ეკლესიის გარდა. თვით საბჭოთა რუსეთის მართლმადიდებელი ეკლესიაც კი შედის მსოფლიო საპატრიარქოში. აზარტოვას რა თაობაზე გავლენას რუსულ ოქლაბზე და თავის კონტროლს უკვემდებარებს მათ, კონსტანტინოპოლის საპატრიარქოს უნდა მოეცინათ კი განაცხადონ, უკრაინის ეკლესია უკანონოდ მიიჩნეოს მსოფლიო საპატრიარქოში, და ისიც, კივიის სამხრეთ რუსული მიტროპოლია, კონსტანტინოპოლის ტახტს უნდა ემორჩილებოდეს.

ეს თვალსაზრისი არა მხოლოდ გამოხატულია 1924 წლის 13 ნოემბრის ტომოსში პოლონეთის ეკლესიის გამოყოფის შესახებ, არამედ ხორციელდება თანამედვერულად. მაგალითად, მსოფლიო პატრიარქის ნებართვით, პარიზში მიტროპოლიტ ევლოვის მიანიჭეს ხარისხის მიტროპოლიტის ტიტული, თითქმის ხარისხი, რომელიც ამჟამად რუსეთის ტერიტორიაზე, მსოფლიო-

მს პატრიარქს ემორჩილება რომ მისცე, სრულიად რუსეთს გადაიყვანდა კონსტანტინოპოლის იურისდიქციაში, მაგრამ რეალური სულიერი სიმძლიერე და კალაუფლების საზღვრები შორს არის კონსტანტინოპოლის ასეთი თვითღებულობისგან. ლაპარაკი არ არის იმაზე, რომ მსოფლიო პატრიარქის ძალაუფლება თითქმის ყველგან მოქმედებდა და გამოიხატებდა მსოფლიო პატრიარქის ავტონომიას. ბევრ ქვეყანაში, რომლებსაც კონსტანტინოპოლი თავს მორჩილად მიიჩნევს, მართლმადიდებელი მრევლი საერთოდ არ არის.

კონსტანტინოპოლის პატრიარქის ზნეობრივი ავტორიტეტი ძალიან დაეცა საეკლესიო საქმეს გაუნონანსორებელი მოქმედებების გამო. მაგალითად, პატრიარქმა მელეტი VI-მ ცალკეული ეკლესიების წარმომადგენლების მეშვეობით ჩაატარა „ყველა მართლმადიდებელთა კონგრესი“, რომელზეც დაადგინეს, რომ ახალ სტილზე უნდა გადასულიყო. მსოფლიო პატრიარქმა ამ დადგენილებით, რომელიც ეკლესიების დიდმა ნაწილმა არ მიიღო, საშინელი განხეთქილება გამოიწვია მართლმადიდებელთა შორის.

საზოგადოდ, მსოფლიო საპატრიარქო, თეოდორე-გომბანის მსოფლიოს უნდა მოეცინათ, მაგრამ მისი ძალაუფლება მსოფლიო რამდენიმე ეპარქიაზე ვრცელდება. დანარჩენ ადგილებზე მსოფლიო უნდა იქნას რუსული საპატრიარქო, და ისიც, კივიის სამხრეთ რუსული მიტროპოლია, კონსტანტინოპოლის ტახტს უნდა ემორჩილებოდეს.

ეს თვალსაზრისი არა მხოლოდ გამოხატულია 1924 წლის 13 ნოემბრის ტომოსში პოლონეთის ეკლესიის გამოყოფის შესახებ, არამედ ხორციელდება თანამედვერულად. მაგალითად, მსოფლიო პატრიარქის ნებართვით, პარიზში მიტროპოლიტ ევლოვის მიანიჭეს ხარისხის მიტროპოლიტის ტიტული, თითქმის ხარისხი, რომელიც ამჟამად რუსეთის ტერიტორიაზე, მსოფლიო-

გარისუანისტების გაგვიტყობის ოცნებას «სტრატეგიულ პარტნიორება» ფრთხი შეაკვება

საქართველოს ხელისუფლება, რბილად რომ ვთქვათ, უხერხულ მდგომარეობაში აღმოჩნდა: მსოფლიო ნაშენებმა ქვეყნებმა, მათ შორის, საქართველოს ხელისუფლების სათაყვანებელმა ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა, რომელსაც თვალეში შესცივინებენ, უკომპრომისო ბრძოლა გამოუცხადეს ნარკოტიკების წინააღმდეგობის საერთოდ, ნარკოტიკებს. საქართველოს ხელისუფლება კი ორივე დღის წინათ კანაფის (მარიუანას) კულტივაციასა და საზღვარგარეთ ექსპორტზე ლაპარაკობდა...

25 სექტემბერს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის სერიის ფარგლებში გამართულ შეხვედრაზე აშშ-ის პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა მსოფლიოს ნარკოტიკებთან ბრძოლაში გაერთიანებისკენ მოუწოდა.

„ეს პრობლემა მსოფლიოს ყველა ერს ეხება. ნარკოტიკები აშშ-სა და სრულიად მსოფლიოში უამრავ ადამიანს ლუბავს, დღეს პირობას ვდებთ, რომ ამ საფრთხეს ერთად შევებრძოლებით“, — განაცხადა ტრამპმა.

ალსანიშნავია, რომ გაეროს 129 წევრმა ხელი მოაწერა ვაშინგტონის მიერ მომზადებული ერთგვიანდინ დოკუმენტს, რომელიც ნარკოტიკებთან ბრძოლის სამოქმედო ეროვნული სტრატეგიის შემუშავებასა და ამ საკითხში საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერებას ითვალისწინებს.

როგორ ჩანს, ამ დოკუმენტს საქართველომაც მოაწერა ხელი. არ მოაწერდა და, კარგი ჩიტსაც დააჭერინებდა „სტრატეგიული პარტნიორი“, მაგრამ ეს მოხდა იმ ფონზე, როცა საქართველოს ხელისუფლების წამომადგენლები თავგამოდებით გვარნმუნებდნენ კანაფის (მარიუანის) სარგებლობას და საზოგადოების წარმომადგენლების, მათ შორის, „საქართველო და მსოფლიოს“ არაერთგვის გაფრთხილების მიუხედავად, რომ მარიუანის დეკრიმინალიზაცია-ლეგალიზაცია კატასტროფის პირას მიგვიყვანდა ისედაც მწვავე დემოგრაფიული პრობლემების მქონე ერს, მაინც ცდილობდნენ მარიუანის კულტივაციას, საქართველოში ამ ნარკოტიკული საშუალების პლანტაციების გაშენებას და ვაზის სამშობლოდ წოდებული ქვეყნის „პლანის“ ქვეყნად გადაქცევას. ხელისუფლების ეს გააფრთხილებული შეტევა საქართველოზე გრძელდებოდა მანამ, სანამ საპატრიარქო, მაღალი იერარქიის სასულიერო პირებმა არ შემოულანუნეს ხელისუფლებას: თუ ერთ ადგილს არ დააყენებთ, 500 ათას ადამიანს გამოვიყვანთ ქუჩაში თქვენ წინააღმდეგ.

ხელისუფლებას მეტი რა დარჩენოდა, საპრეზიდენტო არჩევნები კარს არის მოედგარი, ამიტომ ჩართევას ჩაყოლა ამჯობინა და გააუქმა...

ახლა კი „ქართული ოცნების“ მარიუანის ბიზნესით გამდიდრების ოცნებას ფრთხი შეაკვება დონალდ ტრამპმა, რომელმაც საყოველთაო ომი გამოუცხადა ნარკოტიკებს. ხელისუფლებას კი სხვა გზა არ დარჩენია, „სტრატეგიულ პარტნიორს“ უნდა დაუჯეროს.

ნიკა კორინთელი

ყაზახეთის სატრანზიტო პორტენსიალი და ინტერესი კავკასიისადმი იზრდება

ექსპერტები მსჯელობენ

საქართველოს პარტნიორი სახელმწიფო ყაზახეთი ძლიერი სახელმწიფოა, რომელიც საკმაოდ დიდ ინტერესს იჩენს კავკასიის რეგიონისადმი და, კერძოდ, საქართველოსადმი. აქამდე საქართველოში არ ჩატარებულა საექსპერტო განხილვა, რა მნიშვნელობა აქვს ქართულ-ყაზახურ ურთიერთობებს რეგიონისთვის, კერძოდ, ჩვენი ქვეყნისთვის, ამიტომ პოლიტიკისა და ეკონომიკის ექსპერტთა ერთმა ჯგუფმა პირველი ასეთი განხილვა მოაწყო. აქცენტი გაკეთდა ყაზახეთის სატრანზიტო პოტენციალზე, რომელიც, საქართველოს სატრანზიტო მისწრაფებების გათვალისწინებით, დღეს განსაკუთრებით აქტუალურია.

თბილისის ღია უნივერსიტეტში გამართულ განხილვაზე მოხსენებებით გამოვიდნენ ექსპერტები, პროფესორები და დოქტორები: იოსებ არჩვაძე, ბულბატი რცხილაძე, აპაკი (მამუკა) კარტოზია, დამურ გიორგალიძე,

მანსტანბე ჭარბია, ბადრი ნაჭყალია და სხვები. განხილვა ორ საათზე მეტ ხანს გაგრძელდა. საერთაშორისო საეკონომიკური ფონდის შეფასებით, მოლიანი შიგა პროდუქტის სიდიდით (502 მლრდ აშშ დოლარი — მყიდველობითი უნარიანობის პარიტეტით) ყაზახეთი მსოფლიოში 42-ე ადგილზეა. თვალსაზრისითვის შეიძლება ითქვას, რომ ეს მაჩვენებელი ძალზე ახლოსაა შვეიცარიის მშპ-ის სიდიდესთან, აღემატება ჩილესსა და ავსტრიის ანალოგიურ მაჩვენებლებს, ხოლო ისრაელისას — 1,5-ჯერ და მეტად.

ჩინელი და ყაზახელი ექსპერტების გათვლის თანახმად, ყაზახეთის ყოველწლიურად შეუძლია ჩინეთიდან და სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიიდან ევროპისკენ და უკან მომავალი სატრანსპორტო ნაკადის 20%-ის გატარება. ფულად გამოსახულებაში ეს დაახლოებით 400 მილიარდ დოლარს შეადგენს, თუმცა მოსახლეობის სიმჭიდროვე და ქვეყნის ტერიტორიის სიდიდე ყაზახეთის ეკონომიკას სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურაზე დამოკიდებულს ხდის. გამომდინარე აქედან, ქვეყნის სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის სრულყოფისთვის

2013 წლის ბოლოს მიიღეს „ყაზახეთის რესპუბლიკის სატრანსპორტო სისტემის ინფრასტრუქტურის 2020 წლამდე განვითარებისა და ინტეგრაციის სახელმწიფო პროგრამა“. ამჟამად ეს სტრატეგია თავისი რეალიზების მესამე და ბოლო ეტაპზეა. ყაზახეთის ინფრასტრუქტურა სატრანსპორტო სტრატეგიის მეშვეობით, ასევე ახალი ეკონომიკური პროგრამების — „ნურლი ჟოლისა“ და „აბრეშუმის გზის ეკონომიკური სარტყლის“ წყალობით 70%-ით არის მზავდა.

2005-2016 წლებში ყაზახურმა კომპანიებმა საქართველოს ეკონომიკაში 343 მილიონი დოლარის ინვესტირება განახორციელეს. საქართველოს პრეზიდენტის მიღებაზე ყაზახეთის პრეზიდენტმა ნურსულთან ნაზარბაევმა განაცხადა: „ჩვენი ურთიერთობები ყოველთვის კარგი იყო. ყაზახეთი და საქართველო დამოუკიდებლობის პირველ წლებში ერთმანეთს ეხმარებოდნენ. ჩვენ თქვენ ეკონომიკის წამყვან ინვესტორთა შორის ვართ. მე ვერ ვხედავ მიზეზს საიმისოდ, რომ ამ ურთიერთობებს რაიმე დაბრკოლება შეექმნას“.

ბულბატი რცხილაძე

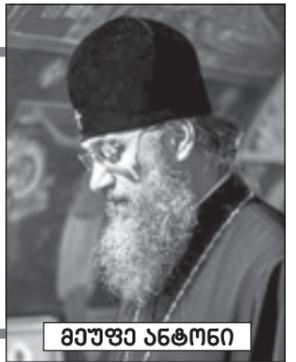
თუჩათის საზღვრებში პატრიარქი შეგოქილია თავისი უფლებების გამოყენებისას საეკლესიო საქმეებში, იგი განიხილება, როგორც თუჩათის რიგითი მოხალე ქვეყნისთვის, თანაც სახელმწიფოს ზედამხედველობის ქვეშ იქნება... მსოფლიოს პატრიარქს არ აქვს უფლება, ხელისუფლების დაუქვემდებარებლად დატოვოს თუჩათი

მსოფლიო პატრიარქს უფლება რომ მისცე, სრულიად რუსეთს გადაიყვანდა კონსტანტინოპოლის იურისდიქციაში, მაგრამ რეალური სულიერი სიმძლიერე და კალაუფლების საზღვრები შორს არის კონსტანტინოპოლის ასეთი თვითღებულობისგან. ლაპარაკი არ არის იმაზე, რომ მსოფლიო პატრიარქის ძალაუფლება თითქმის ყველგან მოქმედებდა და გამოიხატებდა მსოფლიო პატრიარქის ავტონომიას. ბევრ ქვეყანაში, რომლებსაც კონსტანტინოპოლი თავს მორჩილად მიიჩნევს, მართლმადიდებელი მრევლი საერთოდ არ არის.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„ბანხეთიქილება ყველა დროში საშინელ ცოდვად იყო მიჩნეული, დღეს კი ნორმად გვთავაზობენ, ეკლესიის მტრებს მწვანე შუქს უნთებენ და ყოველმხრივ ეხმარებიან“.

მეუფა ანტონი

მოვლენების მიმდინარეობა ისევე, როგორც ეს ბიბლიაშია აღწერილი. ათონის წმინდა მთაზე ბერები ყოველი ღვთისმსახურების დროს უკრაინისთვის ლოცულობენ.

გაუიროდით!

ძალიან გვეშინია ჩვენი თავის გამო, ზედმეტადაც კი, მაგრამ ეს შიში სულმოკლეობიდან მოდის. გვეშინია, რამე არ დაგვკლოთ საკუთარ თავს, რამეზე ვთქვათ უარი, გვეშინია დაუფასებლად დარჩენის. ეგოიზმია და სიხარბე, როცა საკუთარ პიროვნებაზე შეყვარებულები თავს იმის უფლებას ვაძლევთ, რასაც სხვას ვუკრძალავთ, ანუ რაც ზნებრივი კანონებით აკრძალულია, რაც სინდისიერების ჩარჩოებს სცილდება: ცოტა მოვიტყუოთ, ცოტ-ცოტა მოვიპაროთ, ვიჭორაოთ, მური ვიძიოთ და ა.შ.

აქედან იღებს სათავეს ცოდვა და მისდამი შემწყნარებლობა, რასაც საბოლოოდ მის დაკანონებამდე მივყავართ. ვეწვევით ცოდვას და მას აღვიქვამთ, როგორც ნორმას.

შიში იმის გამო, რომ საკუთარი თავი გვეცოდება, უბედურების საწყისია. მხოლოდ ღმერთის უნდა გვეშინოდეს. ათონის მთაზე ბერები თავიანთ ცხოვრებას სწორედ ღვთის შიშით განსაზღვრვენ. ესაა მათი ბარომეტრი. მხოლოდ შიშს ღმერთის მიმართ მივყავართ გამბედაობისკენ. მხოლოდ ღმერთისადმი აბსოლუტური რწმენა გავგამარჯვებინებს ნებისმიერ ომში. ადამიანური გაგებით, იგი ყოველთვის არ არის მოსალოდნელი, მაგრამ სულიერების თვალსაზრისით გადამრჩენია უდავოდ.

„არ უნდა გეშინოდეს ავი ადამიანების, მათი ქმედება ყოველთვის ჩასაფურშად არის განიერი, მათ თავზე ფერფლს დააყრიან, — ამბობენ ათონელი ბერები, — დრო სჭირდება ამას. ისინი მხოლოდ თავიანთი ძალის იმედით არიან, რომელიც ფრიად შეზღუდულია“. ღმერთის სიდიადე უსასრულოა და ყოველი შემძლე. „დროის საკითხი“ კი სრულად ღმერთის ნებაზე დამოკიდებულია, მის მოთმინებასა და სამომავლო გეგმაზე, როგორც გლობალური მასშტაბით, ასევე თითოეული ჩვენგანის მიმართ.

მხოლოდ ღმერთის სიყვარული ავსებს ადამიანის გულს გამბედაობითა და სიხარულით. მისი სიყვარულის წინაშე კნინდება ყველა სიბნელი, უთანხმოება, შეცდომა; მისი სიყვარულის წყალობით ჩვენი ცხოვრების გზა-სავალი სიცოცხლის რუკაზე სწორად არის გაკვალული. ისევე, ვითარცა შიშის ჩასვლას შეცვლის მზის ამობრწყინება მომდევნო დღეს, ყველა გამოცდას მოჰყვება სანუგეშო სიმშვიდე, ღმერთის მემკვიდრეობით ჩვენზე გადმოსული.

მივართვათ უფალს ჩვენი მოღვაწეობის ნაყოფი, ჩვენი გული მივცეთ. ჩვენთვის საუკეთესი ჯილდო არის რწმენა იმისა, რომ მისი მზრუნველი ხელები ფრთხილად გადაგვიტანენ ბედნიერ დროებაში და მარადიულ ცხოვრებაში.

ბორისპოლისა და ბროვარის მიტროპოლიტი ანტონი
წყარო: „პორტალი „პრაგოსლავანია ჟიზნ“

რას ლაპარაკობენ ათონის მთაზე მართლმადიდებლობაში განხეთქილების შესახებ

რას უნდა ველოდეთ და რისი უნდა გვეშინოდეს?

მიტროპოლიტ ანტონის საუბარი, რომელიც მართლმადიდებელი ეკლესიის გახლეჩის წინააღმდეგ არის მიმართული, პრობლემას უკრაინის მაგალითზე განიხილავს, მაგრამ, ამასთან, სრულად ეხება საქართველოში შექმნილ ვითარებას, ამიტომაც ვთავაზობთ ჩვენს მკითხველს.

— ღვთის წყალობით, შესაძლებლობა მომცა, ურთიერთობა მქონდა ათონელ ბერებთან. ბევრი რამ ვისწავლე და შევითვისე, მათი ბრძნული, უბრალო სიტყვებისა და განსჯის წყალობით. ეს ყველაფერი კი თავს იყრის ყველა ჩვენგანისთვის მთავარსა და გადამრჩენს: **რაც გინდა მოხდეს, რა გარემოებაც გინდა ჩამოყალიბდეს ქვეყანაში, ეკლესიაში, პირად ცხოვრებაში, პასუხისმგებელი ხარ შენი აზრებისა და ქმედების, განსაზღვრავს მათი ბუნება, განსაზღვრავს მათი უნარი და მათი სიძლიერე.**

ვიღ უწყის, ყველაფერი დამოკიდებულია თითოეული ჩვენგანის სულიერ ცხოვრებაზე, ყველა ჩვენგანის მონანიებაზე, ვინც გინდა ვიყოთ — სულიერი მოძღვრები თუ მრევლის წევრები.

ისინი მიგვითითებენ იმ უპანოვობაზე, რომელიც მსოფლიოში ხდება, ლაპარაკობენ მთავარ მოგზაზე — იმ მოგზაზე, რომელიც ჩვენს სულში მიმდინარეობს, და ბოროტის გამარჯვებაზე. ბოროტის გამარჯვებას ადამიანობის დაკარგვამდე, ღმერთის, ეკლესიის, საკუთარი თავის, ერთმანეთის, ოჯახის, ტრადიციების, სულია და ზნეობრივი ფასეულობების დაკარგვამდე მივყავართ.

ღმერთისთვის ზურგის შექცევით ვამახივებთ ჩვენი და ჩვენი ბავშვების სულს; უარს ვამბობთ ყოველივე ადამიანურის, საუკეთესოს, უმშვენიერესის აღზრდაზე; მივბიჯებთ ლაღატისა და სიცრუის „იოლი“ გზით და თანდათან ვკნინდებით სულიერად და ზნეობრივად. უფრო და უფრო გვიჭირს ცოდვისგან თავის შეკავება და ჩვენი სისუსტით ვაკანონებთ მას, ნორმად ვაქცევთ; რასაც გუშინ ვგმობდით, დღეს მივესალმებით და ნავახალისებთ.

ეს შეეხება, როგორც პირად ცოდვებს, ასევე საერთო საეკლესიოსაც.

ბანხეთიქილება ყველა დროში საშინელ ცოდვად იყო მიჩნეული, დღეს კი ნორმად გვთავაზობენ, ეკლესიის მტრებს მწვანე შუქს უნთებენ და ყოველმხრივ ეხმარებიან.

ადამიანებს არ ესმით, რომ, როცა განხეთქილების შემობრუნდება მოძღვრებით ერთობიან, რისკავენ ეკლესიის გარეთ

ათონის მთის მონასტრები

ქალიან გვეშინია ჩვენი თავის გამო, ზედმეტადაც კი, მაგრამ ეს შიში სულმოკლეობიდან მოდის. გვეშინია, რამე არ დაგვკლოთ საკუთარ თავს, რამეზე ვთქვათ უარი, გვეშინია დაუფასებლად დარჩენის. ეგოიზმია და სიხარბე, როცა საკუთარ პიროვნებაზე შეყვარებულები თავს იმის უფლებას ვაძლევთ, რასაც სხვას ვუკრძალავთ, ანუ რაც ზნებრივი კანონებით აკრძალულია, რაც სინდისიერების ჩარჩოებს სცილდება: ცოტა მოვიტყუოთ, ცოტ-ცოტა მოვიპაროთ, ვიჭორაოთ, მური ვიძიოთ და ა.შ.

შიში იმის გამო, რომ საკუთარი თავი გვეცოდება, უბედურების საწყისია. მხოლოდ ღმერთის უნდა გვეშინოდეს.

ადამიანების, მათი ქმედება ყოველთვის ჩასაფურშად არის განიერი, მათ თავზე ფერფლს დააყრიან, — ამბობენ ათონელი ბერები, — დრო სჭირდება ამას. ისინი მხოლოდ თავიანთი ძალის იმედით არიან, რომელიც ფრიად შეზღუდულია. ღმერთის სიდიადე უსასრულოა და ყოველი შემძლე. „დროის საკითხი“ კი სრულად ღმერთის ნებაზე დამოკიდებულია, მის მოთმინებასა და სამომავლო გეგმაზე, როგორც გლობალური მასშტაბით, ასევე თითოეული ჩვენგანის მიმართ.

მივართვათ უფალს ჩვენი მოღვაწეობის ნაყოფი, ჩვენი გული მივცეთ. ჩვენთვის საუკეთესი ჯილდო არის რწმენა იმისა, რომ მისი მზრუნველი ხელები ფრთხილად გადაგვიტანენ ბედნიერ დროებაში და მარადიულ ცხოვრებაში.

ბორისპოლისა და ბროვარის მიტროპოლიტი ანტონი
წყარო: „პორტალი „პრაგოსლავანია ჟიზნ“

«ღმერთისთვის ზურგის შექცევით ვამახივებთ ჩვენი და ჩვენი ბავშვების სულს; უარს ვამბობთ ყოველივე ადამიანურის, საუკეთესოს, უმშვენიერესის აღზრდაზე; მივბიჯებთ ლაღატისა და სიცრუის „იოლი“ გზით და თანდათან ვკნინდებით სულიერად და ზნეობრივად. უფრო და უფრო გვიჭირს ცოდვისგან თავის შეკავება და ჩვენი სისუსტით ვაკანონებთ მას, ნორმად ვაქცევთ; რასაც გუშინ ვგმობდით, დღეს მივესალმებით და ნავახალისებთ»

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

2017 წელს გერმანიის ტარიტორიაზე შრომითი საქმიანობით დაკავებული იყო 44,3 მილიონი ადამიანი, რაც 1,5%-ით, ანუ 638 ათასით მეტია 2016 წლის მაჩვენებელზე. ამჟამად უმუშევართა არხია 183 ათასითაა (5,3%-მდე) უმუშევართა. ყოველივე ეს გერმანული ეკონომიკის სტაბილური ზრდის შედეგია. „დოინგ ველს“ მიერ გამოქვეყნებული მკვლევარების მიხედვით, რომ 2017 წლის ბოლოს ბაზარი 2,83 მილიონ უმუშევარს 761 ათას ვაკანსიას სთავაზობდა, მაგრამ გერმანულმა სატარადლო კვლევითმა არ გააჩნდა.

პრეზიდენტობის კანდიდატები, პირველად ქართული არჩევნების ისტორიაში, აქტიურად იყენებენ საქართველოს მოქალაქეების უცხოეთში დასაქმების თემას და ამ მიმართულებით ამომრჩევლებს წინსვლას ჰპირდებიან. საინტერესოა, რა შედეგი შეიძლება მივიღოთ ამ მხრივ ახლო მომავალში.

საზღვარგარეთ ქართველების ლეგალურად მუშაობის საკითხი, მისი აქტიულობის მიუხედავად, ადრე საინფორმაციო სივრცის პერიფერიულ ტიპზე დარჩენილია. სიტუაცია 2018 წლის 24 აგვისტოს შეიცვალა, როდესაც გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში გამოსვლისას თქვა: „ვამზადდებთ და ვრეგისტრირებთ ქართველების კანონპროექტს. ცალკეული პროფესიებისთვის, არსებობს დიდი დეფიციტი გერმანულ ბაზარზე და ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში, მათ შორის საქართველოსთვის და ბალკანეთის ქვეყნებისთვის ჩვენ ამ კვლევებს შევქმნით. ჩაოვრებული დონის დასაქმების ლეგალური, სამართლებრივად გამართლებულ გზებს, მათ შორის პროფესიული სასწავლებლების მეშვეობითაც, რათა აღნიშნული სკოლები გაძლიერდეს, ამას გარდა, მოხდეს გერმანული ენის სწავლების ხელშეწყობა“.

ვერ ავუვლით მესამე ქვეყნებიდან (ანუ იმ ქვეყნებიდან, რომლებიც ევროკავშირის წევრები არ არიან) მშრომლების მოზიდვას“. მისი უწყების ინფორმაციით, ყველაზე დიდი დეფიციტი იხსნება დარგებში, როგორცაა ტრანსპორტი და ლოჯისტიკა, გაყიდვები, ლითონის დამუშავება, მანქანათმშენებლობა და საავტომობილო მრეწველობა, ენერჯეტიკა, ელექტროტექნიკა, მშენებლობა და ჯანდაცვა (ავადმყოფებისა და მოხუცების მოვლის ჩათვლით).

თუ გერმანია შესაბამის კანონს მიიღებს, მას შესაძლებლობა მიეცემა, გაანალიზოს კვლევები სხვადასხვა სახელმწიფოს შორის, რომლებიც ევროკავშირის შემადგენლობაში არ შედიან. იქ ეს, სავარაუდოდ, აღქმული იქნება, როგორც დიდი შედეგით და ოფიციალური ბერლინის მეგობრული ნაბიჯი.

რატომ გახდა ეს თემა ესოდენ აქტუალური პრეზიდენტობის კანდიდატებისთვის საქართველოში? ის, რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია, მაგრამ სიტუაცია, როდესაც ქვეყნის პოტენციური მთავრის ერთ-ერთი მთავარი დაპირება თანამემამულეების უცხოეთში დასაქმებას უკავშირდება, ერთობ უხერხულია, თუ არა სამარცხვინო. მიუხედავად ამისა, კანდიდატები ამბობენ აქტიურად საუბრობენ.

15 სექტემბერს ამომრჩევლებთან შეხვედრაზე „ევროპული საქართველო“ პრეზიდენტობის კანდიდატმა დავით ბაქრაძემ განაცხადა: „პრეზიდენტს შეუძლია დაეხმაროს ხალხს ქვეყნის შიგნით და ქვეყნის გარეთაც. გერმანიის კანცლერმა ჩვენთან შეხვედრის შემდეგ პირველად თქვა, რომ გერმანიაში მყოფ ქართველებს მისცემენ მუშაობის პარტიის მხარდაჭერის გარეშე უფრო მეტი შესაძლებლობა“. 19 სექტემბერს ტელეკომპანია „იმედის“ ეთერში „ქართული ოცნების“ ფაქტობრივმა საპრეზიდენტო არჩევნებში — სალომე ზურაბიშვილმა აღნიშნა: „ერთი თემაა, რომელიც ბაქრაძემაც ახსენა, რომელიც მე ადრე, როდესაც საგარეო საქმეთა მინისტრი ვიყავი, მქონდა დაწყებული, მაგრამ წინ ვეღარ წაწვეული, თუმცა არ აქვს მნიშვნელობა, ვინ ადრე და ვინ გვიან, თემაა დროებითი ლეგალური მიგრანტების დასაქმებაზე ხელშეწყობის თემა, რომელიც შეიძლება მოლაპარაკება ევროპის ქვეყნებთან და ჩარჩო ხელშეკრულება ევროკავშირთან“. უურნალისტის კითხვას „რეალურია ეს დაპირება, ანუ შესაძლებელია ლეგალურად მოხდეს დასაქმება?“ ზურაბ-

დასაქმება უსსოეთში — სამარცხვინო ეკონომიკური იდეა

რატომ გახდა ეს თემა ესოდენ აქტუალური პრეზიდენტობის კანდიდატებისთვის საქართველოში? ის, რა თქმა უნდა, მნიშვნელოვანია, მაგრამ სიტუაცია, როდესაც ქვეყნის პოტენციური მთავრის ერთ-ერთი მთავარი დაპირება თანამემამულეების უცხოეთში დასაქმებას უკავშირდება, ერთობ უხერხულია, თუ არა სამარცხვინო. მიუხედავად ამისა, კანდიდატები ამბობენ აქტიურად საუბრობენ.

იშვილმა ასე უპასუხა: „დაპირება არ არის ეს, მოსალაპარაკებელია. იმიტომ, რომ ეს არის საქართველოს ინტერესში, რომ ჩვენ შეგვეძლოს გავაზავოთ ადამიანები დროებით იმ დარგებში, რომელიც ჩვენ გვჭირდება, ზოგჯერ შეიძლება იყოს 6 თვე. ასევე ზავის უკანონო „ბეიბისიტერებს“ პოლონეთში 3 თუ 6 თვით და შემდეგ ბრუნდებიან. რაღაც პერიოდის შემდეგ ისევ შეუძლიათ დასაქმება. ეს ასევე არსებითად სხვა ლიდერებთან განსხვავებულია, საფრანგეთში ექიმების, სადაც დღევანდელ დღეს ძალიან დიდი ნაკლი არის ექიმების, მოწყვეტილი ჯერ ევროკავშირთან გაფორმდეს და შემდეგ ინდივიდუალურ ქვეყნებთან. თუკი ამ საკითხზე ბაქრაძემ, რასაც აცხადებს, მზად არის, მე მზად ვარ, ერთად ვითანამშრომლოთ, ასევე ხელისუფლებასთან და ძალიან აქტიურად ნავნით ეს საკითხი წინ“.

სალომე ზურაბიშვილმა პოლონეთი ახსენა და, ალბათ, მიზანშეწონილია, ამ ქვეყნის მაგალითიც განვიხილოთ, განსაკუთრებით კი მისი ურთიერთობა მეზობელ უკრაინასთან შრომითი მიგრაციის სფეროში. სავიზო რეჟიმის გაუქმების შემდეგ პოლონეთში არალეგალურად დასაქმებული უკრაინელების რაოდენობა მნიშვნელოვნად გაიზარდა. პოლონეთის შრომის სამინისტროში გამოთვალეს, რომ 5%-იანი ეკონომიკური ზრდის შესანარჩუნებლად ქვეყანას უახლოეს წლებში 5 მილიონამდე ახალი მუშა ხელი დასჭირდება. ეს რიცხვი გაცილებით შთამბეჭდავი ვიდრე გერმანიისა და ამის მიზეზი ისაა, რომ ადგილობრივი კვალიფიციური პერსონალის დიდი ნაწილი ცდილობს, ევროკავშირის მდიდარ ქვეყნებში დასაქმდეს, ხოლო მათ სამუშაო ადგილებს, უპირველესად, უკრაინელები იკავებენ. სამინისტროში ვარაუდობენ, რომ წელს სამუშაოდ პოლონეთში თითქმის ორჯერ მეტი (2 მილიონამდე) უკრაინელი ჩავა, ვიდრე 2017 წელს. ახალი წესის

თანახმად, მათ ორი ტიპის ნებართვა ეძლევა — მუდმივი და სეზონური სამუშაოსთვის, ხოლო კომპანიები ვალდებული არიან, ისინი დააზღვიონ. გაუმჯობესდა კონტროლის სისტემა, რომელიც, ერთი მხრივ, ზღუდავს დასაქმებულთა ველურ ექსპლუატაციას, მაგრამ, მეორე მხრივ, ხელს უშლის უკრაინელებს, სამუშაოდ ევროკავშირის მდიდარ ქვეყნებში გადავიდნენ, მაშინ, როდესაც ისინი პოლონეთში დასაქმდებიან. საგულისხმოა, რომ კვლავ უკრაინელებისთვის მეზობელმა ჩეხეთმაც გაზარდა — 9600-დან 19600-მდე.

ბერლინის ეს გადაწყვეტილება ეკონომიკური აუცილებლობიდან გამომდინარეობს. ფედერალური სტატისტიკური უწყების („დესტატისის“) ინფორმაციით, 2017 წელს გერმანიის ტერიტორიაზე შრომითი საქმიანობით დაკავებული იყო 44,3 მილიონი ადამიანი, რაც 1,5%-ით, ანუ 638 ათასით მეტია 2016 წლის მაჩვენებელზე. ასეთ მკვეთრ მატებას ბოლო ათწლეულის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია. 2016 წლის მაჩვენებლებთან შედარებით, ამჟამად უმუშევართა არხია 183 ათასითაა (5,3%-მდე) უმუშევართა. ყოველივე ეს გერმანული ეკონომიკის სტაბილური ზრდის შედეგია. „დოინგ ველს“ მიერ გამოქვეყნებული მკვლევარების მიხედვით, რომ 2017 წლის ბოლოს ბაზარი 2,83 მილიონ უმუშევარს 761 ათას ვაკანსიას სთავაზობდა, მაგრამ გერმანულმა სატარადლო კვლევითმა არ გააჩნდა.

2017 წლის ბოლოს ბაზარი 2,83 მილიონ უმუშევარს 761 ათას ვაკანსიას სთავაზობდა, მაგრამ გერმანულმა სატარადლო კვლევითმა არ გააჩნდა. გერმანიის საშუალო ბიზნესის ფედერაციის მიერ გამოკითხული ბიზნესმენების 40%-მა განაცხადა, რომ კვალიფიციური კადრების დეფიციტის გამო უკვე მოუწიათ უარის თქმა ამა თუ იმ შეკვეთის შესრულებაზე.

ადრე ბერლინი ამ დანაკლის აღმოსავლეთ ევროპის ხარჯზე ავსებდა, მითუმეტეს, რომ ევროკავშირის წევრი სახელმწიფოების მოქალაქეებს გერმანიაში დასაქმების შემთხვევაში იურიდიული ბარიერების გადალახვა არ უნებოთ, თუმცა სპეციალისტები თვლიან, რომ ამჟამად აღმოსავლეთ ევროპული „საკადრო ყულაბა“ თითქმის ცარიელია. გერმანიის შრომის ფედერალური სააგენტოს ხელმძღვანელი დეტლევ შოლე ვარაუდობს, რომ წელს გერმანული ფირმები 600 ათას ახალ სამუშაო ადგილს შექმნიან, და დასძენს: „პირდაპირ ვიტყვი, რომ უახლოეს წლებში ჩვენ გვერდს

საქართველო იმდენად ღარიბია, რომ მისი მოქალაქეები უცხოეთში დასაქმების ნებისმიერ შესაძლებლობას ეპოტენციური, როგორც დიად ოცნებას, ხოლო პრეზიდენტობის კანდიდატებმა ის კამპანიის ერთ-ერთ მთავარ თემად აქციეს. ეს, ალბათ, კარგი საბაბია იმისთვის, რომ გაეანალიზოთ, რა დავმართეთ საკუთარ თავსა და ქვეყანას.

საქართველო იმდენად ღარიბია, რომ მისი მოქალაქეები უცხოეთში დასაქმების ნებისმიერ შესაძლებლობას ეპოტენციური, როგორც დიად ოცნებას, ხოლო პრეზიდენტობის კანდიდატებმა ის კამპანიის ერთ-ერთ მთავარ თემად აქციეს. ეს, ალბათ, კარგი საბაბია იმისთვის, რომ გაეანალიზოთ, რა დავმართეთ საკუთარ თავსა და ქვეყანას

„მარგველაშვილის მხარდებით თუ ვიმსჯელებთ, რაც ჩვენი თვალით დავინახეთ, იყო ის, რომ გასულა, დამგვინდა, კარგი ჭამა, სვა, იმობილური საზღვარგარეთ, არ დაიკლო არაფერი და ახლანდელი პრაზიდიენტობის კანდიდატებიც ამისთვის იკლავენ თავს. წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

საზოგადოებრივი აზრი
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

რას ფიქრობენ მოქალაქეები პრაზიდიენტობის კანდიდატებზე

28 ოქტომბერს საქართველოში საპრეზიდენტო არჩევნები გაიმართება. საქართველოს მოსახლეობა პრეზიდენტს 2018 წელს პირდაპირი წესით უკანასკნელად აირჩევს. ახალი კონსტიტუციით, 2018 წელს არჩეული პრეზიდენტი ალარ იქნება ისეთი მნიშვნელოვანი მმართველობითი სისტემისთვის, როგორც აქამდე იყო, რაც იმას ნიშნავს, რომ 2018 წლის ოქტომბრის საპრეზიდენტო არჩევნების შემდეგ ქვეყანა მმართველობის ახალ ეტაპზე გადავა.

ამის მიუხედავად, პრეზიდენტობის კანდიდატების საინტერესო დაპირებებით გამოდიან. მაგალითად, **გაბით უსუფაშვილის** საარჩევნო დევიზია — „მეტი შეგვიძლია“; **დავით ბაძრაძის** — „საიმედო ხელისმძღველი დღე“; **ზრიშვილ ვაშაძის** — „ჩვენ შევცვლით“. მმართველი პარტიის მიერ მხარდაჭერილმა დამოუკიდებელმა კანდიდატმა **სალლომე ზურაბიშვილმა** მმართველ გუნდთან ერთად ძლივს შეარჩია სლოგანი — „ერთად საქართველოსთვის“, თუმცა მანამდე ამბობდა, რომ ქაჯების დასათხოვნიდან მოდის, იმიტომ, რომ ბოლძა, ტყუილი, სიძულვილი — ეს ყველაფერი უკვე ყელში ამოუვიდა.

პოლიტოლოგმა **ალექსანდრე ჭაჭიამ** საქართველოს პრეზიდენტის ინსტიტუტზე 2013 წელს განაცხადა: „ასეთი თანამდებობის ჩვეულებრივ სინკურსს უწოდებენ: ადამიანი ზის ხალხის კისერზე, იყენებს ყველა პრივილეგიას, სარგებლობს საყოველთაო პატივისცემით, ხოლო საქმიანობის კონკრეტულ შედეგებს არავინ სთხოვს. საქართველოში ასეთ თანამდებობაზე პრეზიდენტები ბევრია და მათგან ნაწილია უკვე წარადგინა თავისი თავი, მაგრამ, თუ ამ თანამდებობას სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემების მოგვარებაზე პასუხისმგებლობით დატვირთავთ და დავადგენთ, რომ ერთ-ერთ წელშიაღმა პრეზიდენტმა უნდა წარმოადგინოს თავისი საქმიანობის კონკრეტული შედეგები, მაშინ ამ პოსტის დაკავების მსურველთა რიცხვი მკვეთრად შემცირდება. მე ვთვლი, რომ ქართველ ერს არ გააჩნია სურვილი და ფუნქცია, რომ ძვირად ღირებული უსაქმური მალაჩინოსანი შეინახოს. ეს მალაჩინოსანის პოსტი აუცილებლად კონკრეტული ამოცანების, მიზნების მისაღწევად უნდა იქნას გამოყენებული.“

დონეზე აყვანა. საჭიროა მალაჩინოსანის მონივრული სტატუსის მქონე პირი, რომელიც გაევა პირდაპირ მოლაპარაკებაზე უმაღლესი ხელმძღვანელობის რგოლებთან და დაძვრავს საქმეს მკვეთრი ნერტილიდან... ამ მნიშვნელოვანი საქმისთვის საჭიროა მესამე პირი ქვეყნის უმაღლესი სახელისუფლო ემბლონიდან — ანუ პრეზიდენტი. რა თქმა უნდა, ძალიან დიდი მნიშვნელობა აქვს არამხოლოდ სტატუსს, არამედ პიროვნულ საკითხსაც. ახალი პრეზიდენტი არაფრით უნდა იყოს დაკავშირებული წინა რეჟიმებთან, რომლებიც ჩვენი პარტნიორების აღქმაში ომთან და სისხლთან ასოცირდებიან. სასურველია, რომ იგი მათთვის პოზიტიურად ცნობილი იყოს, თუმცა, შესაძლოა, ის იყოს აბსოლუტურად ახალი სახე. მთავარია, აცნობიერებდეს მასზე დაკისრებულ პასუხისმგებლობას.

...საქართველოს პრეზიდენტი ქართველი უნდა იყოს, მაგრამ ქართველი, რომელიც სარგებლობს, როგორც ქართველი საზოგადოების, ისე აფხაზებისა და ოსების ნდობით.“

თუ რას ფიქრობენ პრეზიდენტობის კანდიდატებზე, პრეზიდენტის ინსტიტუტსა და პოსტზე — ამ საკითხებზე საზოგადოების იმ ნაწილს დავუხსენებთ შეკითხვები, რომელსაც მთავრობა და ხელისუფლება არასდროს არაფერს ეკითხება, ანუ უბრალო მოკვდავთ.

„საქართველოს პრაზიდიენტი ვინ უნდა იყოს და რა უფლებების უნდა ჰქონდეს, მინიმუმ რამდენიმე პოსტს, რა უფლებები უნდა ჰქონდეს, მინიმუმ რამდენიმე პოსტს, რა უფლებები უნდა ჰქონდეს, მინიმუმ რამდენიმე პოსტს...“

ბალითით თუ ვიმსჯელებთ, რაც ჩვენი თვალით დავინახეთ, იყო ის, რომ გასულა, დამგვინდა, კარგი ჭამა, სვა, იმობილური საზღვარგარეთ, არ დაიკლო არაფერი და ახლანდელი პრაზიდიენტობის კანდიდატებიც ამისთვის იკლავენ თავს.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

კარგი არაფერი მოიტანა...

— პრეზიდენტობის კანდიდატებს რომ ვუყურებ, მესაძილო, მარგველაშვილზე უარესებიც აღმოჩნდნენ. მგონია, რომ **სალომე ზურაბიშვილი** ასე ხელალებით ვერ გაბედავს დავა-კამათს და იმ რაოდენობით ვეტოებს დადებს, რამდენსაც მარგველაშვილი ადებდა, თანაც მგონია, რომ მარგველაშვილზე გონიერიც არის. რაც შეეხება დანარჩენ კანდიდატებს, ღმერთმა დაგვიფაროს, რომ რომელიმე მათგანი პრეზიდენტი გახდეს. ისე, იქიდან გამომდინარე, რომ პრეზიდენტს არაფრის უფლება არ აქვს, საჭიროდ არ მიმაჩნია მისი პირდაპირი წესით არჩევა. პრეზიდენტს, რომელიც ხალხისთვის ვერაფერს აკეთებს, ხალხის სახელით ლაპარაკის უფლება არ აქვს, მის არჩევანზე ფულს არ უნდა ვხარჯავდეთ. ფულს არ უნდა ვხარჯავდეთ პრეზიდენტის სასახლის შენახვაზე. **საუბარს რომ ვინცაღ, დროულად რომ სიზრავა მძალბავს: ვინ გამოვარდეს ეს დაამიანება, ვინ არიან, საიდან მოვიდნენ... რა ჭირი გმჭირს ამისთანა?**

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

როგონ ნაწილი კი ან თავს არიდებს ამ გაუგებრობაში ჩართვას, ან, უბრალოდ, არ აკარებს არაფერს. აი, ეს არის ჩვენი ქვეყნის რეალობა, რომელსაც დღეს წარმოდგენილი პრეზიდენტობის კანდიდატები ვერაფერს უშვებენ, იმიტომ კი არა, რომ უფლებები არიან, არა, სურვილი არ აქვთ, რაიმე გააკეთონ.

„როდისას პრაზიდიენტობის კანდიდატი მოსახლეობას პენსიის გაზრდას პიირდება, რა, ეს არ არის ხალხის მოტყუება?“

გუბა სამხარაძე, თბილისის მკვიდრი:
— თუ ადევნებთ თვალყურს წინასწარჩვენო მართონს და რა აზრის ხართ საქრევიდენტო კანდიდატების დაპირებებზე?

— პრეზიდენტობის ამჟამინდელ კანდიდატთა შორის, სამწუხაროდ, ვერავის დავუჭერ მხარს და, აქედან გამომდინარე, არც ვაპირებ არჩევნებში მონაწილეობას.

მრჩება შთაბეჭდილება, რომ პრეზიდენტობის კანდიდატებს არ აქვთ გააზრებულობა, რა უფლებამოსილების მქონეა პრეზიდენტი საქართველოში... როდისას პრაზიდიენტობის კანდიდატი მოსახლეობას პენსიის გაზრდას პიირდება, რა, ეს არ არის

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

ხალხის მოტყუება? ხალხის გაუთვითცნობიერებლობაზე თამაშობენ, თორემ...
არავითარი სიმპათია არ მაქვს **ბრიგოლ ვაშაძის** მიმართ, მაგრამ არასდროს ვიტყვი, რომ იგი უნიგურია. გამოცხადებულია, არ იცოდეს პრეზიდენტის როლი თანამედროვე საქართველოს პოლიტიკურ სცენაზე. მიუხედავად ამისა, იძლევა ისეთ დაპირებებს, რომლებიც პრეზიდენტის კომპეტენციას სცილდება... სამწუხაროდ, ხალხი ტაშით ეგებება მას... რას უკრავს ტაშს, იმას, რომ ვაშაძე ამბობს, პრეზიდენტად არჩევის შემთხვევაში, კანონს დაგარღვევს და ჩემს უფლებებს გადავაშტეტო? ან როგორ დაარღვევს, სად აქვს პრეზიდენტს საამისო ზერკეტები?

გარდა ამისა, საპარლამენტო რესპუბლიკაში პრეზიდენტი, ვინაიდან მისი რეალური ფუნქციები შეზღუდულია, უნდა სარგებლობდეს მალალი საზოგადოებრივი ავტორიტეტით. მხოლოდ ამ შემთხვევაში აქვს მის არსებობას რეალური გამართლება. ამის დასტურად მოვიშველიებ ისრაელის მაგალითს. ისრაელი საპარლამენტო სახელმწიფოა და პრეზიდენტის უფლებამოსილება უფრო მეტად არის შეზღუდული, ვიდრე სხვა საპარლამენტო რესპუბლიკებში. კერძოდ, პრეზიდენტი ფორმალურად კი არ არის შეიარაღებული ძალის მთავარსარდალი (მთავარსარდალი პრემიერმინისტრია). მიუხედავად ამისა, როდესაც ისრაელის პრეზიდენტი იყო **შიმონ პერესი**, ისრაელთან დაკავშირებულ არც ერთ მაღალი დონის შეხვედრას არ ჩაუვლია ისე, რომ იქ პერესი არ მიიწვიათ და მისთვის აზრი არ ეკითხათ. იმიტომ, რომ პერესი იყო უმაღლესი რანგის პოლიტიკოსი, მას მსოფლიოში უწოდებდნენ „დიპლომატიის პატრიარქს“ და მისი ავტორიტეტი იყო შეუფერხი.

— პრეზიდენტობის კანდიდატებს შორის რომელი მიგაჩნიათ ასეთ ავტორიტეტად?

— არც ერთი. გარდა ამისა, მიმაჩნია, რომ საქართველო უნდა იყოს საპრეზიდენტო რესპუბლიკა. **პრაზიდიენტს უნდა ჰქონდეს ფართო უფლებამოსილება. პრაზიდიენტმა უნდა იყოს პიროვნება, რომელსაც უნდა შეეძლოს პენსიის გაზრდას პიირდება, რა, ეს არ არის ხალხის მოტყუება?“**

გუბა სამხარაძე, თბილისის მკვიდრი:
— თუ ადევნებთ თვალყურს წინასწარჩვენო მართონს და რა აზრის ხართ საქრევიდენტო კანდიდატების დაპირებებზე?

— პრეზიდენტობის ამჟამინდელ კანდიდატთა შორის, სამწუხაროდ, ვერავის დავუჭერ მხარს და, აქედან გამომდინარე, არც ვაპირებ არჩევნებში მონაწილეობას.

მრჩება შთაბეჭდილება, რომ პრეზიდენტობის კანდიდატებს არ აქვთ გააზრებულობა, რა უფლებამოსილების მქონეა პრეზიდენტი საქართველოში... როდისას პრაზიდიენტობის კანდიდატი მოსახლეობას პენსიის გაზრდას პიირდება, რა, ეს არ არის

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

წარმოდგენილი კანდიდატებიდან რამდენიმე, მხარდითად, ვაშაძე და ბაძრაძე სამარცხვინოები არიან და მათ აღვიღებთ თავმოყვარე ადამიანი საზოგადოებაში არც გამოჩნდებოდნენ“.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„შუადღეზე, როდესაც კაპიტალიზმი ვიჯაქი და მიღებული ცნობების არსი ჩანდომას ვცდილობდი, ტელეფონის ზარი გაისმა. მეორე დღისთვის ცენტრალურ კომიტეტში მიმიწვიეს. „ყველაფერი გასაგებია, პარტიიდან გამორიცხავენ და შემდეგ გამასამართლებენ“, — ბავიფიქარი. ცოლმა ვერ გაუძლო და მთელი ღამე ტირილით გაატარა. დილით ცენტრალური კომიტეტის შენობისკენ გავიშვებოდი. სხდომაზე სოფლის მეურნეობის საკითხებს განიხილავდნენ. არაფერი მესმოდა, ვიჯაქი და იმის მოლოდინში ვიჯაქი, ჩემი ბავიფიქარის როდის დაინწყებოდა. როგორც იქნა, სტალინი ჩემი გვარი დასახელებულია.

ივანე ბენედიქტოვი 1902 წელს დაიბადა კოსტრომის გუბერნიის, ღარიბი გლეხის ოჯახში მან ისეთივე რთული და ფათერაკებით აღსავსე ცხოვრების გზა გაიარა, როგორც იმდროინდელმა ახალგაზრდების უმრავლესობამ. დაიწყო რიგითი აგრონომობიდან, გაიარა ყველა გზა და 35 წლისამ საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისრობას მიაღწია. 1937-დან 1959 წლამდე ჯერ სახალხო კომისრის, ხოლო ხრუშჩოვის პერიოდში მინისტრის თანამდებობას იკავებდა. ორი ბატონის მსახური ყველაზე კარგი შემფასებელი იმ პერიოდის, რომელსაც ასე განუკითხავად ლანძღავს საზოგადოების გარკვეული ნაწილი.

სტალინის პორტრეტისთვის სტალინი და ივანე ბენედიქტოვი

ივანე ბენედიქტოვი არ არის ის პიროვნება, რომელსაც სტალინის ბრწყინვალეობა თვალს უზნებლად ან სრულყოფილად განაჩენიებული ცილისმამბლურ ვერსიებს ხლართავდა. ბენედიქტოვი შეიძლება შევადაროთ ფოტოს გამამყლავებელს („პრაივიტიუსი“), რომელიც ნეგატივს სრულ პორტრეტად გამოაჩენს, რომელზეც შეუიარაღებელი თვალითაც შეიძლება შევისა და თეთრის გარჩევა.

მათი წაკითხვისას უსიამოვნო სიცივე ვიგრძენი. ეს იყო განცხადება: „სახკომისარიატში ბენედიქტოვის მანერბული საქმიანობის შესახებ“, რომელსაც რამდენიმე წლის განმავლობაში „გერმანიის დაზვერვის დავალებით ახორციელებდა“. ყველა აქ ჩამოთვლილი ფაქტი მართლა მოხპორტრეტად გამოაჩენს, რომელზეც შეუიარაღებელი თვალითაც შეიძლება შევისა და თეთრის გარჩევა.

ვიქტოროვს, ჩემი კომენტარებით მომეწოდებინა თქვენთვის, მკითხველო, ბენედიქტოვის შესახებ, მგზავთ ავტორის ინიტი და მასწავლებლობით იხსენიებს ფაქტებს, მოვლენებს და აკეთებს შესაფერის ანალიზს, რომ ვამოკავებ, თვითონ განსაზღვრავ, ვინ ვინ არის. თუმცა შევცდები, ზოგიერთ კითხვას ბენედიქტოვის პარალელურად, მცდელობა ვახდენ და პირობებიდან გამომდინარე.

მათი წაკითხვისას უსიამოვნო სიცივე ვიგრძენი. ეს იყო განცხადება: „სახკომისარიატში ბენედიქტოვის მანერბული საქმიანობის შესახებ“, რომელსაც რამდენიმე წლის განმავლობაში „გერმანიის დაზვერვის დავალებით ახორციელებდა“. ყველა აქ ჩამოთვლილი ფაქტი მართლა მოხპორტრეტად გამოაჩენს, რომელზეც შეუიარაღებელი თვალითაც შეიძლება შევისა და თეთრის გარჩევა.

სტალინი და ივანე ბენედიქტოვი

ვიჯაქი და იმის მოლოდინში ვიჯაქი, ჩემი გვარი დასახელებულია. დილით ცენტრალური კომიტეტის შენობისკენ გავიშვებოდი. სხდომაზე სოფლის მეურნეობის საკითხებს განიხილავდნენ. არაფერი მესმოდა, ვიჯაქი და იმის მოლოდინში ვიჯაქი, ჩემი ბავიფიქარის როდის დაინწყებოდა. როგორც იქნა, სტალინი ჩემი გვარი დასახელებულია.

საბჭოთა კავშირის სახალხო კომისრობას მიაღწია. 1937-დან 1959 წლამდე ჯერ სახალხო კომისრის, ხოლო ხრუშჩოვის პერიოდში მინისტრის თანამდებობას იკავებდა. ორი ბატონის მსახური ყველაზე კარგი შემფასებელი იმ პერიოდის, რომელსაც ასე განუკითხავად ლანძღავს საზოგადოების გარკვეული ნაწილი.

«სტალინს ხშირად ვხვდებოდი და 1930-40-იანი წლების პარტიის და საბჭოთა სელექციონის კარგად ვიხსენებ. პოლიტიკურ სფეროებს ხშირად ვხსენებოდი, მგზავთ დროის უდიდეს ნაწილს სოფლის მეურნეობის საკითხებს ვუთმობდი. სხვა საკითხებში შედეგებით სუსტად ვარ გაკავებული, თუმცა, რა თქმა უნდა, დღევანდელ ყოველს მოვლენებს მეტი ვიხი, მგზავთ არასაქმიანად პროფესიონალურად. ასე რომ, ბოლოში, ესე ბაიბისინი»

გთავაზობთ ივანე ბენედიქტოვის მოსაზრებებს, რომელსაც რამდენიმე წელიწადი მოგანოვდება. „იმხანად, ეს იყო 1937 წელი, საბჭოთა სოციალისტურ რესპუბლიკაში სოფლის მეურნეობის სახალხო კომისარიატში ხელმძღვანელ თანამდებობას ვიკავებდი. ერთ დღით, კაბინეტში შესულს, მაგიდაზე მიწინააღმდეგეთა კომისარიატიდან მიღებული წერილი დამხვდა. განსაკუთრებით არ ავლელვებულვარ, რადგან მინსახკომის თანამშრომლებისთვის ხშირად გვიწევდა ჩვენს დანესებულებაში მანერბული ჯგუფების შესახებ გამოვლენილ საქმიანობებს მივცემბა. ერთი შეხედვით ინტელიგენტური და საკმაოდ სიმპათიური გამოძიებელი ზრდილობიანი მომსახურე და დავაობა შემომთავაზა. შემდეგ ორი თანამშრომლის შესახებ მკითხა, რა ზარის ვიყავი მათზე.

მათი წაკითხვისას უსიამოვნო სიცივე ვიგრძენი. ეს იყო განცხადება: „სახკომისარიატში ბენედიქტოვის მანერბული საქმიანობის შესახებ“, რომელსაც რამდენიმე წლის განმავლობაში „გერმანიის დაზვერვის დავალებით ახორციელებდა“. ყველა აქ ჩამოთვლილი ფაქტი მართლა მოხპორტრეტად გამოაჩენს, რომელზეც შეუიარაღებელი თვალითაც შეიძლება შევისა და თეთრის გარჩევა.

ისას ვხვდებოდი, რამაც აიძულა. გამახსენდა, სახკომისარიატში მთავარ თანამდებობაზე ჩემი დანიშნვის შემდეგ როგორ ცივად და დაძაბულად მექცეოდნენ. თანაც ჩემზე გაცილებით ძლიერი სპეციალისტები იყვნენ. — კარგია, მეგობრები გასაწინააღმდეგეთა არ გემეტებთ, — ცოტა ხნის ფიქრის შემდეგ მითხრა გამოძიებელმა. — ყველა არ იქცევა ასე (უმრავლესობა თუ იქნებოდა ეჭვი — გრ. ონიანი.) — რა თქმა უნდა, თქვენ შესახებ რაღაც ინფორმაცია მოვიძიე. გულგრილობა არ გახასიათებთ და საკმაოდ შესაძლებლობების მქონე პიროვნება ხართ. თქვენი „პატიოსანი კომუნისტური“ მეგობრების შესახებ კი კარგად არაფერს ვიცი. ვინაიდან მოცემულ ფაქტები მართლა მოხდა, ვალდებული ვარ, მათზე რეაგირება მოვახდინო. კიდევ ერთხელ დავაფიქრდით, ყველაფერი გვითხვარი? მესმის, რთულ მდგომარეობაში ჩავარდით, მაგრამ იმედს ვუკავებოდი, კონკრეტული დასკვნა ჯერ არ გამოვიტანო, — მითხრა გამოძიებელმა და ხელი ჩამოშორდა. — არ მახსოვს, სახლამდე როგორ მივედი ან ცოლს რა ვუთხარი. მეხსიერებაში მხოლოდ ის შემომჩნდა, ჩვენს საერთო მეგობრებს საითიად როგორ ვურეკავდით და „ხალხის მტერთან“ ჩვენი კავშირის გამო მათთვის ზიანის მიყენების შესაძლებლობაზე ვაფრთხილებდით. უბრალოდ, ვალდებულები ვიყავით, გაგვეფრთხილებინა. მეორე დღეს, შუადღეზე, როდესაც კაბინეტში ვიჯექი და მიღებული ცნობების არსი ჩანდომას ვცდილობდი, ტელეფონის ზარი გაისმა. მეორე დღისთვის ცენტრალური კომიტეტში მიმიწვიეს.

„ყველაფერი გასაგებია, პარტიიდან გამორიცხავენ და შემდეგ გამასამართლებენ“, — ბავიფიქარი. ცოლმა ვერ გაუძლო და მთელი ღამე ტირილით გაატარა. დილით ცენტრალური კომიტეტის შენობისკენ გავიშვებოდი. სხდომაზე სოფლის მეურნეობის საკითხებს განიხილავდნენ. არაფერი მესმოდა, ვიჯაქი და იმის მოლოდინში ვიჯაქი, ჩემი ბავიფიქარის როდის დაინწყებოდა. როგორც იქნა, სტალინი ჩემი გვარი დასახელებულია.

სტალინის კომისარიატის შინაგან საქმეთა განყოფილებაში ჩემი გამოძახების შესახებ მოუყვები, რამაც განწყობილიც კირვის მკვლევარი

სტალინი ჩემი გვარი დასახელებულია. დილით ცენტრალური კომიტეტის შენობისკენ გავიშვებოდი. სხდომაზე სოფლის მეურნეობის საკითხებს განიხილავდნენ. არაფერი მესმოდა, ვიჯაქი და იმის მოლოდინში ვიჯაქი, ჩემი ბავიფიქარის როდის დაინწყებოდა. როგორც იქნა, სტალინი ჩემი გვარი დასახელებულია.

**გაქვს სპანიონი
საავტორო მკვლელობა**

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

აფხაზეთის, სამაჩაბლოსა და სხვა ომების ვეტერანები 27 სექტემბერს თბილისში, გმირთა მემორიალთან აქცია-პირფორმანსის მოწყობას აპირებენ. მათი ორი მთავარი მოთხოვნა ვეტერანთა შესახებ საპენიტენციო კანონის მიღება და მათთვის განსაკუთრებული ჰოსპიტლის გახსნაა... არც ისე გვირავს, ხო? არადა, ვეტერანები ამაღ, უკვე 25 წელია, იტხოვენ... დიანს, სწორედ ის 25 წელი, რომელიც საქართველოს პირველმა, მეორე თუ კიდევ სხვადასხვა რანგის ჩინოსნებმა ამ უაზრო „რა მიჰქონდა, რა მოჰქონდა“ ტიპის ვიზიტებს შეაღწიეს.

ბასტაძე ვაშინგტონს მიდგოდა, რა მიჰქონდა და რა მოჰქონდაო...

27 სექტემბერი სოხუმის დაცემის, დაკარგვის, საქართველოს იურისდიქციიდან დროებით გასვლის თუ, რისიკ გნებავთ, იმის დღეა. მოკლედ, ეს ის დღეა, როდესაც სოხუმის მთავარი ადმინისტრაციული შენობიდან ქართული დროშა ჩამოხსნეს და იქ აფხაზური სეპარატისტული დროშა აღმართეს. როგორც საინფორმაციო სააგენტოებმა გაავრცელეს ცნობა, აფხაზურმა დე ფაქტო ადმინისტრაციამ გამოუშვა ფულის სპეციალური კუპონი, რომელზეც აფხაზეთის პირველი ე.წ. პრეზიდენტი ვლადისლავ არძინბაა გამოსახული, აგრეთვე, მოჭრა რკინის მონეტები, რომლებზეც გამოსახულია, როგორ აფხაზები აფხაზი მეომრები აფხაზურ დროშას სოხუმის მთავარი ადმინისტრაციული შენობის თავზე და ა.შ. კიდევ მრავალი საზეიმო ღონიძიება დაგეგმილია, — გვამცნობენ სეპარატისტების მედიასაშუალებები.

ეს აფხაზური ალიაქოთი იმის გამოა ატეხილი, რომ იმ საბედისწერო 1993 წლის 27 სექტემბრიდან ზუსტად 25 წელი გავიდა, ანუ ასეთი ზარზე-მით აღნიშნავენ სეპარატისტები „გამარჯვების“ 25 წლის-თავს. სიტყვა „გამარჯვება“ ბრწყინვალე იმიჯით ჩავესვი, რომ მიეჭყვება, სოხუმის ტრადიციული მოვლენების შედეგი, თუნდაც აფხაზეთისთვის, „გამარჯვება“ და ზემოთსაბაბი იყოს. **დღეს სოხუმი გაპარტახებული, ჩამორჩენილი, უსიცოცხლო ანკლავია და არც რაიმე პერსპექტივა ელის საიმისო, რომ ოდესმე თვალში გამოიხედოს, თუკი კვლავ დედა-საქართველოსთან არ გაერთიანდება, თუნდაც ფედერაციული ფორმით.**

ხოთ, რა სარგებელი მოუტანია საქართველოსთვის ამ გაუთავებელ ვიზიტებს, მიღებებს, შეხვედრებს, ბანკეტებს? „ცისფერი მთების“ ვაჟი ზაზა-ვიციჩისა არ იყოს — ან რატომ ჩავედვართ, ან რატომ ჩამოვდინდნ და კიდევ რამდენი წელი შეიძლება ვიძახოთ: „მართალია, ჯერ კონკრეტული ნაბიჯები ამა თუ იმ მიმართულებით არ გადადგმულა, მაგრამ ვიზიტი ნაყოფიერი გამოდგა“? კი, ბატონო, მაგანი იტყვის: ამდენი და ამდენი მილიონით დაგვეხმარნენ, ესა და ის პროექტები განახორციელეს, ამნაირი და იმნაირი გრანტები და ტრანშები გვარგუნესო, მაგრამ მინდა გავიმეორო ხალხის მიერ ხშირად დასმული ყველაზე მარტივი და რიტორიკული კითხვა: **ხალხის ჯიბეზე როდის უნდა აისახოს ეს „დადებითი შედეგები“?**

კიდევ უფრო მძაფრად და სერიოზულად შეიძლება დავესვათ კითხვა დაკარგული ტერიტორიების თაობაზე: **რაზე დადებითი მოაქვს ამ ვიზიტებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საქმეში?**

„ნახეთ, აი ეს უკვე ძალიან სერიოზულია და მართლაც ძალიან მაგარი ამბავია ჩვენი თვის!“ — აყიჟინდა კიდევ ერთხელ სოციალურ ქსელში „ქართული ოცნების“ აქტივისტების „ნაღები“ ნაწილი, როდესაც ნატოს გენერალური მდივნის მოადგილემ **რო-უზ მიოტიმოლიტა** განაცხადა: **„ჩვენ მოვწოდებთ რუსეთს, განიხილონ საოკუპაციო ჯარები საძარ-თველოდანი“** ეს განცხადება ქალბატონმა გიორგიშვილმა საქართველოში ოფიციალურად ვიზიტისას გააკეთა და კიდევ უფრო აღაფრთოვანა მოქმედი ხელისუფლების თავქუდობა — ქვეყანაში ადამიანს აშკარად მოაგონებს ცნობილ გამონათქვამს: „გაიქვალაქს მიდიოდა, რა მიჰქონდა, რა მოჰქონდაო?“

ხალხის წიაღში აღმოცენებული ეს ფრაზა სწორედ იმაზე მიუთითებს, რომ „ქალაქში“ უაზროდ ბოდიას აზრი არ აქვს, თუ არაფერი სასარგებლო ან არ წაიღე, ან არ წამოიღე იქიდან.

ვინმეს შეგაძლიათ მიპასუხებოდეს, როგორც ვიზიტების მიზანმიმართულად დაკარგვის თემაზე, როგორც ეს 10-ოდე წლის წინათ იყო — ნებისმიერი უცხოელის, განსაკუთრებით კი ნატოს ამა თუ იმ წარმომად-

- * **ხალხის ჯიბეზე როდის უნდა აისახოს ეს „დადებითი შედეგები“?**
- * **რაზე დადებითი მოაქვს ამ ვიზიტებს საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის საქმეში?**

გაქვს ბასტაძე აშშ-ის სახელმწიფო მდივანს მიიქ პომპეოს შეახვედრას. პომპეომაც არახუნა და არახუნა დაზავიკაბული ფრაზები, თუ რა უნდა ქაველი და როგორი ოკუპანტი რუსეთი, როგორ უნდა გვერდით ამერიკის შეერთებული შტატები საქართველოს და როგორ ღრმავდება და ღრმავდება ეს ურთიერთობები და, რაღა თქმა უნდა, პომპეომაც მოუწოდებდა რუსეთს საქართველოდან საოკუპაციო ჯარების გაყვანისკენ, ზუსტად ისე, როგორც ეს ნატოს გენერალური მდივნის მოადგილემ, როუზ გიორგიშვილმა გააკეთა...

გენლის ვიზიტს საქართველოში აღფრთოვანება მოჰყვებოდა ხოლმე და, თუკი ეს უცხოელი რუსეთს „ოკუპანტს“ უწოდებდა, აღფრთოვანება საყოველთაო აღტყინებაში გადადიოდა და ლამის არის რამდენიმე დღიანი ზეიმი ცხადდებოდა. განსხვავება მხოლოდ ისაა, რომ მაშინ ამას ნაცებები და მათი აქტივისტები აკეთებდნენ; დღეს კი იმავეს „ქოცები“ და მათი აქტივისტები შერებიან.

ოღონდ შემდეგ, როცა ეკითხები ამ ზეიმის მომხანინებულს — კი, ბატონო, ვიზიტი, გავიდა დრო, რას ხედავთ პრაქტიკულ შედეგს აქედან? — ბრმის სიჯიუტით გიპასუხებენ, რომ ხედავენ, ოღონდ რას, ვერ დაგიზუსტებენ და არც სურთ. ამხელა თანამდებობის პირმა, უცხოელმა რუსებს ოკუპანტები უწოდა, მათ ჯარების გაყვანისკენ მოუწოდა და განაცხადა: „ოკუპანტი“ — აქეთ შემოგობრუნებენ კითხვას, თან ისეთი ტონით, რომ შეიძლება სირცხვი-

ლით გაგანითლონ კიდევ. ეს — რაც უცხოელთა აქეთურ ვიზიტებს შეეხება. ჩვენი იქითური ვიზიტები კი უწოდებდა, აღფრთოვანება საყოველთაო აღტყინებაში გადადიოდა და ლამის არის რამდენიმე დღიანი ზეიმი ცხადდებოდა. განსხვავება მხოლოდ ისაა, რომ მაშინ ამას ნაცებები და მათი აქტივისტები აკეთებდნენ; დღეს კი იმავეს „ქოცები“ და მათი აქტივისტები შერებიან.

ეს „ისტორიული“ ჩამორთმევა ვერ ხერხდება ხოლმე, მაგრამ, თუკი მოხერხდა და საქართველოს რომელიმე პირველმა პირმა ხელი ჩამოართვა „დიდი ქვეყნების“ რომელიმე პირველ პირს, ქართული მედია მთელი კვირა ლამის მხოლოდ ამ „ისტორიულ ფაქტზე“ საუბრობს. ეს ცირკი სხვადასხვა ხოლმე მისხილ საპაპიროს მმართველობის პერიოდში, როდესაც უკლებლივ ყველა დიდი ტელევიზია ნაცების ხელში იყო და მოშას ნებისმიერ ნამიერ გაბასებას

თუ უბრალო ხელის ჩამორთმევას ამერიკის ან დასავლეთ ევროპის ნამყვანი ქვეყნის ლიდერთან საქართველოს „დიდი ისტორიულ გამარჯვებულ“ ვიზიტად ვადა.

რაზე აისახა ეს ამდენი „ისტორიული გამარჯვება“ არავინ იცის. არავინ იცის ისიც, რა პრაქტიკული შედეგები მოჰყვება საქართველოს ამჟამინდელი პირველი პირის ვიზიტს ამერიკის შეერთებულ შტატებში. თავდაპირველი ინფორმაციული ანონსი გვაუწყებდა: „მათუკა ბასტაძე ამერიკის შეერთებულ შტატებში ვიზიტის ფარგლებში შეხვედრა ამერიკის პრეზიდენტის მრჩეველს უსაფრთხოების საკითხებში, ასევე აშშ-ის კონგრესის სხვადასხვა კომიტეტის წევრებს, იუ-ეს-აი-დის და სხვა ძირითადი ინსტიტუტების ხელმძღვანელებს, ასევე ფინანსურ წრეებს“. ერთი სიტყვა არ იყო ნათქვამი აშშ-ის რომელიმე მაღალი თანამდებობის პირზე და, თქვენ წარმოიდ-

გინეთ, ქართველებს ესეც კი ძალიან გვიხაროდა. საკარავლოდ, ისიც კი გავიხარებოდა, ჩვენი ქვეყნის პირველი პირი ამერიკის კონგრესის შენობის დასავლეთის მამიდაშვილისთვის რომ შეხვედრებინათ, ალბათ, და კიდევ უფრო აღფრთოვანდებოდით, თუკი ეს დასავლეთის მამიდაშვილი პუტინს აუგად მოისხენიებდა.

წარმომიდგენია, საქართველოს პირველი პირი ვიზიტით რუსეთში რომ ჩავიდეს და იქ მას პირადად რუსეთის პრეზიდენტი არ შეხვედეს, რა ამბავი ატყვავდა ჩვენს ქვეყანაში. „აი, რუსები ყოველთვის ასე ზევიდან გვიყურებდნენ“, „ხედავთ, რუსები თავის თანასწორად არ გვთვლიან“, „აი, ასე იქცევიან რუსი შოკინისტები“, „რუსებს ყოველთვის ჩვენზე მაღლა ეჭირათ თავი“ და ა.შ. აჭრელდება ქართული მედია ამ და რუსეთისადმი უფრო მეტი სიძულვილით გაჟღერებული ფრაზებით.

ამერიკაში კი, როგორც ზევით აღვნიშნე, საქართველოს და სხვა პატარა ქვეყნების პირველი პირები დერეფნებში შუბლზე ცივი ოფითა და სახეზე მლიქვნელური ღიმილით ელოდებიან ხოლმე აშშ-ის პრეზიდენტს, — იქნებ დერეფანში მაინც ჩამოიაროს შემთხვევით და ხელი ჩამომართვასო. ასეთი შემთხვევაც კი, ამერიკის მხრიდან პატარა ერებისადმი „თანასწორი მოპყრობისა“ და დემოკრატიულობის დიად გამოვლინებად ითვლება.

ამჯერად, როგორც ჩანს, მაინც იუბერულეს და მამშუკ ბასტაძე აშშ-ის სახელმწიფო მდივანს მიიქ პომპეოს შეახვედრეს. პომპეომაც არახუნა და არახუნა დაზავიკაბული ფრაზები, თუ რა ცუდია კრემლი და როგორი ოკუპანტი რუსეთი, როგორ უნდა გვერდით ამერიკის შეერთებული შტატები საქართველოს და როგორ ღრმავდება და ღრმავდება ეს ურთიერთობები და, რაღა თქმა უნდა, პომპეომაც მოუწოდებდა რუსეთს საქართველოდან საოკუპაციო ჯარების გაყვანისკენ, ზუსტად ისე, როგორც ეს ნატოს გენერალური მდივნის მოადგილემ, როუზ გიორგიშვილმა გააკეთა...

და ამ შემთხვევაშიც ზუსტად ისევე აყიჟინდა ქართველი საზოგადოების ნაწილი: აგე, ხომ მოუწოდეს რუსებს ჯარების გაყვანისკენო?!

არა, რა თქმა უნდა, ცუდი ამასი არაფერია, მაგრამ მაინც მინდა ერთი „ჩასაფრებელი“ კითხვა დაგვსვა: კი, მაგრამ, აქამდე სხვა რამეს მოუწოდებდნენ და მხოლოდ ახლადა მოუწოდეს ჯარების გაყვანისკენ თუ რაშია საქმე? ამასობაში კი, აფხაზეთის, სამაჩაბლოსა და სხვა ომების ვეტერანები 27 სექტემბერს თბილისში, გმირთა მემორიალთან აქცია-პირფორმანსის მოწყობას აპირებენ. მათი ორი მთავარი მოთხოვნა ვეტერანთა შესახებ საპენიტენციო კანონის მიღება და მათთვის განსაკუთრებული ჰოსპიტლის გახსნაა... არც ისე გვირავს, ხო? არადა, ვეტერანები ამაღ, უკვე 25 წელია, იტხოვენ... დიანს, სწორედ ის 25 წელი, რომელიც საქართველოს პირველმა, მეორე თუ კიდევ სხვადასხვა რანგის ჩინოსნებმა ამ უაზრო „რა მიჰქონდა, რა მოჰქონდა“ ტიპის ვიზიტებს შეაღწიეს.

„მოძრაობა“ გამოდის ინციატივით, რომ არაფორმალურად ბაერთიანდნენ ევროპელი მემარჯვენეები, რომლებიც ორიენტირებული არიან კონსერვატიზმზე, ნაციონალიზმსა და ევროკავშირის დეცენტრალიზაციაზე, ბენონის პროექტმა 2019 წელს უნდა გამოიღოს შედეგი — მემარჯვენეების გამარჯვება ევროპულ არჩევნებში.

ევროპელი მემარჯვენეები ევროკავშირის ხელისუფლებაში მოსასვლელად ემზადებიან. ამაში მათ ტრაპის ყოფილი მკვიდრი დახმარება

ამერიკელი პოლიტიკოსი სტივენ ბენონი ევროკავშირში მემარჯვენე ძალების მხარდასაჭერად ახალ ორგანიზაციას The Movement-ს („მოძრაობა“) აყალიბებს. ის მონოდებულია, მოახდინოს მემარჯვენეების კონსოლიდაცია და უზრუნველყოს მათი დომინირება არა მხოლოდ ევროკავშირის ქვეყნების საზოგადოებრივ ცხოვრებაში, არამედ სახელმწიფო ორგანოებში. ფონდის მტაბბინა იქნება ბრიუსელში, თანამშრომლების შერჩევა დაწყებულია.

არამედ პოლიტიკოლოგიები თაც დაეხმაროს. გამორიცხული არ არის, რომ ფონდის თანადგომა სხვა მხრივაც გავრცელდეს. მასმედია „მოძრაობის“ კლიენტებად ასახელებს ბრიტანელ პოლიტიკოს ნაიჯელ ფარაჟს, უნგრეთის პრემიერმინისტრ მიტრორ ორბანს, საფრანგეთის „ნაციონალური ფრონტის“ ლიდერ მარინ ლე პენს, ანალოგიურ გაერთიანებებს იტალიაში, პოლონეთსა და ევროკავშირის სხვა ქვეყნებში. გამორიცხული არ არის „აღმოსავლეთ პარტნიორობის“ პერიმეტრზე გასვლა — უკრაინა, ბელარუსი, მოდოვა, საქართველო, აზერბაიჯანი, სომხეთი, ბენონს განზრახული აქვს,

2019 წელს ევროპარლამენტში შეიყვანოს „სუპერჯგუფი“, რომელიც დეპუტატების მანდატების, სულ ცოტა, ერთ მეტადემარჯვენეებზე უნდა განაწილდეს. მემარჯვენეებმა უნდა განაწილდეს ნარმატება და დიკავონ ხელმძღვანელი თანამდებობები ევროსტრუქტურებში, ევროკომისიის ჩათვლით.

აშშ-ის პრეზიდენტს სომხეთისთვის არ სხალია მემარჯვენეების კონფლიქტის გადაჭრის პროგნოზირება

სომხეთის საგარეო საქმეთა მინისტრ ზობარ მნაცაკანიანის განცხადებით, სომხეთის პრემიერმინისტრ ნიკოლ ფაშინიანისა და აშშ-ის პრეზიდენტ დონალდ ტრამპის შეხვედრა სექტემბრის ბოლოს გაეროს გენერალურ ასამბლეაზე დაგეგმილი არ არის. მინისტრის თქმით, ამ „პროცესს დრო სჭირდება“. ამჟამად მზადდება შეხვედრა სომხეთისა და ამერიკის თანამდებობის პირებს შორის თითქმის ყველა დონეზე, დგინდება უმაღლეს დონეზე შეხვედრის დროც.

შეხვედრაზე უარის მიუხედავად, ტრამპმა ფაშინიანს ნერილი გაუზავნა დამოუკიდებლობის დღესთან დაკავშირებით (21 სექტემბერი), რომელშიც ხაზი გაუსვა, რომ უახლოეს თვეებში მთიანი ყარაბაღის კონფლიქტის გადასაჭრელად კარგი შესაძლებლობები არსებობს.

«ნაციონალური ფრონტის» ლიდერი ევროპელ მემარჯვენეებს ევროკავშირის დიქტატორის წინააღმდეგ ბრძოლისკენ მოუწოდებს

სტივ ბენონი მხარდაჭერას წაის უფართოებს

„მარინ ლე პენის კვალდაკვალ მისი პარტია „ნაციონალური ფრონტიც (Front National) შეუერთდება აშშ-ის პრეზიდენტის ყოფილი მრჩევლის, სტივენ ბენონის, ევროპულ პროექტს — „მოძრაობას“ (The Movement)“, — განაცხადა „ნაციონალური ფრონტის“ წამომადგენელმა ლუი ალიომ.

„მოძრაობა“ გამოდის ინციატივით, რომ არაფორმალურად გაერთიანდნენ ევროპელი მემარჯვენეები, რომლებიც ორიენტირებული არიან კონსერვატიზმზე, ნაციონალიზმსა და ევროკავშირის დეცენტრალიზაციაზე, ბენონის პროექტმა 2019 წელს უნდა გამოიღოს შედეგი — მემარჯვენეების გამარჯვება ევროპულ არჩევნებში.

კირების ფონზე მატულობს. წინა საპრეზიდენტო არჩევნებში ლე პენი მესამე ადგილზე გავიდა, ამჟამად მის პარტიას, ექსპერტთა შეფასებით, ელექტორატის მესამედი უჭერს მხარს.

გერმანიაში კოკულარობას იხვეჭს მემარჯვენე პარტია «ალტერნატივა გერმანიისთვის»

მიგრანტთა შემოსევა მემარჯვენეთა გავლენას აძლიერებს

პარტია „ალტერნატივა გერმანიისთვის“ სათავეში ჩაუდგა აღმოსავლეთ გერმანიაში (ყოფილი გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა) პოპულარობის სარეიტინგო სიას. ის, აგრეთვე, პოპულარულია ქვეყნის დასავლეთ ნაწილში. ამას მონობს საზოგადოებრივი აზრის შემსწავლელი ინსტიტუტის — Emnid-ის მიერ სექტემბერში ჩატარებული გამოკითხვა, — იუნცება გამოცემა „ბილიდი“.

ქვეყნის აღმოსავლეთში პოპულარობა პარტიისა „ალტერნატივა გერმანიისთვის“ შეადგენს 25%-ს. მმართველ კოალიცია ქრისტიანულ-დემოკრატიულ კავშირსა და ქრისტიანულ-სოციალურ კავშირს, კანცლერ ანგელა მერკელის ხელმძღვანელობით, მხარს უჭერს გამოკითხულთა 24%, შემდეგ მოდის პარტია „მემარცხენეები“ — 18%-ით, სოციალ-დემოკრატიული პარტიის მომხრეა გამოკითხულთა 14%, თავისუფალი დემოკრატიული პარტიისა — 7%, „მწვანეების“ — 6%.

დასავლეთი გერმანია ტრადიციულად მხარს უჭერს მმართველ კოალიციას (31%), სოციალ-დემოკრატიულმა პარტიამ გამოკითხულთა ხმების 19% მოგროვა, „მწვანეებმა“ — 14%, „ალტერნატივა გერმანიისთვის“ აქ მეოთხეა — 13%, თავისუფალ დემოკრატიულ პარტიას მხარს უჭერს გამოკითხულთა 10%, „მემარცხენეები“ — 8%.

ტრამპის ბრძოლა

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ანალოგიური სულისკვეთებით მოქმედებდა ტრამპი ნატოს მიმართ. აშშ-ის პრეზიდენტმა ჩრდილოატლანტიკური ალიანსის ხელშეწყობაზე განუცხადა, რომ უარს იტყვოდა ნატოს დახმავაზე, თუ ეს ორგანიზაცია დათანხმდებოდა ანტიტერორისტული ფუნქციების შესრულებაზე და ორგანიზაციის წევრი ქვეყნები გადაიხდიდნენ მშპ-ს 2%-ს. ახლა კი ტრამპი ამბობს, რომ ნატოს არ უნდა ჰქონდეს მუდმივი პრივილეგიები, და ეს ნათლად აჩვენა, როდესაც უარი განუცხადა სპეციალური ვიზის მიცემაზე ნატოს ყოფილმა გენერალურ მდივანმა ხავიერ სოლანას. ამასთანავე, ტრამპი მოლაპარაკებებს მართავს ადმოსავლეთ ევროპაში ალიანსის სამხედრო სწავლების შეწყვეტის თაობაზე.

დონალდ ტრამპი — უპარტაპი თუ ლოგიკურად მოქმედი პრეზიდენტი?

პრობლემა

1916 წელს, მსოფლიო ომის მიმდინარეობისას, ლენინმა თავის წიგნში „იმპერიალიზმი, როგორც კაპიტალიზმის უმაღლესი სტადია“ გააანალიზა მიზეზები, რომლებიც გამოიწვევდა იმპერიალიზმს. მან გამოთქვა შემდეგი მოსაზრება: „იმპერიალიზმი არის კაპიტალიზმის განვითარების იმ ეტაპზე, როცა წარმოიქმნა მონოპოლიებისა და ფინანსური კაპიტალის ბატონობა. უდიდესი მნიშვნელობა მიენიჭა კაპიტალის გატანას, დაიწყო მსოფლიოს გადანაწილება საერთაშორისო ტრესტებს შორის და დასრულდა დედამიწის გადანაწილება უდიდეს კაპიტალისტურ ქვეყნებს შორის“.

XX საუკუნეში დადასტურდა ლენინის მიერ აღწერილი ლოგიკა კაპიტალის კონცენტრაციისა, რომლის შედეგადაც ერთი საუკუნის განმავლობაში შექმნა ახალი იმპერია — ამერიკა.

გადაწყვეტილების გამოწვევის ეტაპები

დონალდ ტრამპის მიზანი არის ის, რომ ინვესტიციები ჩაიდოს აშშ-ის ეკონომიკაში, პენტაგონი და ცენტრალური სადაზვერუო სამმართველო კი აიძულოს, იმუშაონ ნაციონალურ თავდაცვაზე. ამისთვის საჭიროა, გამოვიდეს საერთაშორისო სავაჭრო ხელშეკრულებებიდან და დაშალოს ძველი (იმპერიალისტურ-გლობალისტური) ნესრიგის დამცველი მთავრობათაშორისი ორგანიზაციები.

საერთაშორისო სავაჭრო შეთანხმებების გაუქმება

პრეზიდენტმა დონალდ ტრამპმა თავისი მანდატის პირველივე დღეებში განაცხადა აშშ-ის უარის შესახებ, მონაწილეობა მიიღოს ტრანსნაცონალური ოკეანის პარტნიორობის შეთანხმებაში, რომელიც ჯერ კიდევ არ იყო ხელმოწერილი. ეს შეთანხმება წარმოადგენდა მსოფლიოს მმართველობის მონოპოლიზაციისა და და ჩინეთის იზოლაციის სტრატეგიულ გეგმის ნაწილს.

ტრამპმა ამ შეთანხმების გაუქმება დაიწყო ახალი საბაჟო გადასახადების შემოღებით.

ბარდაქმნას ან დაუალოს მთავრობათაშორისი სტრუქტურები

დღეს არავინ დავობს, რომ გაერო უკვე აღარ არის მშვიდობის დაცვის ფორუმი. ეს ორგანიზაცია ამერიკული იმპერიალიზმის ინსტრუმენტი იქცა. ტრამპს არ სურს გაეროს განადგურება, თუმცა უნდა, ეს ორგანიზაცია ისე გარდაქმნას, რომ მან თავისი თავდაპირველი ფუნქციები შეასრულოს. ტრამპმა პირდაპირ გაილაშქრა გაეროს ორი ძირითადი იმპერიალისტური ინსტრუმენტის — მშვიდობის ხელშეწყობის ოპერაციებისა და ადამიანის უფლებების საბჭოს (ამ სტრუქტურების ერთადერთი მიზანი ნატოს ომების გამართლებაა) წინააღმდეგ. პირველს დაფინანსება შეუწყვიტა, მეორეში მონაწილეობაზე კი აშშ-მა თქვა უარი.

ტრამპის ამოხანა, შეწყვიტოს ტრანსნაციონალური მმართველი კლანის ინტერესების მომსახურება და განაწილოს ნაციონალური ეკონომიკა

შეერთებისა და შეთანხმების შედეგად ნაკოიქმნა რამდენიმე ტრანსნაციონალური კომპანია, რომლებმაც შვა მმართველი კლანი. ეს კლანი ყოველწლიურად იკრიბება დავოსში (შვეიცარია), ეს ადამიანები არ ემსახურებიან ამერიკულ ხალხს ინტერესებს და ზოგიერთი მათგანი არც არის ამერიკის მოქალაქე, მათი მიზანია მხოლოდ ის, რომ აშშ-ის ფედერალური ხელისუფლების ინსტრუმენტად გამოყენებით ხელში ჩაიგდონ მსოფლიოს მართვის სადავეები და ეს, როგორც წესი, ამერიკის შეერთებული შტატების საზიანოდ ხდება. დონალდ ტრამპი პრეზიდენტად აირჩიეს დაპირებისთვის, რომ ქვეყანაში აღადგენდა იმას, რაც წინ უსწრებდა იმპერიალიზმს — „ამერიკულ ოცნებას“ თავისუფალი კონკურენციის საფუძველზე.

დღეს ტრამპი ხელიდან არ უშვებს შეთანხმებას, დაადასტუროს თავისი მხარდაჭერა შეიარაღებული კლანისა და სადაზვერუო სამსახურებისადმი

პირველი ფუნქციები შეასრულოს. ტრამპმა პირდაპირ გაილაშქრა გაეროს ორი ძირითადი იმპერიალისტური ინსტრუმენტის — მშვიდობის ხელშეწყობის ოპერაციებისა და ადამიანის უფლებების საბჭოს (ამ სტრუქტურების ერთადერთი მიზანი ნატოს ომების გამართლებაა) წინააღმდეგ. პირველს დაფინანსება შეუწყვიტა, მეორეში მონაწილეობაზე კი აშშ-მა თქვა უარი.

ცოტა ხნის წინათ ტრამპმა G7-საც შეუტია. ეს სამიტი თავიდანვე ჩაფიქრებული იყო, როგორც იმპერიული დომინირების ინსტრუმენტი. შარლერუაში გამართულ სამიტზე ტრამპი შეეცადა, ეჩვენებინა დაბნეული მოკავშირეებისთვის, რომ ის არ არის მათი მმართველი და ამერიკიდან თვითონვე უნდა იზრუნონ საკუთარ თავზე.

ბოლოს კი, ევროკავშირის ძირის გამოსათრეოდ საფრანგეთის გამოყენების მცდელობის შემდეგ, იტალიაში გაგზავნა სტივ ბენონი ანტი-სისტემური მთავრობის შესაქმნელად. რომი გაერთიანდა სხვა 5 დედაქალაქთან ბრიუსელის წინააღმდეგ.

რუმენტი — მშვიდობის ხელშეწყობის ოპერაციებისა და ადამიანის უფლებების საბჭოს (ამ სტრუქტურების ერთადერთი მიზანი ნატოს ომების გამართლებაა) წინააღმდეგ. პირველს დაფინანსება შეუწყვიტა, მეორეში მონაწილეობაზე კი აშშ-მა თქვა უარი.

ცოტა ხნის წინათ ტრამპმა G7-საც შეუტია. ეს სამიტი თავიდანვე ჩაფიქრებული იყო, როგორც იმპერიული დომინირების ინსტრუმენტი. შარლერუაში გამართულ სამიტზე ტრამპი შეეცადა, ეჩვენებინა დაბნეული მოკავშირეებისთვის, რომ ის არ არის მათი მმართველი და ამერიკიდან თვითონვე უნდა იზრუნონ საკუთარ თავზე.

ბოლოს კი, ევროკავშირის ძირის გამოსათრეოდ საფრანგეთის გამოყენების მცდელობის შემდეგ, იტალიაში გაგზავნა სტივ ბენონი ანტი-სისტემური მთავრობის შესაქმნელად. რომი გაერთიანდა სხვა 5 დედაქალაქთან ბრიუსელის წინააღმდეგ.

მოსაკრებლების საშუალებებით, რომელთა შემოღებაც ძნელია კონგრესის მეშვეობით და რომელთა დასაწესებლად განკარგულების გამოცემაზე საკმარისია, ტრამპი დიდ კომპანიებს აიძულებს, დაბრუნონ თავიანთი ქარხნები ქვეყანაში, სწორედ ამით არის განპირობებული ეკონომიკის ზრდა, და ეს ერთადერთია, რასაც ნებისმიერი მედია უხალისოდ აღიარებს მის დამსახურებად.

მიუხედავად ამისა, ჯერ ადრეა ფინანსურ კაპიტალზე გამარჯვების ზეიმი. ფინანსური კაპიტალიზმის განაგრძობს აყვავებას აშშ-ის საზღვრებს გარეთ და ქაჩავს ეროვნულ სიმდიდრეს სხვადასხვა ქვეყნიდან.

პენტაგონისა და ცენტრალური სადაზვერუო სამმართველოს ბარდაქმნა

ეს, რა თქმა უნდა, ყველაზე რთული ამოცანაა. არჩევნებში ტრამპს მხარი დაუჭირეს სამხედროებმაც, ოღონდ არა უმაღლესი რანგის ოფიცრებმა და გენერლებმა.

დონალდ ტრამპი პოლიტი-

კურ ასპარეზზე გამოჩნდა 2001 წელს, 11 სექტემბრის ტერორისტული აქტის შემდეგ, როცა ის ამ მოვლენის ოფიციალური ვერსიის წინააღმდეგ გამოვიდა. პრეზიდენტი ჯორჯ ბუში- უმცროსი და ბარაკ ობამა ლაპარაკობდნენ თავიანთ სურვილებზე, ბოლო მოეღოთ ჯიჰადისტების, სინამდვილეში კი სწორედ მათი პრეზიდენტობის პერიოდში ჯიჰადი გავრცელდა სრულიად მსოფლიოში. საქმე იქამდეც მივიდა, რომ ერაყისა და სირიის ტერიტორიაზე შეიქმნა „დამოუკიდებელი ისლამური სახელმწიფო“.

აი რატომ შემოიკრიბა ტრამპმა გაპრეზიდენტების შემდეგ გარემო ის ოფიცრები, რომლებიც თავიანთ დანაყოფებში დიდი ავტორიტეტით სარგებლობდნენ. მისთვის ეს იყო ერთადერთი არჩევანი, თავიდან აეცილებინა სამხედრო გადატრიალება და განეხორციელებინა ჩაფიქრებული რეფორმა.

შემდეგ მან სამხედროებს გადასცა კარტბლანში ყველაფერი, რაც დაკავშირებული იყო ტაქტიკურ ოპერაციებთან „მიზანზე“. დღეს ტრამპი ხელიდან არ უშვებს შეთანხმებას, დაადასტუროს თავისი მხარდაჭერა შეიარაღებული კლანისა და სადაზვერუო სამსახურებისადმი.

ტრამპმა ნაციონალური უსაფრთხოების საბჭოში სავარძლები ჩამოართვა შტატების უფროსების გაერთიანებული კომიტეტის თავმჯდომარესა და ცსს-ის დირექტორს, შემდეგ კი უბრძანა მათ, შეეწყვიტათ ჯიჰადისტების მხარდაჭერა. „აღ ქაიდამ“ და „ისლამურმა სახელმწიფომ“ ნელ-ნელა დაკარგეს პოზიციები — უკვე ვეღარ ქმნიან კერძო არმიებს, აყალიბებენ მხოლოდ პატარ-პატარა ჯგუფებს, რომლებსაც ნერტილოვანი ტერაქტებისთვის იყენებენ.

ანალოგიური სულისკვეთებით მოქმედებდა ტრამპი ნატოს მიმართ. აშშ-ის პრეზიდენტმა პირდაპირ განაცხადა, რომ დაშლიდა ნატოს, თუ ეს ორგანიზაცია უარს იტყვოდა ანტიტერორისტული ფუნქციების განხორციელებაზე. ახლა კი ტრამპი ამბობს, რომ ნატოს არ უნდა ჰქონდეს მუდმივი პრივილეგიები, და ეს ნათლად აჩვენა, როდესაც უარი განუცხადა სპეციალური ვიზის მიცემაზე ნატოს ყოფილმა გენერალურ მდივანმა ხავიერ სოლანას. ამასთანავე, ტრამპი მოლაპარაკებებს მართავს ადმოსავლეთ ევროპაში ალიანსის სამხედრო სწავლების შეწყვეტის თაობაზე.

ამის გარდა, ის გამოსცემს ადმინისტრაციულ აქტებს, რომლებშიც აღრიცხულია მოკავშირეების მიერ კოლექტიურ თავდაცვაში თანხის შეტანაზე უარის თქმის შემთხვევები. ამით ტრამპი ცდილობს, აღიკვეთოს მოკავშირეების პარაზიტობა (მაგრამ არ გამოსდის).

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, ტრამპი არ არის უმართავე პრეზიდენტი, რომლის მოქმედების წინასწარ განჭვრეტა შეუძლებელია, რის წარმოჩენაც ლიბერალურ მასშტაბის სურს. პირიქით — ტრამპი ლოგიკურად მოქმედებს.

მოამზადა ნიკოლოზ აბაშიძემ

„ჩვენ აქ იმიტომ არ ვართ, რომ ვანსავლეთ სხვაზე, როგორ იცხოვროს, რა ბააკეთონ და რას სცენ თაყვანი“, — თქვა ტრამპმა საუდის არაბეთის დედაქალაქში 2017 წელს. ტრამპის პოლიტიკას გვირგვინი მომხრე ჰყავს რიგით მოქალაქეებს შორის და ეს პოლიტიკა რევოლუციურ გარდაქმნებს იწვევს არა მხოლოდ ქვეყნის შიგნით, არამედ სრულიად მსოფლიოში. ამერიკელებს არ სურთ, იყვნენ განსაკუთრებული ერი დედაამინაზე, სურთ, იყვნენ ყველაზე ძლიერები და მდიდრები, მაგრამ არა — განსაკუთრებული.

დონალდ ტრამპმა ახლო აღმოსავლეთში შეჭრას „აშშ-ის ისტორიის ყველაზე დიდი შეცდომა“ უწოდა. ის ჩაფლავებდა მიიჩნევს, აგრეთვე, თავისი წინამორბედის, ბარაკ ობამას, მცდელობას, ერაყიდან ჯარი გამოეყვანა. კარგა ხანია, ტრამპი აკრიტიკებს აშშ-ის საგარეო პოლიტიკას. ის, ფაქტობრივად, უარს ამბობს „მორალური ლიდერობის“ კონცეფციაზე, არ სურს, ჩაერიოს სხვა სახელმწიფოების საქმეებში და ყურადღება გადააქვს საშინაო პრობლემებზე.

„მიუხედავად იმისა, რომ ობამა, შესაძლოა, არამართებულად მოიქცა, როცა იქიდან ჯარისკაცები გამოიყვანა, მაგრამ მათი იქ შეყვანა, ჩემი აზრით, ყველაზე დიდი შეცდომა იყო, რომელიც კი დაუშვიათ ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში, — თქვა ტრამპმა და დასძინა, — 7 ტრილიონი დოლარი და მილიონობით სიცოცხლე, მე ვითვალისწინებ დანაკარგს ორივე მხარეს, მილიონობით სიცოცხლე“.

ერაყში, ავღანეთსა და სირიაში ომების ამერიკის საგარეო პოლიტიკის ჩაფლავებით დასრულებაზე ტრამპს ადრეც არაერთხელ ულაპარაკია; მაგალითად, 2015 წელს თავისი წინასაარჩევნო კამპანიის პერიოდში. მაშინაც, როცა მხოლოდ „უბრალე“ მულტიმილიარდერი იყო, ყოველთვის გამოდიოდა ერაყში ინტერვენციის წინააღმდეგ. ახლო აღმოსავლეთში თეთრი სახლის მოქმედების კატასტროფული დასამტკიცებლად მოჰყავდა მრავლისმეტყველი მაგალითი: „ისლამური სახელმწიფოს“ მებრძოლები სწორედ მაშინ დაეპატრონენ რეგიონის ნავთობსაბადოებს. ტრამპი ნეგატიურად აფასებდა მათ საომარ უნარებს, ვინც ეხმარებოდა ვაშინგტონის ერაყში დემოკრატიის დაწყებაში. მისი თქმით, „ერაყელები პირველი გასროლისთანავე გარბოდნენ ბრძოლის ველიდან“ და მონაწილეობას უტოვებდნენ ამერიკულ შეიარაღებულებასა და ტექნიკას. „ორიათას სამასი ყველაგანმავალი ჩაიგდო ხელში მტერმა“, — დააზუსტა ტრამპმა.

ტრამპის წინამორბედებიც აღიარებდნენ, რომ შეცდომები დაუშვეს ახლო აღმოსავლეთში. ობამამ, როცა თეთრი სახლის ტოვებდა, 2016 წლის დეკემბერში თქვა: „2003 წელს ინტერვენციის დაშვებულმა შეცდომებმა ხელი შეუწყო ჩამოყალიბებასა და გაძლიერებას ორგანიზაციისა, რომელიც შემდეგ ცნობილი შეიქნა, როგორც „ისლამური სახელმწიფო“. პოსტის გადაბარებისას მას იმის აღიარება მოუწია, რომ ე.წ. ისლამური სახელმწიფო ერაყიდან ამერიკელი სამხედრო შენაერთების გამოყვანის შემდეგ გაჩნდა.

2007 წელს თვით ჯორჯ ბუშის ეთანხმებოდა მოსაზრებას, რომ ერაყში ყველაფერი რიგზე არ იყო.

ვაშინგტონი, დიდი ხანია, ცდილობს ახლო აღმოსავლეთის ხაფანგიდან თავის დაძვრენას:

პრეზიდენტები ათვითცნობიერებდნენ პრობლემის მასშტაბს, მაგრამ იცვლებოდა მხოლოდ რიტორიკა. ტრამპს უფრო ეკონომიკური მიდგომა აქვს. ის ახლო აღმოსავლეთში განვითარებული მოვლენებს აფასებს იქიდან გამომდინარე, რომ ამერიკისთვის ამას არაფერი მოუტანია, ხარჯების გარდა. და ეს ყოველთვის მოჰყავდა, როგორც

ორც ფულის უყიაროდ ხარჯვის მაგალითი. რატომ იყო ის სირიის წინააღმდეგი? იმიტომ, რომ ეს მესამე კონფლიქტია, რომელშიც ჩათრულია აშშ. ობამაც ამბობდა: უკვე ათი წელიწადია, ამერიკა ომობსო, მაგრამ მის შეწყვეტას ვერ ახერხებდა, და ეს ყველაფერი მემკვიდრეობით ერგო ტრამპს.

ობამას ადმინისტრაციის მცდელობამ, ერთი დარტყმით გაეკეთა პრობლემების კვანძი ახლო აღმოსავლეთში, ვითარება უფრო გაამწვავა. თუ გავიხსენებთ ქრონოლოგიას — 2001 წლის 11 სექტემბრის შემდეგ აშშ-მა, ტერორისტებისთვის პასუხის გაცემის საბაბით, გაეროს თანხმობით განახორციელა ინტერვენცია ავღანეთში, ერაყში კი საკუთარი ინიციატივით შეიჭრა, როცა სადამ ჰუსეინი ტერორიზმის სპონსორად გამოაცხადა. ობამა შეეცადა, თამაშიდან გასულიყო. ავღანეთში საომარი მოქმედებები მან, პარტნიორებზე გავლენის გამოყენებითა და მათზე

როსა სტუმრად მიღისარ, მასპინძლებს უანი ქულით სიარული არ უნდა მოსთხოვო

როგორ იხვლება აშშ-ის საგარეო პოლიტიკა

სახელმწიფო პოლიტიკას მოქმედი პრეზიდენტის ადმინისტრაციის თვალსაზრისის გაუთვალისწინებლად). ტრამპი არ იზიარებს ნეოლიბერალობის ფილოსოფიას, რომელსაც აღიარებდა ბუში-უმცროსი და გარკვეულწილად — ბარაკ ობამა. ტრამპი პრაგმატიკოსია. მას აქვს იზოლიაციონისტური პოზიცია. აი ეს არის მისი კონფლიქტის არსი სიღრმისეულ სახელმწიფოსთან: ტრამპის მონაწილეობა აშშ-ის შიგნით მოქმედებულ შტატების მისიას ხედავენ ლიბერალური ფასეულობების აქტიურად დამკვიდრებაში, პლანეტა დედამიწის გარდაქმნაში ლიბერალური თარგების მიხედვით; ისინი მიიჩნევენ, რომ მორალური კუთხით უფლება აქვთ, მიუთითონ ყველა დანარჩენს, როგორ იცხოვროს; ამ დანარჩენმა კი, თავის მხრივ, ყველა მითითება უსიტყვოდ უნდა შეასრულოს. ასეთ მიდგომაში ისინი „მორალურ ლიდერობას“ უწოდებენ. ტრამპი კი მილიონერი არ არის, ის „ოჯახის მამა“ და მზად არის, იომოს არა მოჩვენებითი „მსოფლიო კეთილდღეობისთვის“, არამედ ამერიკის კონკრეტული ეკონომიკური სარგებლისთვის. და, როდესაც ნეოლიბერალებისა და მის თვალსაზრისში განსხვავება თვალში საცემი გახდა, ტრამპს სერიოზული კონფლიქტი შეექმნა მათთან.

ტრამპის მონაწილეობა აშშ-ის შიგნით მოქმედებულ შტატების მისიას ხედავენ ლიბერალური ფასეულობების აქტიურად დამკვიდრებაში, პლანეტა დედამიწის გარდაქმნაში ლიბერალური თარგების მიხედვით; ისინი მიიჩნევენ, რომ მორალური კუთხით უფლება აქვთ, მიუთითონ ყველა დანარჩენს, როგორ იცხოვროს; ამ დანარჩენმა კი, თავის მხრივ, ყველა მითითება უსიტყვოდ უნდა შეასრულოს

წინების მეშვეობით ნატოს ოპერაციად გადააქცია — შეამცირა ამერიკის მონაწილეობა და ჩართო მოკავშირეები. ობამამ დაიწყო ერაყიდან ჯარების გამოყვანა, მაგრამ ეს ნაშთი უნდა ჩაფლავდა: ამერიკელების თანდასწრებით „ისლამურმა სახელმწიფომ“ ნახევარი ქვეყანა დაიპყრო, ანუ შედეგი სანაწილად დეგო აღმოჩნდა.

ექსპერტთა აზრით, აშშ-ის 45-ე პრეზიდენტის მოჩვენებითი გაბედულება და საბრძოლო განწყობილება საზოგადოების აზრზე თამაშია და მეტი არაფერი.

ახლო აღმოსავლეთის საქმეებში მონაწილეობა, საჩვენებელი დარტყმები სირიაზე, ავღანეთში სამხედრო კონტინგენტის გაზრდა — ეს ტაქტიკური ნაბიჯებია შიდაპოლიტიკური ბრძოლისთვის გაკუთვნილი. მიზანი პატრიოტობის წარმოჩენა, აგრეთვე იმის, რომ „მაგარი ბიჭია“.

ამერიკელები მიიჩნევენ, რომ ტრამპი დროებით კომპრომისზე მიდის ნეოლიბერალებთან და ე.წ. სიღრმისეულ სახელმწიფოსთან — Deep State (ამ ტერმინით აღნიშნავენ ბიუროკრატთა და უმაღლესი დონის სახელმწიფო მოხელეებს, რომლებიც მართავენ ქვეყანას და ქმნიან მის

ტრამპი დაუფარავად აგობს: ჩვენ სულს არ გვანადვლებს დემოკრატია ავღანეთში თუ სხვა ქვეყანაში, ჩვენ გვსურს, აშერიკელებმა იცხოვრონ ნორმალურად. და ამ საკითხში ხალხი მხარს უჭერს ტრამპს

აშშ-ში ბევრისთვის სახელმწიფოს მეთაურის მხრიდან „მორალური ლიდერობის“ პრინციპზე უარს თქმა იყო მისი სიტყვით გამოსვლა ერაყში — საუდის არაბეთის დედაქალაქში 2017 წელს. „ჩვენ აქ იმიტომ არ ვართ, რომ ვანსავლეთ სხვაზე, როგორ იცხოვროს, რა ბააკეთონ და რას სცენ თაყვანი“, — თქვა მან. ტრამპის პოლიტიკას ბევრი მომხრე ჰყავს რიგით მოქალაქეებს შორის და ეს პოლიტიკა რევოლუციურ გარდაქმნებს იწვევს არა მხოლოდ ქვეყნის შიგნით, არამედ სრულიად მსოფლიოში. ამერიკელებს არ სურთ, იყვნენ განსაკუთრებული ერი დედამიწაზე; სურთ, იყვნენ ყველაზე ძლიერი და მდიდარი, მაგრამ არა — განსაკუთრებული. ტრამპი დაუფარავად ამბობს: ჩვენ სულაც არ გვანადვლებს დემოკრატია ავღანეთში თუ სხვა ქვეყანაში, ჩვენ გვსურს, ამერიკელებმა იცხოვრონ ნორმალურად. და ამ საკითხში ხალხი მხარს უჭერს ტრამპს.

უცხოურ პრესაში გამოქვეყნებული მასალების მიხედვით მოამზადა ნიკა კორინთაძე

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„...მე არ ვიცი, ვის უყვარს საქართველო ჩვენზე მეტად. დღეს ყოველ ბაკობრეზულ პოლიტიკოსს თავი წმინდა სებასტიანე ჰგონია, რომელიც დაისრულია სამომავლოთი და სამომავლოსათვის. ყოველი მეზიანინი, რომელიც ვერ ახერხებს ნამდვილი საქონლით სპეკულაციას, სპეკულანტობს დღეს საქართველოს სიყვარულით“.

«დღეს ყოველ ბაკობრეზულ პოლიტიკოსს თავი წმინდა სებასტიანე ჰგონია»

მისი სიმშრალე.
ჩვენი მტრები იტყვიან, რომ ჩვენ „ამოვინურეთ“, ან რომ ჩვენ ვართ ზარმაცები, ან კიდევ სხვა რამეს. მაგრამ ეს არ მიმაჩნია საყურადღებოდ და ამაზე არ ვაგვირდები.
ჩემი ფიქრები ეზიანება საქართველოს და იგრძობა ასე: ჩემ წინ სდგას კითხვა: კითხვა „დედა-შვილობის“ და ვკითხულობ: სამშობლო პოეტისათვის (ხელოვანისათვის), თუ პოეტი სამშობლოსათვის?
საზრდოობა სამშობლოსაგან თუ „ჩრენა“ სამშობლოსი?
იმ სახით, როგორც მე ამას ვკითხულობ, ესლა ვეროპაში ეს საკითხი არ დაისმის. შეიძლება რუსეთში დაისვას ეს კითხვა.
ეს იქ მართლაც არის, მაგრამ განსაკუთრებით კი ეს ჩვენი ქართული საკითხია.
და მე მივდივარ იმ დასკვნამდე, რომ „სამშობლო — პოეტისათვის“ (ხელოვანისათვის), ე. ი. რომ სამშობლოში (არა მარ-

(და შეიძლება საქართველო საზოგადოდ) ვართ ორი ანდროგინი და ჩვენგან არ შეიქმნის შთამომავლობა. და თუ საქართველოს წარმოვიდგენთ სულსწინდის მიერ დაორსულებულ არსებად, რომელსაც „ბებია“ სჭირდება, რათა მიიღოს ხელი „ნაყოფი მუცლის მისისა“, მაშინაც ჩვენ ვერ გამოვდგებით ასეთ ბებიად, ვინაიდან ნაყოფი იგი არ არის და არც იქნება გამართლება ჩვენი წარმოდგენის, ჩვენი სურვილების, ჩვენი შეგნებისა და იმ დიდი სიყვარულის, რომლითაც გვიყვარს საქართველო.
ჩვენი მონივრულად დგები აქ ასხენებენ სხვა სახელებს ჩვენს გარშემო, იტყვიან, რომ ეს მართლაც ჩვენა ვართ უფარგისი, რომ არიან სხვებიც. კი, ბატონო.
— რაა? ვინაა?
აქ იტყვიან, რომ პოეტი, მაგალითად, „დახეული დროშის“ ლექსით სამშობლოს ემსახურება. როგორ? განა მასზე ნაკლებად ემსახურება სამშობლოს უცხო ვინმე რუსთაველის პროსპექტიდან, რომელიც „ანტანტის ფლოტის“ შესახებ ვაგვრეცხავს ფორებით ნაკლებ კი არა, უფრო მეტად აღელვებს „პატრიოტიზმის“ გულსა და „ემსახურება“ ქვეყანას?! ეს მეჭოქე და ეს პოეტი ერთნაირად ლელდება ან და აღელვებენ, მაგრამ რა შუაშია აქ პოეზია?
ესაა, ჩემი ფიქრით, ის უკუღმართი მოვლენა, რომელზედაც ზევით ვლაპარაკობდი, როცა სამშობლო არ აძლევს პოეტს რასმეს და, პირიქით, პოეტი ცდილობს, მისცეს მას. პოეზიაში და, საზოგადოდ, ეს დამარცხების ამბავია, და ჩვენ ვიცით, რომ ეს საყაბოა, გაუგებრობაა და მართლა სირცხვილი იმ პოეტს, რომელსაც შეეხარებოდა ასეთ გაუგებრობაზე ამენებული ძეგლი.
ჩვენში დღეს ვერც ერთ პოეტზე „კვანჭს ვერ მოკიდებ“ და ვერ ნახავ მასზე ვერც პოეზიას და ვერც საქართველოს.
ასეთი ყუმი და უშია ჩვენი პროზაც. ადიგივებული, როგორც ციციანი ქათამი სამეგრელოში.
მე მუშინია ამაზე ფიქრი.
კი, ბატონო, ჩვენ ვიყვებით დევნარტები; დეე, საქართველო არ გვიყვარდეს; დეე, ჩვენ გაგვიყვარს საქართველო და ვიყვანოს თუნდაც რწყოს. კი, მაგრამ სხვები სადაა? სხვებს რაღა დაეპარათა? რომ არც სხვა სწანს?
და შემდეგ. ჩვენთვის, ჩვენ-ნაირად ხომ გვიყვარს საქართველო, ხომ გვიყვარს ჩვენი საქართველო, რომელიც ჩვენს ოცნებაში ზის, მუდამ ვეალერსებთ და სხვანაირია. რომ არც ამ საქართველოზე გვაქვს ჩვენი კონკრეტული წარმოდგენა?
ჩვენს ოცნებას საქართველოზე ელაპარაკება

«ჩვენს ოცნებას საქართველოზე ელაპარაკება მხოლოდ ჩვენი გული და სიყვარული, ჩვენი სურვილი, მგზავს არის სურვილი, წმინდა და არ არის ჩაალობა... ჩვენ საქართველოს გზა არ გაგვიანათებს, მგზავს, როგორც ვთქვი, ის ვერც სხვაა ნახა და, თუ გარტო ჩვენ-ახალუხია საქართველო, უბიეთ მას, ნაყოფით აქით, დაეიქარგოთ, წყალში გაღაპარდეთ!»

XX საუკუნის ბოლოდან საქართველო მილიონ-ნახევარზე მეტმა მოქალაქემ დატოვა. ეკონომიური სიდუხჭირე და სოციალური პრობლემები — ეს არის ერთ-ერთი მთავარი მიზეზი, რომელთა გამოც ქართველები ემიგრაციაში მიდიან.
ისინი ბევრი არიან, ძალიან ბევრი — უცხოეთში ახლობლების რჩევით თუ ალბადეზე წასულენი...
ასრულეებზე ყველაწანი სამუშაოს — ალაგებენ და აშენებენ სახლებს, ასუფთავებენ ქუჩებს, უვლიან ჭირვეულ მოხუცებსა თუ ბავშვებს, საკუთარი კი ენატრებათ, ტკივილამდე ენატრებათ...
თითოეული მათგანი ამბობს, რომ საქართველოში აუცილებლად დაბრუნდება, მაგრამ ამისთვის ხელსაყრელ დროს ელოდება. მაგრამ, როდის დადგება ეს დრო, არავინ იცის...
ზოგს ფიქრს „ფესვების“ გმირებით გამოეპარა შინ დაბრუნების მომენტი.
უცხოეთში პოლიტიკური თავშესაფრის მომთხოვნით რაოდენობა კი სულ უფრო მატულობს, რათა იქ, თუნდაც დროებით, მოიპოვონ ასეთი ისე კომფორტული თავშესაფარი, უფასო კვება, სამედიცინო დახმარება და მკურნალობა... მაგრამ მოლოდინი ყოველთვის არ ამართლებს. თავშესაფრის მოთხოვნის შემდეგ, ისინი საერთო საცხოვრებელში სხვადასხვა ჯურის ადამიანებთან ერთად ცხოვრობენ ან უარეს შემთხვევაში — მიტოვებულ შენობებში და კიდევ უარეს შემთხვევაში — ქუჩაში, ღია ცის ქვეშ...
ვინ არიან ეს ადამიანები სამშობლოსთვის? — ალბათ, დაკარგული თაობები, მსოფლიოში გაფანტული გენოფონდი, ადამიანები, რომელთა გარეშე იზრდებიან შვილები, იხრციებიან მშობლები, ბერდებიან ახლობლები...
გარინდებიან, პასიურობიდან, ბედის მორჩილებიდან რწმენის დაკარგვამდე ერთი ნაბიჯი და რჩენილი, ასეთი ხალხი კი წასულია ხელიდან.

„არც არაფერი ვყოფილვართ, არც ახლა ვართ და არც შემდეგში ვიქნებით“, — ემიგრაციაში მყოფი ნიკოლოზ მინიშვილის ამ სიტყვებს თავის დროზე სხვადასხვა რეაქცია მოჰყვა. სხვალინდელი დღის შიშმა, ალბათ, დღესაც ბევრი განაწყობს პესიმისტურად. მაგრამ მაშინ ქართველ ერს ჰყავდა თუნდაც მიხილ ჯავახიშვილი, რომელმაც ეს შიში შავჭირს შეადარა და შემოუძახა ქართველებს, საკუთარი აჩრდილი დაშინებულებს, ერთმანეთი არ დაეთრგუნათ და „ცოცხალი ხალხისთვის საქვეყნო პანაშვიდი არ აეგოთ“.
ჩვენ ვინ გვყავს?
კაკობრეზული პოლიტიკოსები, რომელთაც თავი წმინდა სებასტიანე ჰგონიათ, თუ კარიერაშერყეული ქართველები, რომლებიც საქართველოს სიყვარულით სპეკულანტობენ?
და ყველა ასეთს, ალბათ, ჩვენზე მეტად „უყვარს“ საქართველო.
მკითხველს ვთავაზობთ ნიკოლოზ მინიშვილის ტკივილით სავსე წერილს „წინაშე სპეკულანტობა“, რომელიც შესანიშნავად მიესადაგება დღევანდელ ყოფას, მკითხველი ჩვენი მინიშნების გარეშე იპოვოს საერთოს წერილში მონათხრობსა და დღევანდელ რეალობას შორის და, ავტორის დიდი პესიმისტის მიუხედავად, იმედიანად განეწყობა, რამეთუ მსგავსი სიტუაციებიდან გამოსავალი ქართველ ხალხს წარსულშია ცხელხაზს.
„თუ ერის სახე იხატება მის შემოქმედებაში, საქართველოს სახე დღეს განსაკუთრებით ძნელი სანახავია, ხოლო ჩვენს შემდეგ რა მოდის ხელოვნებაში და პოეზიაში, ეს თქვენ იცით. ეს საუკუნე ვერ მისცემს საქართველოს ვერც ერთ პოეტს, ვერც ერთ ჭეშმარიტ მწერალს...“ — საბედნიეროდ, მინიშვილი ცდებოდა: XX საუკუნემ უდიდესი პოეტები და ჭეშმარიტი ქართული სიტყვის ოსტატები მისცა არათუ მხოლოდ საქართველოს, არამედ კაცობრიობას.

„...მე არ ვიცი, ვის უყვარს საქართველო ჩვენზე მეტად. დღეს ყოველ ბაკობრეზულ პოლიტიკოსს თავი წმინდა სებასტიანე ჰგონია, რომელიც დაისრულია სამომავლოთი და სამომავლოსათვის. ყოველი მეზიანინი, რომელიც ვერ ახერხებს ნამდვილი საქონლით სპეკულაციას, სპეკულანტობს დღეს საქართველოს სიყვარულით.“
საქართველო და პატრიოტობა დღეს ჩვენში შეიქნა ყოველი კარიერაშერყეული ქართველის ჯავალავათი, რომელიც მიანაწალებს დონ კიბოტვიით.
მე არ ვიტყვი აქაურებზე, რადგანაც, გერცენის არ იყოს, ემიგრანტობა თავისთავად მეტად ცუდი ავადმყოფობაა, და ქართველ ემიგრაციას რომ განსაკუთრებული ტკივილი მართებს, ცხადია.
მაგრამ მე ვიცი ხალხი, რომელიც აქაურებში მინასთან ასწორებს ქართველ ბოლშევიკებს და საქართველოში კი იმავებ ბოლშევიკურ ხელისუფლებას.

ბის ქვეშ მილიარდებს აკეთებენ. საქართველოში ბოლშევიკებს უძერებთან უკანა კარებიდან და, ყოველ შემთხვევისათვის, რომელიმე რესტორანში მენუვეიკებსა და ნაც.-დემ. — თან მაინც მოინმენდენ ხოლმე კეთილშობილ ცრემლს.
და ყველა ასეთებს, ალბათ, ჩვენზე მეტად „უყვარს“ საქართველო.
თქვენ იცით ბევრი ქართველი, რომელიც ტკივილად ემსახურება საბჭოთა ხელისუფლებას, შერიგებით და მორიგებით, „არ იკლებს არაფერს“, მაგრამ „დღიური ნესტოების“ ამოსანურავად ყოველ შემთხვევისათვის მაინც გააჩერებს მოსახვევში თავისიანს, ჰკითხავს „თუ რა ისმის“, და დამშვიდებული სინდისით წავა მინისაკენ.
თქვენ იცით, ასეთი ხალხი და ამგვარი „ტიპები“ ყველაზე მეტს გვიყვიროდნენ ჩვენ და წრიბინებდნენ ჩვენს ბოლშევიკობასა და კომუნისტობაზე (რამაც სტამბოლამდე და პარ-

იზამდეც კი ჩააღწია).
ეს ქართული „თილისმობა“, ეს ყოველთვის ქართული ჩვეულება იყო და, თუ ეხლა ჩვენი ეროვნული მორალი და კეთილშობილება ამ ხაზით უნდა წავიდეს, დეეღმერთმა ხელი მოუშაროთ და ხიერი ანახოთ. მე ამ გზით ვერ ვიარ.
დღევანდელ ხანაში ეს უსინდისო, სპეკულანტური, განიქმარებული ფსინის-ლოგია, რომელიც ნაღმა-საქართველოს სხაულს, გაანსაპოტირებით ძლიერია.
ასეა აქაც.
და როცა ფიქრობ ასეთ ფიქრებს, როცა თვალწინ გიდგება ასეთი ხალხი და საქართველო, მე ვერ ვპოულობ ვერც ერთ სახეს, რომელიც ღირსი იყოს საქართველოსი და მინდა ვიყვირო:
„Тыфу, сволочи!“
თქვენ იცით ეს თავდასხმა ჩვენზე, რომელიც, ალბათ,

გაგრძელდება, რომ ჩვენ არ გვიყვარს სამშობლო, რომ არ ვართ პატრიოტები. ამას ყრანტალობს ხოლმე ერთიანად როგორც ვინმე ფილისტერნი, ისე „პატრიოტი“, უმეყოფილო და გულმოსული იმით, რომ ჩვენ არ დავდივართ ქუჩა-ქუჩა და სიმონა ჯღამამძესავით არ ვყვიროთ „მზო, ამოდი, ამოდი“-ს.
გამიგრძელდა ამაზე წერა, მაგრამ აქეთ წამომიყვანა სიტყვებმა, საცა ვაგვირდი ჩვენს შემოქმედებაზე, ჩემს იჭვება და საქართველოზე და განვაგრძობ.
დაიხ, მე ვამბობ, რომ ჩვენმა ჯგუფმა, მიუხედავად იმიისა, რომ მასშია დიდი გრძნობა პოეზიის გაგებისა და ათვისებობისა, ვერ აიმაღლა თავი შემოქმედებაში იმდენად, რამდენადაც ეს შესაძლებელი იყო თვითული ჩვენი ამხანაგის პოეტისთვის მიხედვით. ამას ვუნდოდ მე ჩვენი კრიზისი და არა თავის გასამართლებლად ვახსენებ მე საქართველო და

ტო ზოოლოგიურ ცნებებსა და ეტნოგრაფიულ ფერებში უნდა არსებობდეს ის ენერგია, ის სხვადასხვაობა, რომელიც ბადებს დიდ შემოქმედებას. სამშობლოში უნდა იყოს სტიქია, ატმოსფერო, ნოყიერება, რომელიც აღმოაცენებს შემოქმედებას.
სწორედ აქ მეფეება მე საქართველო. აქ მეჩვენება მე ის იმეტი ქალად, რომელსაც, სოფელში რომ იტყვიან, „უშვილობის ნამალი აქვს დალეული“.
ბოლოს და ბოლოს, ეს სიტყვა უნდა ითქვას და მისი არ უნდა გვეშინოდეს. თუმცა დღეს გახარებულ ქართულ ატმოსფეროში ძნელია ამის თქმა...
აქ გვეტყვიან, რომ შეიძლება ეს არის თვითმკვლელობა ჩვენი და მოიყვანენ ძველ ჩექმასავით გაცვეთილ მაგალითს იმ შტოს გადაჭრის შესახებ, რომელზედაც კაცი ზის. რა გაეწყობა!
და მე ვფიქრობ: დაიხ, ჩვენ და დღევანდელი საქართველო

საკითხავი აიხსნის

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

„და მე ვფიქრობ: დიხს, ჩვენ და დღევანდელი საქართველო (და შეიძლება საქართველო საზოგადოებ) ვართ ორი ანდროგიანი და ჩვენთან არ შეიძენის შთამომავლობა. და თუ საქართველოს წარმომადგენელი სულიწმინდის მიერ დაორსულდებულ არსებად, რომელსაც „გაბია“ სჭირდება, რათა მიიღოს ხელთ „ნაყოფი გუცლის მისისა“, მაშინაც ჩვენ ვერ გამოვდგებით ასეთ გაბიად, ვინაიდან ნაყოფი იგი არ არის და არც იქნება გამართლება ჩვენი წარმომადგენლის, ჩვენი სურვილის, ჩვენი შეგნებისა და იმ დიდი სიყვარულის, რომლითაც გვიყვარს საქართველო“.

მხოლოდ ჩვენი გული და სიყვარული, ჩვენი სურვილი, მაგრამ არის სურვილი, ნდობა და არ არის რეალობა... ჩვენ საქართველოს მზე არ გავგანათებ, მაგრამ, როგორც ვთქვი, ის ვერც ვგამნახა და, თუ მარტო ჩოხა-ახალუხია საქართველო, უტიეთ მას, წამოღობ აქეთ, დავიკარგოთ, წყალში გადავვარდეთ! ჩვენ, ამხანაგებო, დიდი დეფექტები გვაქვს, მაგრამ ერთი ცხადია, რომ პოეზია უსათუოდ გვესმის, ვგრძნობთ მას სხვაზე მეტად. ამას მიმტკიცებს მე მთელი ის თანამედროვე ლიტერატურა, რომელშიაც ვგუზუნავთ აქ და სწორედ ამიტომ ჩვენ ყველაზე ადრე უნდა მივსულიყავით საქართველოს მიგნებამდე.

ეს ჩვენ ვერ ვქენით, ვერ შევძელით. აქა ჩვენი საფრთხე და ჩვენი უბედურება. ამის მეშინია მე და აი, რატომ: როგორი ინტერნაციონალურიც არ უნდა იყოს პოეზია და ხელოვნება, ის, ჩემის ფიქრით, მიზნად ატარებს ეროვნულ სახეს. თვით ვერლენი, რომელსაც ნაკლებად ახსენებდა სამშობლო და რომელიც ამბობს: „შე პოვერლუსენ კ ყულტქე ნოპრლო“-ო (ჯერ კიდევ ვერ მომყავს ფრანგული ციტატები), ეროვნული მოვლენაა, შექსპირიც, დანტეც. ეროვნულია „ომი და ზავი“, „ჟან კრისტოფი“ (რომელიც მხოლოდ ეხლა გადავიცითხე), მაგრამ ამ ერის და ეროვნების სახე იმდენად ძლიერია შემოქმედში, რომ მას სრულიად არ სჭირდება მასპარაჟი: „გაუმარჯოს საფრანგეთსო!“ და სხვა. ამას ყვირის თითოეული სტრიქონი ყოველი ავტორისა. ეს წვერილი არ სჭირდება ავტორს, რადგან მის ერს იმდენი ქონი აქვს, იმდენათ თვალსაჩინოა და გრანდიოზულია ის, როგორც ერი, რომ რაც უნდა არაეროვნული ხასიათის იყოს ნაწარმოები, მისი ქვეყანა მინის შიგაა. ის ყვირის და იძახის.

ამის წინათ აქ იყო კლოდ ფარერი, რომელსაც ცხამ-ბოლმად დიდი ზეიმი გაუმართა. ოსმალეთს ეძახიან „პიერ ლოტისა და ფარერის ქვეყანას“ — სულ ამ თათრებზე სწერენ, მაგრამ ისინი მაინც საფრანგეთის ლიტერატურაში არიან, საფრანგეთის ხალხი არიან. აიღეთ რუსეთი. რუსის ხელოვნებამ მთელი ევროპა დაიპყრო, არსად იმდენი ხალხი არ დადის, როგორც რუსების გამოფენაზე პარიზში. არც ერთი ლიტერატორი ისე არ იმტერებს, როგორც რუსული. პირდაპირ შური იყვებო, როცა ხედავ ნიგნის მადლობებს ავსებულს მერეყოვსკით, ბუნინით, დოსტოვსკით და სხვ. ფრანგულ ენაზე. სულეიკი ვერ აუდის თეატრების შეკვეთებს და მისი სურათები მიაქვთ ამერიკაში. ლიტერატორი გამოდის რუსულად, ფრანგულად, გერმანულად. ესენი და კლიუევი ყვირიან პარიზის „კლარტე“-ში. ბევრი ჩვენი ნაცნობი რუსი მწერალი იბეჭდება თითქმის ყოველთვიურ „მერკურ დე ფრანს“-ში და სხვ. არის ეს?

ეს არის რუსეთი, რომელიც ნახა რუსის შემოქმედმა. ესაა რუსეთი, რომელიც მონახეს კირეევსკებმა და აქსაკოვმა; რომელიც აკურთხა „რაინდმა ბერმა“ სოლოვიოვმა, რომელსაც მიახეთქა თავისი გამსკლავრი თავი ჩადავამ; რომელიც

«საკუთარ შინაგან აქტივობას მოკლებული იყო საქართველო და მოკლებული იყო, მაშასადამე, შემოქმედების გენიასაც. ამიტომ, რომ ვერაღი და ფუყე საქართველო. აქედანაა მისი «უწილოსობა» თუ ბერობა. ამის შედეგია, ჩემის ფიქრით, სიმრავლე ქართველი არსებისა, რომელთა შორის, რომელთა შორის, რომელთა შორის, რომელთა შორის, რომელთა შორის...»

დაც სტიროდა გერცენი — ეს ბაყბაყ-დევი რევოლუციის პათოსისა; რომელმაც დაარწმუნა ბელი თავის მესსიანობაში და სხვა და სხვა. ეს რუსეთი ავირებს და ასაზრდოებს თავის პოეტებს, შემოქმედებს... აქ არის ხაზი — ძიებისა და განდგომისა, ტირილისა და ძაგვის, მაგრამ ტირის პოეტი, რომელსაც აწვევს რადაც გრანდიოზული, რომელსაც ახრჩობს თავისი ქვეყნის სიდიდე, სხვანაირობა, საკვირველობა, თავისი სამშობლოს ღმერთი. მოიგონეთ დოსტოვსკის მსჯელობა ერებზე და სახელმწიფოებზე: ხომ არ არაა ის ერი, რომელსაც არა ყავს და არა სწამს საკუთარი, თავისი ღმერთი.

ალ. აბაშელი, ტ. ტაბიძე, ა. ინგოროვანი, ნ. მიხეივლი, მ. ორხელავილი, მ. გორკი, ს. თოდრაძე, შ. რაბინი, მ. რუსთაველი, დ. ბაქრაძე, ა. კალაძე, მ. ასირვაძე, მისივე ჯგუფის წევრები

ეს ღმერთი ყველას ყავს, მართლა. ეს ღმერთი ყავს საფრანგეთს, რომელიც კურთხევდა სდგას მარნაზე და ელენეს კუნძულზე, ბასტილიაზე და მარსელიეზაში; ეს ღმერთი ყავს გერმანიას (და მარტო ამ ღმერთს ეხებოდა ის შტამპი, რომელიც დაკრული ქონდა სამხედრო საგნებს ომის დროს — „ღმერთო, დასაჯე ინგლისი“); ინგლისს, რომლის ღმერთი ვენერასავით ამოდის ზღვიდან, შემდეგ იქცევა ოფელიად, რომ გაცოცხლდეს ინდოეთში... ჩვენ ყველა ვხედავთ სკვირების ღმერთს... და ასე ყველგან.

სხვებსაც ყავთ და თუ არ ყავთ, შედიან სხვის საყდარში. ეს ღმერთები აკურთხებენ მათ პოეზიას, მათ ხელოვნებას, ასუქებენ და აწავარდებენ მას. და ჩვენც, თუ გვშლით ფრთებს, გავშლით, როგორც ეროვნული მოვლენა, თუ გავალთ ევროპაში, გავალთ, როგორც და მარტო ქართველები, რომელნიც გავიტანთ და გამოვავჩენთ საქართველოს სახეებს.

და როცა კვლავ ვუბრუნდები საქართველოს, მე მას ვერ ვხედავ, ვერ ვნახულობ და მეშინია; ნუთუ საქართველო მარტო ეთნოგრაფიული მოვლენაა, თანდათან გადავარდებაში გადასული? როცა გადავხედავ ჩვენს ისტორიას, იქ მე დვთის ხელს ვერ ვნახულობ. ჩვენი არსებობა და ცინება განგებისა ჩვენს თავზე. ჩვენშია ჩამოჯდარი ლომი და რწყილი, ეშმაკი და ანგელოზი, ნიჭი და ყიყვი... არის რაღაცა შეკონინებული და გადაყრილი, მიხნეულ-მიხნეული. ხერხემალს ქართულის იდეისა მე ვერ ვპოულობ და ვერც აზრს საქართველოისა წარსულში.

იქნება საქართველო წარსულში გაამართლოს ჯვარმა, რომლისთვისაც ის იგლოჯე-როდო ყოველი მხრიდან. მაგრამ ჯვარისაგან ხომ კურთხევა უნდა გამოდიოდეს და სადაა ეს კურთხევა? ნუთუ ჩვენი ანიოკებული ისტორია კურთხევაა?

ზოგისთვის ეს ტექსტი «უწილო ნიჭი» და «პენსიონის ბოლო» იყო, სხვათათვის კი — «ქართული პარადოქსი» ან «საჩიროვანი საფიქრალი» — ქართული ხასიათის, კულტურის, ქართველი ხალხის ისტორიისა და თანამედროვეობის მძაფრი კრიტიკული შეფასება, ილია ჭავჭავაძის «ბედნიერი ერი» წიგნის

ნუთუ ორიათასი წლის განმავლობაში ამ ჯვრის ძალამ ვერ შვა მოვლენა, რომელიც გამოირკვევდა საქართველოს, როგორც მონოდებას, საკუთარის განი ამას ვგრძნობთ. მე მგონია, რომ ყველა ჩვენგანი ამას ვგრძნობთ. ჩვენ რომ ვეძებდეთ დაფასებას დღევანდელს, სახელს იავს — ამას ყოველი ჩვენგანი შეძლებდა. ეს ადვილია, მაგრამ ეს იქნება ლალატი სინდისისა და პოეზიისა. და ის, რაც მარადიულია ყველგან, რასაც უხვად აძლევს სხვა ხელოვნებას სხვა სამშობლოები, ჩვენ საქართველოში მას ვერ ვხედავთ და ვვარდებით სიკუმბეში, რომელიც, ალბათ, მიგვიყვანს ცინიზმამდე.

სადაც არ უნდა ნავიდეთ, ამ მიზეზის გამო ჩვენ თავს მაღლა ვერ ავწევთ და ვერც ერთ ჩვენთანაში დღეს ვერ ალაპარაკებდა საქართველო ისე, როგორც ალაპარაკდა იტალია მარინეტის ინტერნაციონალურ მანიფესტებში. ისეთი ინტერნაციონალური მოვლენა, როგორცაა რევოლუცია, უაღრესად ეროვნულ სახეს ამოისვრის ხოლმე პოეტში. საუკეთესო პოეტები რუსეთის რევოლუციისა, რომელიც იშვენ რევოლუციით და მესამე ინტერნაციონალის ვარსკვლავსაც უვალდობენ, ყველაზე მეტად ეროვნული არიან. მაიაკოვსკი. ესენი. კლიუევი. ტატლინის ძეგლი მესამე ინტერნაციონალისათვის ერ-

ვლენი თანამედროვეობისა და მინარეთების მასაც უფარავდენ სამშობლოს სახეს ისე, როგორც ჩემთვისაა ის დაფარული და მიუგნებელი... ვინ იცის. ვიჩქარი დასკვნებს. მეშინია ამ „ერესი“-ს, მაგრამ ესაა და რა ვქნა. საქართველო პასიური მოვლენაა. მისი ენერჯია გამოწვეული იყო სხვა, მისი გარეშე მყოფ მოვლენისაგან (ენერჯია ჭის, როცა მას ფეხს აჭირებენ). საკუთარ შინაგან აქტივობას მოკლებული იყო საქართველო და მოკლებული იყო, მაშასადამე, შემოქმედების გენიასაც.

მოკლებულია აქედან გამართლებას, მსოფლიო გამართლებას, საკუთარ რელიგიას, მონოდებას, აზრს, შინაარსს. ამიტომ, რომ მშრალია და ფუყე საქართველო. აქედანაა მისი „უწილოსობა“ თუ ბერობა. ამის შედეგია, ჩემის ფიქრით, სიმრავლე ქართველი არსებისა, ქართული ჭკუისა, განწირვა ქართული ხელოვნების, პოეზიის. მე მგონია, ესაა მიზეზი იმი-სა, რომ ყველაფერი ქართული უდღეოა, რომ ქართული ბედი სწყდება და ტყდება ყოველთვის შუა გზაზე, დაუმთავრებელი, მიუღწეველი... ნიკოლო მიფიშვილი, 1926 წელი

სტატია „ფიქრები საქართველოზე“ გამოქვეყნებისთანავე მოჰყვა დიდი გამოხატულება. პოეტიკა 70 წლის შემდეგაც გაგრძელდა, როდესაც წერილი ხელახლა დაიბეჭდა, და დიდი ვნებათაღელვა გამოიწვია. ზოგიერთის ეს ტექსტი „უმწირო ნიჭი“ და „პენსიონის ბოლო“ იყო, სხვებისთვის კი — „ქართული პარადოქსი“ ან „სერიოზული საფიქრალი“ — ქართული ხასიათის, კულტურის, ქართველი ხალხის ისტორიისა და თანამედროვეობის მძაფრი კრიტიკული შეფასება, ილია ჭავჭავაძის „ბედნიერი ერი“ წიგნის

ფაქტი ის არის, რომ ამ წერილს მოჰყვა ერის ხასიათზე, ქართული კულტურის თავისებურებებზე, მის ღირსებანაკლოვანებებზე ჩინებული სტატუსი ქართველი მწერალთა და მოაზროვნეთა. ნიკოლო მიწიშვილმა და მისმა ოპონენტებმა გამაძვირეს ქართული პუბლიცისტიკის აზრი, ღრმად დააფიქრეს ქართველი კაცო ქვეყნის წარსულზე, აწმყოსა და მომავალზე.

წიგნი მინარეთების მასაც უფარავდენ სამშობლოს სახეს ისე, როგორც ჩემთვისაა ის დაფარული და მიუგნებელი... ვინ იცის.

ვიჩქარი დასკვნებს. მეშინია ამ „ერესი“-ს, მაგრამ ესაა და რა ვქნა.

საქართველო პასიური მოვლენაა.

მისი ენერჯია გამოწვეული იყო სხვა, მისი გარეშე მყოფ მოვლენისაგან (ენერჯია ჭის, როცა მას ფეხს აჭირებენ).

საკუთარ შინაგან აქტივობას მოკლებული იყო საქართველო და მოკლებული იყო, მაშასადამე, შემოქმედების გენიასაც.

მოკლებულია აქედან გამართლებას, მსოფლიო გამართლებას, საკუთარ რელიგიას, მონოდებას, აზრს, შინაარსს.

ამიტომ, რომ მშრალია და ფუყე საქართველო. აქედანაა მისი „უწილოსობა“ თუ ბერობა.

ამის შედეგია, ჩემის ფიქრით, სიმრავლე ქართველი არსებისა, ქართული ჭკუისა, განწირვა ქართული ხელოვნების, პოეზიის.

მე მგონია, ესაა მიზეზი იმი-სა, რომ ყველაფერი ქართული უდღეოა, რომ ქართული ბედი სწყდება და ტყდება ყოველთვის შუა გზაზე, დაუმთავრებელი, მიუღწეველი... ნიკოლო მიფიშვილი, 1926 წელი

ნიკოლო მიფიშვილი, 1926 წელი

სტატია „ფიქრები საქართველოზე“ გამოქვეყნებისთანავე მოჰყვა დიდი გამოხატულება. პოეტიკა 70 წლის შემდეგაც გაგრძელდა, როდესაც წერილი ხელახლა დაიბეჭდა, და დიდი ვნებათაღელვა გამოიწვია. ზოგიერთის ეს ტექსტი „უმწირო ნიჭი“ და „პენსიონის ბოლო“ იყო, სხვებისთვის კი — „ქართული პარადოქსი“ ან „სერიოზული საფიქრალი“ — ქართული ხასიათის, კულტურის, ქართველი ხალხის ისტორიისა და თანამედროვეობის მძაფრი კრიტიკული შეფასება, ილია ჭავჭავაძის „ბედნიერი ერი“ წიგნის

ფაქტი ის არის, რომ ამ წერილს მოჰყვა ერის ხასიათზე, ქართული კულტურის თავისებურებებზე, მის ღირსებანაკლოვანებებზე ჩინებული სტატუსი ქართველი მწერალთა და მოაზროვნეთა. ნიკოლო მიწიშვილმა და მისმა ოპონენტებმა გამაძვირეს ქართული პუბლიცისტიკის აზრი, ღრმად დააფიქრეს ქართველი კაცო ქვეყნის წარსულზე, აწმყოსა და მომავალზე.

წიგნი მინარეთების მასაც უფარავდენ სამშობლოს სახეს ისე, როგორც ჩემთვისაა ის დაფარული და მიუგნებელი... ვინ იცის.

ვიჩქარი დასკვნებს. მეშინია ამ „ერესი“-ს, მაგრამ ესაა და რა ვქნა.

საქართველო პასიური მოვლენაა.

მისი ენერჯია გამოწვეული იყო სხვა, მისი გარეშე მყოფ მოვლენისაგან (ენერჯია ჭის, როცა მას ფეხს აჭირებენ).

საკუთარ შინაგან აქტივობას მოკლებული იყო საქართველო და მოკლებული იყო, მაშასადამე, შემოქმედების გენიასაც.

მოკლებულია აქედან გამართლებას, მსოფლიო გამართლებას, საკუთარ რელიგიას, მონოდებას, აზრს, შინაარსს.

ამიტომ, რომ მშრალია და ფუყე საქართველო. აქედანაა მისი „უწილოსობა“ თუ ბერობა. ამის შედეგია, ჩემის ფიქრით, სიმრავლე ქართველი არსებისა, ქართული ჭკუისა, განწირვა ქართული ხელოვნების, პოეზიის. მე მგონია, ესაა მიზეზი იმი-სა, რომ ყველაფერი ქართული უდღეოა, რომ ქართული ბედი სწყდება და ტყდება ყოველთვის შუა გზაზე, დაუმთავრებელი, მიუღწეველი... ნიკოლო მიფიშვილი, 1926 წელი

ნიკოლო მიფიშვილი, 1926 წელი

**ეს არის
პირობა**

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

მასწავლებელმა ხეზე ჩამოკიდებული მოსწავლე შემთხვევით აღმოაჩინა. მას კისერიზე შემოხვეული ჰქონდა სასტუნავებლის თოკი და თითის წვერიებით ოდნავ ეხებოდა მიწას, ძლივს სუნთქავდა და, კედლები რომ არა, აუცილებლად დაიხრჩოვოდა.

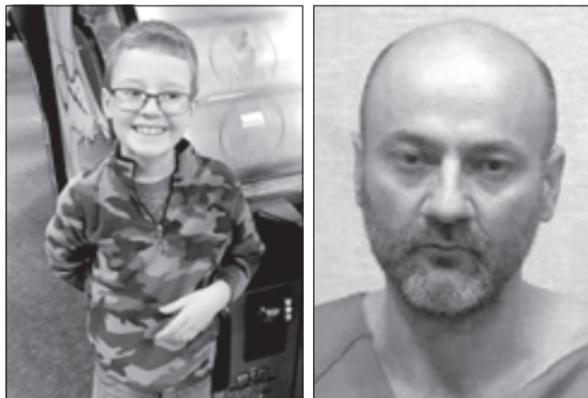
უზნეობა დემოკრატიის სახელით

მამა 8 წლის შვილს აუიფილაბდა

როცა მშვიერმა ბიჭმა მამის თეფშზე დატოვებული ნარკოტიკი მეტამფეტამინი შეჭამა, მამამ სასწრაფო დახმარებას არ გამოუძახა, — იუნყება The Sun.

შედეგად ბავშვის სისხლში მეტამფეტამინის სასიკვდილო დოზა 180-ჯერ იქნა გადაჭარბებული. კერტის კოლმანი მიხვდა, რომ შვილი უკვდებოდა, მაგრამ პოლიციის შიშით 911-ში არ დარეკა. ოთხი საათის შემდეგ ეს ამბავი ბიჭის ბებია და ბაბუამ შეიტყვეს. სასწრაფოდ გამოიძახეს მედიკოსები, მაგრამ უკვე დაგვიანებული იყო — ბავ-

შვი საავადმყოფოში გარდაიცვალა. პოლიციამ უმაღლეს დარღვევებს მამა, რომელიც მანამდე სამჯერ იყო გასამართლებული ადამიანებით ვაჭრობისა და არასრულწლოვან გოგონასთან სექსობრივი კავშირის ბრალდებით. კერტის კოლმანს ბრალი თუ დაუმტკიცდა, 50 წლით აღუკვეთენ თავისუფლებას.

თანაკლასელებმა ათი წლის გოგონა ხეზე ჩამოკიდეს

ათი წლის ამბერ იუნი თანაკლასელებმა სკოლის ეზოში ხეზე ჩამოკიდეს. ეს მოხდა ქალაქ პერტში (ავსტრალია). გოგონა, რომელსაც გულის დაავადება აწუხებდა, სასწრაფოდ გადარჩა, — იუნყება Mirror.

სასტუნავებლის თოკი და თითის წვერებით ოდნავ ეხებოდა მიწას, ძლივს სუნთქავდა და, შედეგად რომ არა, აუცილებლად დაიხრჩოვოდა. მასწავლებელმა სულზე მიუსწრო და ხიდან ჩამოხსნა. საბედნიეროდ, ბავშვს სერიოზული ტრავმა არ მიუღია. ეს იყო სასწრაფო, რადგან ამბერს დაზარალებულიდან ანუხებდა გულის მანკი. გოგონამ თქვა, რომ ძალიან შეშინდა და ეგონა, რომ მოკვდებოდა. ავსტრალიის პოლიციამ გამოძიება დაიწყო. ჯერჯერობით არავინ დაუკავებიათ.

ამბერის დედამ განაცხადა, რომ მის შვილს დიდი ხნის განმავლობაში აწუხებდნენ თანაკლასელები, თუმცა ფიზიკურად დაჯაბნას ვერ ბედავდნენ. ამჯერად ეს ზღვარი გადალახეს: მასწავლებელმა ხეზე ჩამოკიდებული მოსწავლე შემთხვევით აღმოაჩინა. მას კისერზე შემოხვეული ჰქონდა

კედლოვანი თავს პრინსად ასაღებდა

ფილადელფიის მკვიდრი ამას იმ მიზნით აკეთებდა, რათა მოეხიბლა არასრულწლოვანი ბიჭები და მათგან პორნოფოტოსურათები მიეღო. Daily Mail იუნყება, რომ 49 წლის დევიდ მილინერი თავს ასაღებდა დანიელ დევიდ დეროტშილდად და ინტერნეტქსელში მაიკლ ჯექსონის ბიძაშვილის ფოტოს, როგორც საკუთარ გამოსახულებას, აქვეყნებდა. ამ პედოფილს 2017 წლის ნოემბრიდან მიმონერა ჰქონდა გაჩაღებული, სულ ცოტა, რვა ბიჭთან, რომელთა შორის ერთ-ერთი იმხანად 6 წლისა იყო. მამაკაცი არწმუნებდა ბავშვებს, რომ იგი მდიდარი და ცნობილი პიროვნებაა, მისი ახლო მეგობრები კი არიან

ჯორჯ კლუნი, ჰილარი კლინტონი და ნიკი მინაჟი. «ფილის ბუქში» მან 8 აკაუნტი შექმნა, თავს ტრილიონერს, კინომაგნატსა და პროდიუსერს უწოდებდა.

სამართალდამცველთა აზრით, ეს კაცი ბავშვებს რამდენიმე თვის განმავლობაში უკავშირდებოდა.

თუ მას ბრალს დაუმტკიცებენ, სულ ცოტა, 15 წლით აღუკვეთენ თავისუფლებას. გამორიცხული არ არის, სამუდამო პატიმრობაც მიუსაჯონ.

ჯარ საყვარელი გააუბათიურა, შეეღებ სისოსხლას გაემოსალა თავისი ნაკრებობული კოლეგა

25 წლის ყმანვილი ჩიხში მიიმწყვდიეს და დანით სამჯერ დაჭრეს — ერთ-ერთი სასიკვდილო იყო.

მაღლეე გაირკვა სისხლიანი შურისძიების მიზეზი, რომელიც აღასრულა სამოდელო ბიზნესში დასაქმებულმა სამამა ახალგაზრდამ. ჯორჯ კოსის მოსვენებას არ აძლევდა პარიზის ნარმატება და მისი დამცირება გადანყვობდა. «ინსტაგრამში» ნაიტრაბაბა, რომ კოლეგის საყვარელთან იცხოვრებდა, ამტკიცებდა, რომ 25 წლის პარი (ცუდი და მატყუარა ადამიანი იყო, იუნყება Mirror. საქმის გასარჩევად ახალგაზრდა მოდელები ერთმანეთს შეხვდნენ. ჯორჯი და მისი ორი მეგობარი ყოველი შემთხვევისთვის დანებით შეიარაღდნენ. პარი თავის მეზობელთან ერთად მივიდა. მათ

კასტეტები ედოთ ჯიბეში. როგორც კი მიხვდნენ, რომ მონინამდეგების ძალები მათსასა აჭარბებდა, პარიმ და მისმა მეგობარმა გაქცევა სცადეს, მაგრამ გვიან იყო. პარი კუთხეში მოქცევის და სამჯერ დაარტყეს დანებით, ერთ-ერთი დანა შიგ გულში მოხვდა.

პარი სამოდელო ბიზნესის ამომავალ ვარსკვლავად მიაჩნდა. იგი ლონდონის ნარმატებულ სააგენტოში Premier Model Management-ში მუშაობდა, სადაც ფეხი აიდგეს ისეთმა ვარსკვლავებმა, როგორებიც არიან ნაომი კემპბელი და კლაუდია შიფერი. პარი მოდელად მუშაობდა ისეთი პოპულარული ბრენდების

ნარმოსაჩენად, როგორებიცაა Zaza, Mercedes და Ber-shka. მისი საყვარელი რუბი კემპბელი, ასევე, მოდელი, ჯერ ლოსანჯელესში მუშაობდა, შემდეგ — შვედეთში.

ჯორჯს არა მხოლოდ შურისძიება მიუღია, არამედ ცდილობდა, მისთვის მიეზობა: უახლოვდებოდა კონკურენტის მეგობრებს, ქცევაშიც კი მას ბაძავდა.

«ბელის ირონია» აგვიჩულებს

„რუსკაია ვესნა“ იუნყება, რომ ამერიკელი პოლიციელი ქალი, დადლილი სამსახურიდან შინ რომ დაბრუნდა, შეცდომით მეზობლის ბინაში შევიდა. ხედავს, რომ საწოლზე ნამოგორებულა მისი ბინის ხელმეუბნობის დამრღვევი ვიდაც შავკანიანი ყმანვილი კაცი. ინსტიტუტურად ბუდიდან ამოიღო იარაღი, მოკლა თავზედი დამრღვევი და შემდეგ გამოუძახა 911-ს.

სასწრაფოდ მოვარდნენ გამოძახებული ექიმები, პოლიციელები და ირკვევა საოცრება — პოლიციელ ქალბატონს კარი შემოიღო და სხვის ბინაში შესულა. ჯერჯერობით გაურკვეველია, გასაღები მოერგო სხვის კლიტეს თუ კარი დაკეტილი არ იყო.

ვი მართლმადიდებლური მრევლის აუდიტორი და ცნობილი ნეერი. მისი სახელია ბოტემ შენ ჯინი. აი იმ ქალის სახელს, რომელმაც იგი მოკლა, არ ახაჯარობენ, მოიხსენიებენ, როგორც „თეთრკანიან პატრულის ოფიცერს“. ეს ნიშნავს, რომ ძალიან მაღლე იფეთქებს რასებს შორის დაპირისპირება. ისტერიკული შეძახილები „ეს თეთრკანიანი გათახსირებულები უკვე საკუთარ სახლებში გვხვცავენ!“ საკმარისზე მეტი იქნება.

კალიფორნიუმის ერთ-ერთი იზოტოპი მსოფლიოში ყველაზე ძვირად ღირებული ლითონია. მსოფლიოს ბაზარზე 1 გ კალიფორნიუმ-252-ის ფასი 10 მლნ დოლარია. ზღაპრული ფასი გამომწვეულია იმით, რომ ამ ელემენტის მხოლოდ 20-40 მიკროგრამს ანარმოებენ წელიწადში. მსოფლიოს სავაჭრო მარაგი კი დაახლოებით 8 გრამია.

ყველაზე ძვირად ღირებული ლითონი

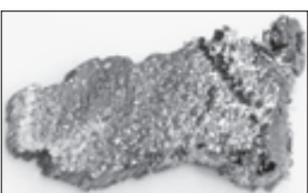
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

10 ყველაზე ძვირფასი ლითონი დადასტურდა

დედამიწაზე არის უამრავი ლითონი, რომლებიც იშვიათად გვხვდება და რთული მოსაპოვებელია. სპეციალისტები ლითონებს ორ ჯგუფად ყოფენ: ბუნებრივ და ლაბორატორიაში ხელოვნურად მიღებულ ლითონებად. მეორე ჯგუფის ზოგიერთი წარმომადგენლის ღირებულება, მათი მიღების ხანგრძლივი და შრომატევადი პროცესების გამო, ძალიან განსხვავდება ბუნებრივად მოპოვებული ლითონების ღირებულებისგან. გთავაზობთ ყველაზე ძვირად ღირებული ლითონების ათეულს:

10. სკანდიუმი

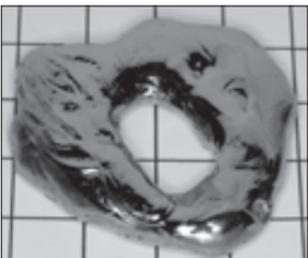
ეს არის მსუბუქი და დიდი სიმტკიცის ლითონი. ეს ელემენტი 1879 წელს აღმოაჩინა შვედმა ქიმიკოსმა **ლარს ნილსონმა**, რომელმაც ამ ელემენტს სკანდინავიის პატივსაცემად სკანდიუმი უწოდა. იყენებენ ინოვაციურ და მაღალ ტექნოლოგიებში — რობოტების, რაკეტების დასამზადებლად, თვითმფრინავებში, კოსმოსურ თანამგზავრებსა და ლაზერულ ტექნიკაში. ამ ლითონის შენადნობებს იყენებენ სპორტივში: გოლფის ყვანჯისა და ველოსიპედების მაღალი სიმტკიცის ჩარჩოების დასამზადებლად. სკანდიუმით მდიდარი საბადოებია ნორვეგიაში და მადაგასკარზე.

1 გრ სკანდიუმი 3-4 აშშ დოლარი ღირს.

9. რენიუმი

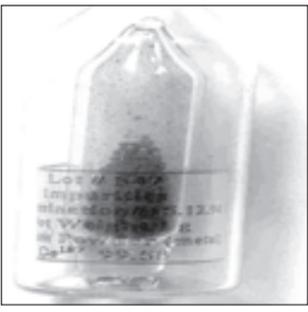
ამ მოვერცხლისფრო ლითონზე, რომელიც ძნელი მოსაპოვებელია, მოთხოვნა ძალიან დიდია მსოფლიოში. დნობის ტემპერატურის მიხედვით მესამეა. 1925 წელს აღმოჩენილ ლითონს ელექტრონიკასა და ქიმიურ მრეწველობაში იყენებენ. მისგან ამზადებენ ტურბინების ე.წ. ფარფლებს, სარაკეტო ძრავების დეტალებს და ა.შ.

1 გრ რენიუმის ფასი 2,4-დან 5 დოლარამდეა.

8. ოსმიუმი

მოცისფრო-მოვერცხლისფრო ლითონია. ნიადაგში სუფთა სახით არ არსებობს, გვხვდება მხოლოდ პლატინის ჯგუფის ლითონ ირიდიუმთან ერთად. 1803 წელს აღმოაჩინეს ბრიტანელმა ქიმიკოსებმა — **სმიტონ ტანანტმა** და **უილიამ ვოლასტონმა**. სახელწოდება მიიღო ბერძნული სიტყვისგან **OSME**, რაც ნიშნავს სუნს. ოსმიუმს მართლაც ახასიათებს მკვეთრი და უსიამოვნო სუნი. მოიპოვებენ ურალში (რუსეთი), სამხრეთ აფრიკაში, კანადაში, აშშ-სა და კოლუმბიაში, გამოიყენებენ ქიმიურ მრეწველობაში კატალიზატორად, აგრეთვე, ფარმაცოლოგიაში.

მსოფლიოს ბაზარზე ამ ლითონის 1 გრ ღირს 12-15 დოლარი.

7. ირიდიუმი

მძიმე და მტკიცე მოვერცხლისფრო-თეთრი ლითონია, მის შესახებ მსოფლიოში პირველად შეიტყო 1803 წელს ბრიტანელი ქიმიკოსის, სმიტონ ტენანტის, წყალობით. სუფთა სახით ირიდიუმი თითქმის არ გვხვდება. იყენებენ შენადნობების შესაქმნელად. ძალიან მედეგია კოროზიისადმი. იუველიერები ირიდიუმს უმატებენ პლატინას, რადგან სამჯერ მეტ სიმტკიცეს უზრუნველყოფს. ხოლო ასეთი შენადნობისგან დამზადებული სამკაულები თითქმის არასოდეს ცვდება და ძალიან ლამაზია. ირიდიუმს იყენებენ ქირურგიული ინსტრუმენტების, ელექტროკონტაქტებისა და ზუსტი სასწორების დასამზადებლად, აგრეთვე, აეროკოსმოსური ტექნიკისა და ბიომედიცინის სფეროებში. ძირითადად, მოიპოვებენ სამხრეთი აფრიკის რესპუბლიკაში.

1 გრ-ის ფასი 16-18 დოლარია.

6. პალადიუმი

მსუბუქი, მოქნილი მოვერცხლისფრო-თეთრი ლითონი პლატინის ჯგუფიდან. ძალიან პლასტიკურია, ადვილად დნება, არ მქრქალდება და მედეგია კოროზიის მიმართ. 1803 წელს აღმოაჩინა ბრიტანელმა ქიმიკოსმა უილიამ ვოლასტონმა, რომელმაც სამხრეთ აფრიკიდან ჩამოტანილი პლატინის მადნიდან გამოყო უცნობი ლითონი. დღეს ძალიან პოპულარული იუველიერებსა და დიზაინერებს შორის, რადგან ადვილი დასამუშავებელია. ამ ლითონს მოიპოვებენ რუსეთსა და სამხრეთ აფრიკაში.

1 გრამის ფასი 25-30 დოლარია.

5. როდიუმი

პლატინის ჯგუფის ვერცხლისფერი მტკიცე ძვირფასი ლითონია. მედეგია მაღალი ტემპერატურის ზემოქმედებისა და დაჟანგვის მიმართ. 1803 წელს აღმოაჩინა ბრიტანელმა უილიამ ვოლასტონმა. როდიუმი იშვიათად იღებენ — წელიწადში მოიპოვებენ მხოლოდ 30 ტონას. ყველაზე დიდი საბადოებია რუსეთში, სამხრეთ აფრიკაში, კოლუმბიასა და კანადაში. როდიუმს, ძირითადად, იყენებენ კატალიზატორად საავტომობილო და ქიმიურ მრეწველობაში. მისგან ამზადებენ ავტომობილის ფარებსა და სარკეებს, მაგრამ როდიუმის მთავარი ღირსება ატომური რეაქტორის სანარმოო პროცესში მონაწილეობაა.

1 გრ როდიუმის ფასი 30-40 დოლარია.

4. ოქრო

მთავარი ძვირფასი ლითონია, რომელიც ბუნებაში მხოლოდ სუფთა სახით გვხვდება. ოქრო კოროზიისადმი მედეგია და ჭედვისთვის მოქნილი ლითონია. პლასტიკურობისა და მუდმივობის გამო ოქრო, დიდი ხანია, ყველაზე პოპულარული ძვირფასი ლითონია. ფართოდ იყენებენ საიუველიერო სფეროში, ელექტრომრეწველობაში, სტომატოლოგიაში. ოქროს მოპოვებელი ქვეყნებია: აშშ, ჩინეთი, სამხრეთი აფრიკის რესპუბლიკა, ავსტრალია, რუსეთი.

1 გრ ოქრო მსოფლიოს ბაზარზე 35-45 აშშ დოლარია.

3. პლატინა

განსაკუთრებული ზინვარების მქონე მოვერცხლისფრო-მოთეთრო ფერის ლითონია. ბუნებაში გვხვდება მხოლოდ სხვა ლითონებთან (ძვირფასი და არაძვირფასი) მინარევის სახით. პლატინამ დიდი პოპულარობა მოიხვეჭა პლასტიკურობის, სიმტკიცისა და სილამაზის გამო. ამ ლითონს მიიღებენ რთული ქიმიური პროცესების შედეგად.

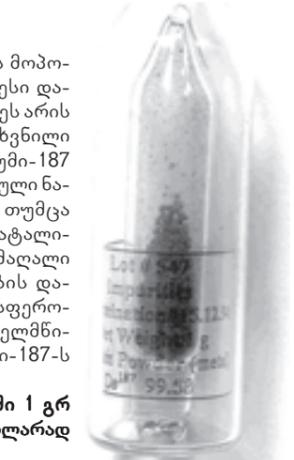

საიუველიერო ნაკეთობებისა და მონეტების გარდა, პლატინას ფართოდ იყენებენ სამედიცინო და ელექტრონულ მრეწველობაში, აერონავტიკაში, იარაღის წარმოებაში. პლატინას დიდი როლი ენიჭება მოიპოვებენ და ანარმოებენ შემდეგი ქვეყნები: სამხრეთ აფრიკის რესპუბლიკა, რუსეთი, აშშ, ზიმბაბვე, კანადა.

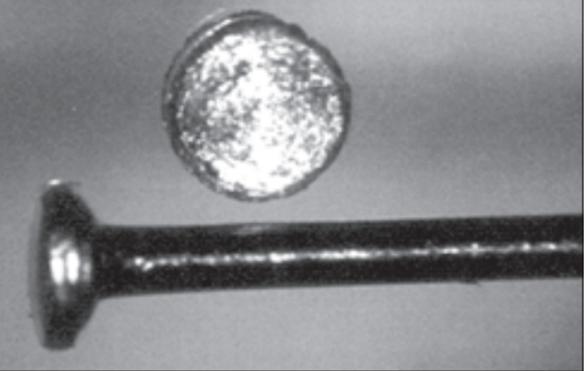
1 გრ პლატინა 45-50 დოლარი ღირს.

2. ოსმიუმი-187

იშვიათი იზოტოპია, რომლის მოპოვებაც ძალიან რთულია. პროცესი დაახლოებით 9 თვეს გრძელდება. ეს არის შავი წვრილკრისტალური ფხვნილი ისფერი შეფერილობით. ოსმიუმი-187 ყველაზე მჭიდროდ შეკავშირებული ნაწილაკების მქონე ნივთიერებაა, თუმცა საკმაოდ მყიფე. მას იყენებენ კატალიზატორად ქიმიურ რეაქციაში, მაღალი სიზუსტის მზომი ხელსაწყოების დასამზადებლად და სამედიცინო სფეროში. ყაზახეთი ერთადერთი სახელმწიფოა, რომელიც ყიდის ოსმიუმი-187-ს მსოფლიოს ბაზარზე.

გინესის რეკორდების წიგნში 1 გრ „ოსმიუმი-187“ 200 ათას აშშ დოლარად არის შეფასებული.

1. კალიფორნიუმი-252

კალიფორნიუმის ერთ-ერთი იზოტოპი მსოფლიოში ყველაზე ძვირად ღირებული ლითონია. მსოფლიოს ბაზარზე 1 გ კალიფორნიუმი-252-ის ფასი 10 მლნ დოლარია. ზღაპრული ფასი გამოწვეულია იმით, რომ ამ ელემენტის მხოლოდ 20-40 მიკროგრამს

ანარმოებენ წელიწადში. მსოფლიოს სავაჭრო მარაგი კი დაახლოებით 8 გრამია.

კალიფორნიუმი-252-ს ქმნიან ლაბორატორიებში ატომური რეაქტორის დახმარებით (აშშ-სა და რუსეთში). ეს ლითონი პირველად მიიღეს კალიფორნიის უნივერსიტეტში 1950 წელს. ამ ელემენტის უნიკალურობა არის ის, რომ 1 გრ იზოტოპის მიერ გამოშუქებული ენერჯია საშუალო ატომური რეაქტორის მიერ გამოშუქებული ენერჯიის ტოლია. ყველაზე ძვირად ღირებული ლითონი იყენებენ ატომურ ფიზიკასა და მედიცინაში. კალიფორნიუმი-252 ნეიტრონების მძლავრი წყაროა, რაც საშუალებას იძლევა, გამოიყენონ ავთვისებიანი სიმსივნის წინააღმდეგ, როცა სხივური თერაპია უშედეგოა. უნიკალური ლითონი საშუალოა იძლევა, შეაღწიოს რეაქტორების, თვითმფრინავების დეტალებში და აღმოაჩინოს დაზიანებები, რომელთა პოვნაც არ შეუძლია რენტგენის სხივებს.

კალიფორნიუმი-252-ის მემკვიდრეობით სპეციალისტებს შეუძლიათ ოქროს, ვერცხლისა და ნავთობის მარაგების აღმოჩენა დედამიწის სიღრმეში.

ნიკა კორინთელი

კალიფორნიუმი-252-ს ქმნიან ლაბორატორიებში ატომური რეაქტორის დახმარებით (აშშ-სა და რუსეთში). ეს ლითონი პირველად მიიღეს კალიფორნიის უნივერსიტეტში 1950 წელს. მისი უნიკალურობა არის ის, რომ 1 გრ იზოტოპის მიერ გამოშუქებული ენერჯია საშუალო ატომური რეაქტორის მიერ გამოშუქებული ენერჯიის ტოლია. ყველაზე ძვირად ღირებული ლითონი იყენებენ ატომურ ფიზიკასა და მედიცინაში. კალიფორნიუმი-252 ნეიტრონების მძლავრი წყაროა, რაც საშუალებას იძლევა, გამოიყენონ ავთვისებიანი სიმსივნის წინააღმდეგ, როცა სხივური თერაპია უშედეგოა. უნიკალური ლითონი საშუალოა იძლევა, შეაღწიოს რეაქტორების, თვითმფრინავების დეტალებში და აღმოაჩინოს დაზიანებები, რომელთა პოვნაც არ შეუძლია რენტგენის სხივებს.

კალიფორნიუმი-252-ის მემკვიდრეობით სპეციალისტებს შეუძლიათ ოქროს, ვერცხლისა და ნავთობის მარაგების აღმოჩენა დედამიწის სიღრმეში.

სანთელი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 234-32-95

ბანსორცილება არ ეწერა ვალერი ჩხეიძის მიერ ჩაფიქრებულ პროექტს, რომელსაც მისი უწინდესობის ლოცვა-კურთხევა ჰქონდა მიღებული. უმაღლესი რანგის პროფესიონალი, რომელიც აღიარებული იყო სამომავლო საზღვრებს მიღმა, 14 წლით ჩამოაშორეს საქართველოს საზღვრებს, სადაც თითოეული კენჭიც კი მისთვის ნაცნობი იყო. წავიდა კაცი, დასრულდა მისი მიწიერი ცხოვრება და დაგვრჩა გაჩეხებული გულის დიდი ტკივილი, რომელიც მისმა მეგობრებმა გავითავისეთ.

საქართველოს ერთგული მეზობელი

ყოველი ჩვენგანი ჩვენი მისიით მოვდივართ, ჩვენი საკეთებელი საქმისთვის, ჩვენი, მინას დაჩნეული ბილიკის სავალი გზებით. ამ გზაზე ტკივილი და სიხარული უნისონშია, თუ ჭეშმარიტად იმ საქმეს ეძალები, რომელიც შენი სატარებელი ჯვარია და შენ უნდა ზიად. და, თუ ვინმე შეგეხიდა, ვინმემ იტვირთა შენთან ერთად, მაშინ საქმენი შენი გამოგაჩენს და მოგიგონებენ, როგორც საქმისათვის დანერტილ გმირს, საკუთარი მისიის აღმსრულებელს.

მაგრამ, ისეც ხომ ხდება: შუა გზაში შეგანყვეტილებენ, ქვას მოგანევენ აღმართში, მაგრამ ვერაფერს გადარეცხავენ, რასაც შენი კვალი დააჩნია. შენ შემდეგ მოვლენ სხვები და შენ დანთებულ ჩირაღდანს აიტანენ ციხის მაღალ კოშკზე. უკვდავებაც სწორედ ეს არის, რომ შენ შემდეგ მოსულ თანამოაზრეს „სავალი გზისა გაუადვილო“. როცა ცუდად არ ჩაივლის შენი „ნამება და გზა უვალი, შენგან შთენილი... მაინც დარჩება“.

70 წელი შეუსრულდა. შეუსრულდა, რადგან ახლა, როცა ეს წერილი იკითხება, იგი იმ ადამიანების თვალწინ ჩნდება, ესმით მისი ხმა, ჯერ კიდევ მკაფიოდ ხედავენ და ნათლად, ვინც მასთან ერთად აშენებდა საქართველოს სახელმწიფო საზღვრებს ახალ სინამდვილეს.

მხედრული, ლაკონური სტილით დაიწყო. დიდი გზა გაიარა: პედაგოგიური საქმიანობიდან საქართველოს უშიშროების მინისტრის მოადგილემდე. იყო საქართველოს სახელმწიფო უშიშროების საბჭოს მუდმივი წევრი. სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი. შვიდი სახელმწიფო ორდენისა და 28 მედლის კავალერი. გენერალ-ლეიტენანტი, პოლიტიკურ მეცნიერებათა დოქტორი. ვალერი ჩხეიძე იყო ავღანეთის, უკრაინის, აზერბაიჯანის, მონღოეთის, ბელარუსის, სომხეთის სახელმწიფო ვილი-დოებით აღიარებული პროფესიონალი. სხვადასხვა პერიოდში იმყოფებოდა სხვადასხვა ქვეყანაში: აშშ-ში, დიდ ბრიტანეთში, გერმანიაში, შვეიცარიაში, ბულგარეთში, თურქეთში, ავღანეთში, პორტუგალიაში, საფრანგეთში, პოლონეთში... ამ, სულ რამდენიმე სტრიქონში, მხედრული ბიოგრაფიის სიღრმეებში, მაცხოვრებლის, სამშობლოს ერთგული სარდლის მხედრული დიდების დიდი ცხოვრების ისტორია დევს.

ბანერალ-ლეიტენანტი ვალერი ჩხეიძე

და მაინც, მიუხედავად ამ მრავალწინაგოვანი პერიოპტიკისა, ვალერი ჩხეიძე მისი თანამებრძოლების, თანამოაზრეების ხსოვნაში საქართველოს სამხედრო ისტორიაში უპირველეს მესაზღვრედ დარჩა, საქართველოს სასაზღვრო პოლიტიკის აღმშენებლად — ერთგულ მეციხოვნედ.

1994-2004 წლებში ვალერი ჩხეიძე საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის დაცვის დეპარტამენტის თავმჯდომარეა, სასაზღვრო ძალების სარდალი. ის ითვლება სასაზღვრო დეპარტამენტის სტრუქტურების ჩამოყალიბების, სტრუქტურების ჩამოყალიბების, თვითმფრინავები და მანქანები, ეროვნული მნიშვნელობის ნოვაციების ავტორად და განმახორციელებლად.

სამინისტროს. გაუქმდა სასაზღვრო ავიაცია, რომელიც დიდთოვლობის პერიოდში, როცა სასაზღვრო სოფლებთან მისასვლელი გზები თვეობით იკეტება, ადგილობრივი მოსახლეობისთვის მხსნელად ითვლებოდა. გაუქმდა სასაზღვრო ჰოსპიტალი, რომლის ექიმებიც ყოველწლიურად საზღვრისპირა მოსახლეობას ადგილზე უტარებდნენ უფასო გამოკვლევებს, მკურნალობდნენ. ასევე გაუქმდა სასაზღვრო კომენდატურები — არხოტი, თუშეთი, ლენტეხი; ბარიდან მთაში ასული მოსახლეობა ისევ ბარში დაბრუნდა. განხორციელება არ ეწერა ვალერი ჩხეიძის მიერ ჩაფიქრებულ პროექტებს, რომლებსაც მისი უწინდესობის ლოცვა-კურთხევა ჰქონდა მიღებული. უმაღლესი რანგის პროფესიონალი, რომელიც აღიარებული იყო სამშობლოს საზღვრებს მიღმა, 14 წლით ჩამოაშორეს საქართველოს საზღვრებს, სადაც თითოეული კენჭიც კი მისთვის ნაცნობი იყო. წავიდა კაცი, დასრულდა მისი მიწიერი ცხოვრება და დაგვრჩა გაჩეხებული გულის დიდი ტკივილი, რომელიც მისმა მეგობრებმა გავითავისეთ.

დღეს 26 სექტემბერია, მას

„ჩვენ ვაჟკაცობა ძველთაგან მოგვდევს, ყველამ გაიგოს, ყველამ იცოდეს, ჩვენ შეიძლება ბრძოლაში მოვკვდეთ, მაგრამ არც მასინ ვტოვებთ სიცოცხლეს!“
ლადო ასათიანი

მიმართვა თანამეგობრებსა და მეგობრებს

საქართველოს შადიმანები არასდროს რომ არ აკლდნენ, არახალია. შევარდნაძის ვერაგული მოღვაწეობა, მიმართული საქართველოსა და ქართველი ხალხის კეთილდღეობის საწინააღმდეგოდ, რომელიც სათავეს იღებს 1972 წლის სექტემბრიდან, დღემდე რომ გრძელდება, ნათელია. რომელი ერთი ჩამოვთვალეთ: დანაშაული მასობრივი დაპატიმრებებით, „თვითმფრინავისბიჭებისა“ და მათთან ერთად იმ მომენტისთვის (!) უდანაშაულო მღვდლის — თეოდორე ჩიხლაძის დახვრეტა! მისი ხელდასხმით, დასავლეთ საქართველოში, სამეგრელოში, უკიდურესი სისასტიკის სადამსჯელო ექსპედიციების (ეგ ზეკუციების) ხუთგზის მოწყობა, რაც არანაკლები სისასტიკით უფრო უარეს ფორმებში გაიმეორეს ნაცებმა ისევ სამეგრელოში.

ლის უკვდავსაყოფად და მათი ოჯახების ნევრთა სოციალური დაცვის საკითხებში. ამას ემატება იმ უბედურებების დროს აფხაზეთიდან და სამაჩხაბლოდან ათიათასობით დევნილის საკუთარ სახლებში დაბრუნებაზე ზრუნვა.

სტიქიური დაზიანების დაზიანება; * დაღუპულების შვილებს თვის სწავლის საფასურის გადახდა შესაძლებლობის ფარგლებში; * დაღუპულების ოჯახების ნევრების მკურნალობისთვის ფინანსური დახმარება; * ქვეყნის ერთიანობისთვის ბრძოლაში დაღუპული მებრძოლების სახელზე ახალი მემორიალების მოწყობა რეგიონებში მათი დაბადების ადგილებზე, ანუ მათ შობილი კუთხეში; * პრესამსახურის დაარსება და გაზეთის გამოცემა; * დაღუპულების ხსოვნის მუზეუმის დაარსება.

ამდენად, ვიმედოვნებ, რომ შეძლებისდაგვარად თანამეგობრებს, შენებებსა და დახმარებას არ დაიშურებთ ფონდ „სანთელისთვის“. თქვენს წვლილს შეინახეთ მისი ბაქმიანობა.

ჩვენი ჩაკვირება:
ანგარიშის მიმღები: საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისთვის ბრძოლაში დაღუპული მებრძოლების ხსოვნის უკვდავყოფის საქველმოქმედო ფონდი „სანთელი“.

აფხაზეთსა და „სამხრეთ ოსეთში“ პროვოცირებულმა ძმთაშვილებმა ომებმა უამრავი ახალგაზრდის და არა მარტო ახალგაზრდის, ბევრი „ძველგაზრდის“ სიცოცხლეც შეინარა. დაღუპულებს დარჩათ ოჯახები (მშობლები, მეუღლეები, შვილები), რომლებიც მძიმე სოციალური მდგომარეობის გამო საქართველებს სხვადასხვა დახმარებას.

სამეგრელოში, უკიდურესი სისასტიკის სადამსჯელო ექსპედიციების (ეგ ზეკუციების) ხუთგზის მოწყობა, რაც არანაკლები სისასტიკით უფრო უარეს ფორმებში გაიმეორეს ნაცებმა ისევ სამეგრელოში.

სამეგრელოში, უკიდურესი სისასტიკის სადამსჯელო ექსპედიციების (ეგ ზეკუციების) ხუთგზის მოწყობა, რაც არანაკლები სისასტიკით უფრო უარეს ფორმებში გაიმეორეს ნაცებმა ისევ სამეგრელოში.

სამეგრელოში, უკიდურესი სისასტიკის სადამსჯელო ექსპედიციების (ეგ ზეკუციების) ხუთგზის მოწყობა, რაც არანაკლები სისასტიკით უფრო უარეს ფორმებში გაიმეორეს ნაცებმა ისევ სამეგრელოში.

სამეგრელოში, უკიდურესი სისასტიკის სადამსჯელო ექსპედიციების (ეგ ზეკუციების) ხუთგზის მოწყობა, რაც არანაკლები სისასტიკით უფრო უარეს ფორმებში გაიმეორეს ნაცებმა ისევ სამეგრელოში.

ჰინკაპუს ერთ-ერთი გამოვლინებაა სიმგვიდი. რაც უნდა მოხდეს სუმოსტის გარშემო — წყალდიდობა თუ მიწისძვრა, უდიდესი მწუხარება, უდიდესი სიხარული, გამარჯვება თუ მარცხი, რიკისი არ უნდა შეფოთდეს, სიმგვიდი შეინარჩუნოს, როგორც ემოციებიც უნდა ბოლომდე მის სულში, გარეგანულად მგვიდი უნდა იყოს. ჰინკაპუ მოქმედებს კლუბებში, სადაც პროფესიონალი მოჭიდავეები მუდმივად ცხოვრობენ. სამოყვარულო სუმოში კი ასე თავგამოდებით არ იცავენ ჰინკაპუს, არც სკოლაში ცხოვრების წესს.

ქართველი სიმოსტების — ლევან ცაგურიას (კოკაი), თეიმურაზ ჯულელის (გაგამარუ) და ლევან გორგაძის (ტორინოზინი) — მიერ იაპონიაში მიღწეული ქართველი საზოგადოება დაინტერესდა სპორტის ამ სახეობით, რომლის სამშობლოც ამოავალი მზის ქვეყანაა.

გადმოცემის თანახმად, იაპონიაში სუმო 2 ათასი წლის წინათ გაჩნდა, პირველი ორთაბრძოლა კი გაიმართა სინტოს (სინტიოზში, სინტო — ლმერთების გზა — ტრადიციული რელიგია იაპონიაში) ღმერთებს — ტაკემიკაძუკისა და ტაკემინაკატას შორის იაპონიის კუნძულებზე ძალაუფლების მოსაპოვებლად, თუმცა სუმოს დამფუძნებლად არა ღმერთი, არამედ რეალური პიროვნება ითვლება — ნომი-ნო-სუკუნე. ცნობილია, რომ ჩვენი წელთაღრიცხვის დასაწყისში ის მონაწილეობდა კარგი მოსავლის აღსანიშნავად იმპერატორ სუინინის სასახლეში გამართულ ორთაბრძოლებში.

ნომი-ნო-სუკუნემ მონიწილმდევე ტაიმა-ნო-კეჰისი ჯერ ნეკენი ჩაუმტვრია ფეხით, შემდეგ ხერხემალი გადატეხა. როგორ ჩანს, ამის გამო აღიარეს ის სუმოს მამად, შემდეგ კი გააღმერთეს. იმხანად ორთაბრძოლები მხოლოდ მეომრებისა და მდიდრების პრივილეგია იყო და იმპერატორის თანდასწრებით იმართებოდა, თუმცა იმუჟამინდელი ორთაბრძოლები ნესების გარეშე ბრძოლას უფრო ჰგავდა, ვიდრე თანამედროვე სუმოს, თანაც წინითი კატეგორიები არ არსებობდა.

უახლესი ისტორია

სუმომ პოპულარობის მოხვეჭა XVIII საუკუნეში დაიწყო. წარმატებული ფალანგები ქვეყნის მოსახლეობის კერებზე იქცეოდნენ ხოლმე, მწერლები და პოეტები კი მათ მიეცებნენ და ლექსებს უძღვნიდნენ. სწორედ იმხანად გაჩნდა ტიტული იოკოჰუნა (დიდი წემპიონი), რომელიც მებრძოლს სამუდამოდ ენიჭება და პროფესიონალური კარიერის მწვერვალია. თუმცა სუმოსტების დიდხანს არ უსარგებლიათ ხალხის სიყვარულით: 1868 წელს იაპონიამ საზღვრები გახსნა და სუმოს, რომელიც წარსულის გადმონაშთად გამოაცხადეს, რთული პერიოდი დაუდგა. ევროპელებმა იაპონიაში პურის (ხორბლის) შეტანა დაიწყეს (მანამდე ადგილობრივები ბრინჯით იკვებებოდნენ). გაუქმდა აკრძალვა ხორცზე. ახალი პროდუქტების გამოჩენის შემდეგ სუმოსტები სწრაფად იმატებდნენ წონას და მათ უკვე რიკისის (გოლიათებს) უწოდებდნენ. 1909 წელს ყოველწლიური ტურნირების ჩასატარებლად ტოკიოში გაიხსნა სუ-

მოს სასახლე კოკუგიკანი, 1927 წელს სუმოს რეგონული საზოგადოებები სრულიად იაპონიის სუმოს ასოციაციაში გაერთიანდნენ.

პროფესიონალები და მოყვარულები

სუმოში ორი მიმართულებაა: პროფესიონალური და სა-მოყვარულო. პროფესიონალური სუმო (ოჰუმო) მხოლოდ ამოავალი მზის ქვეყანაში არსებობს და მას სრულიად იაპონიის სუმოს ასოციაცია კურატორობს (jsa).

ეს ორგანიზაცია დაახლოებით ათას ადამიანს აერთიანებს: 800 სუმოსტის, აგრეთვე, ოიაკატაბს (მწვრთნელებს), გიოკაბს (მსაჯებს), იოზიდასაბს (დამხმარე მსაჯებს) და ტოკიოიზაბს (პარიკმახერებს — სუმოსტებს სპეციალური ვარცხნილობა უნდა ჰქონდეთ). ასოციაცია წელიწადში ატარებს 6 დიდ ტურნირს — ბაშოს: ტოკიოში — იანვარში, მისისა და სეიტამბერში; ოსაკაში — მარტში; ნაგოიაში — ივლისში და ფუკუოკაში — ნოემბერში. სუმოსტი, რომელსაც სურს ამ შეჯიბრებაში მონაწილეობა, 52 კლუბიდან (თითოეულ კლუბში უცხოელთა რაოდენობა შეზღუდულია) ერთ-ერთის წევრი უნდა იყოს. რაც შეეხება სამოყვარულო სუმოს, მისთვის შექმნილია სუმოს საერთაშორისო ფედერაცია (ISF) შტაბ-ბინით ტოკიოში.

მხოლოდ სიმგვიდი

პროფესიონალი სუმოსტის საქციელის საფუძველში დევს ცნება ლირსება — ჰინკაპუ, რომელიც აერთიანებს ყველაფერს, რაც დაკავშირებულია სუმოსტის გარეგნობასთან, მსოფლმხედველობასა და მოქმედებასთან. სუმოსტის მხრიდან ჰინკაპუს დაცვას თვალყურს ადევნებს იოკატა — კლუბის ხელმძღვანელი. ნებისმიერი საეჭვო საქციელი (ნიშნობის ჩაშლა, ტოტალიზატორში თამაში და ა.შ.) ნეგატიურად აისახება მებრძოლის კარიერაზე. მაგალითად, შეიძლება ვერასდროს მიიღოს ტიტული იოკოჰუნა.

ჰინკაპუს ერთ-ერთი გამოვლინებაა სიმგვიდე. რაც უნდა მოხდეს სუმოსტის გარშემო — წყალდიდობა თუ მიწისძვრა, უდიდესი მწუხარება, უდიდესი სიხარული, გამარჯვება თუ მარცხი, რიკისი არ უნდა შემოთდეს, სიმგვიდე შეინარჩუნოს, როგორც ემოციებიც უნდა ბოლომდე მის სულში, გარეგანულად მგვიდი უნდა იყოს. ჰინკაპუ მოქმედებს კლუბებში, სადაც პროფესიონალი მოჭიდავეები მუდმივად ცხოვრობენ. სამოყვარულო სუმოში კი ასე თავგამოდებით არ იცავენ ჰინკაპუს, არც სკოლაში ცხოვრების წესს.

როგორ წარმოიშვა სუმო და როგორ სწავლიან სუმოსტები

ორთაბრძოლის დასრულების შემდეგ გამარჯვებული წყნად ჯდება ტარაზე და ელოდება მისი სახლის გამოხსნას, შემდეგ ხელით ეხება გულის არსს და ეძღვრება სწრაფს ღმერთს გამარჯვებისთვის, სკოლაში კი — საპრიზო თანხის (კასიო) გაღებისთვის, როგორც ის რამდენიმე წუთის შემდეგ მიიღებს პირდაპირ არენაზე. სხვათა შორის, სკოლაში ყველაფერს არ აფინანსებენ, თანხებს გამოყოფენ მხოლოდ უმაღლესი კატეგორიის სუმოსტების საინტერესო ბრძოლებისთვის.

მის სულში, გარეგანულად მგვიდი უნდა იყოს.

ჰინკაპუ მოქმედებს კლუბებში, სადაც პროფესიონალი მოჭიდავეები მუდმივად ცხოვრობენ. სამოყვარულო სუმოში კი ასე თავგამოდებით არ იცავენ ჰინკაპუს, არც სკოლაში ცხოვრების წესს.

სამუშაო დღე

პროფესიონალი სუმოსტები მკაცრ რეჟიმში ცხოვრობენ. ახალგაზრდა რიკისები ადრე იღვიძებენ: პირველი ვარჯიში დილის 5 საათზე იწყება. უფროსი ამხანაგები ვარჯიშში უფრო მოგვიანებით ერთვებიან (სუმოში ე.წ. დედოფ-ჩინა მიღებულია — ახალბედები გამოცდილი სუმოსტების ტანსაცმელს ურეცხავენ და ზურგსაც კი ბანენ). ვარჯიშებზე სუმოსტები ცდილობენ, გამოიმუშაონ ფეხზე მყარად დგომის უნარი, იყვენენ მოქნილი და ლინიერი. მოთვლებისა, ყველასთვის სავალდებულო აზიდვებისა და ბუქნების გარდა, სუმოსტები ათასჯერ მაინც აკეთებენ ფეხებით 180%-იანი გაჭიმვისთვის (შპაგატი, იაპონურად — სიკო) საჭირო ძირითად სავარჯიშოებს: ხან ერთ ფეხს სწევინ მაქსიმალურ სიმაღლეზე, ხან — მეორეს. შემდეგ სავარჯიშოს ჰქვია „მატავარი“ და სრულდება პარტნიორის მონაწილეობით,

რომელიც ზურგზე აწვება სუმოსტს, ის კი მაქსიმალურად ფეხგამოხლეული (თითქმის „შპაგატი“ ჩამჯდარი) იხრება წინ და ცდილობს, მუცლით მიხას შეეხოს. დარტყმისა და გდების ტექნიკას ხევენ ხის მაღალ ძელთან (ტეპო), რომელსაც სუმოსტი ურტყამს ხელისგუ-

ლებს. მოთვლის შემდეგ სპორტსმენები მართავენ სპარინგ ორთაბრძოლებს ან შინა-ბრძოლებს (გამარჯვებული ხვდება ახალ პარტნიორს), ან ბუტუკარი-ბაიკოს სისტემით (სპორტსმენი დგას საბრძოლო პოზაში, მისი კოლეგები კი ერთმანეთის მიყოლებით

ეჯახებიან მას და ცდილობენ, არენიდან გადაადგონ). სპარინგი იშვიათად თუ დასრულდება დაუფიქრობისა და ჩალურჯებული ადგილების გარეშე, რადგან ორთაბრძოლები სპარტელთა მსგავს პირობებში მიმდინარეობს. პირველი შესვენება 11 საათზე. სუმოსტები იღებენ ცხელ შხაპს და სხდებიან სატრაპეზოდ. ჭამენ ყველაფერს შეუზღუდავად. დანაყრების შემდეგ კი იძინებენ, შემდეგ მიიან საღამოს ვარჯიშზე. დღე სრულდება ვახშით, რომელზეც დაღლილი სუმოსტები სვამენ საკმაოდ ბევრ ალკოჰოლურ სასმელს — საკეს (ბრინჯის არაყი) ან ლუდს.

მოყვარული სუმოსტების სამუშაო დღე გაცილებით ჰუმანურია. ვარჯიში ასე ადრე არ იწყება და არც თიხის არენაზე — დოკიოზე — მიმდინარეობს. მოყვარული სუმოსტები უფრო რბილ, პლასტიკატის არენაზე ვარჯიშობენ.

მოყვარული სუმოსტების

მოყვარული სუმოსტების სამუშაო დღე გაცილებით ჰუმანურია. ვარჯიში ასე ადრე არ იწყება და არც თიხის არენაზე — დოკიოზე — მიმდინარეობს. მოყვარული სუმოსტები უფრო რბილ, პლასტიკატის არენაზე ვარჯიშობენ. მოყვარული სუმოსტების სამუშაო დღე გაცილებით ჰუმანურია. ვარჯიში ასე ადრე არ იწყება და არც თიხის არენაზე — დოკიოზე — მიმდინარეობს. მოყვარული სუმოსტები უფრო რბილ, პლასტიკატის არენაზე ვარჯიშობენ.

სამუშაო ტაქტიკა

სუმოში სულ 82 ილეთია, 5 ჰიგი (საკუთარი შეცდომები, რომელთა გამოც დამარცხება ჩაგვთვლება, მაგალითად, მინის შეხება მონინაალმდევის დაუხმარებლად) და 4 აკრძალული მოქმედება (არ შეიძლება მუშტის დარტყმა, თმაში მოქაჩვა, დახრობა და თითების მომტვრევა). სუმოს ილეთები ტექნიკის ჰგავს იყოფა: დარტყმა, ხელის კვრა და შიშვარება გდები. სუმოსტების ორთაბრძოლები ხანმოკლეა: გამარჯვებული შეიძლება გამოვლინდეს შერკინების დაწყებიდან რამდენიმე წამის შემდეგ. თუ ორთაბრძოლა გაჭინაურდა, მსაჯი ამხნევებს მებრძოლებს შეძახილით „ნოკოტა!“ („ჯერ კიდევ არა!“). რაც უფრო უახლოვდებიან მეტოქეები არენის კედელს, მით ხშირად ისმის ეს შეძახილი. ორთაბრძოლის დასრულების შემდეგ გამარჯვებული წყნად ჯდება ტარაზე და ელოდება მისი სახლის გამოხსნას, შემდეგ ხელით ეხება გულის არსს და ეძღვრება სწრაფს ღმერთს გამარჯვებისთვის, სკოლაში კი — საპრიზო თანხის (კასიო) გაღებისთვის, როგორც ის რამდენიმე წუთის შემდეგ მიიღებს პირდაპირ არენაზე. სხვათა შორის, სკოლაში ყველაფერს არ აფინანსებენ, თანხებს გამოყოფენ მხოლოდ უმაღლესი კატეგორიის სუმოსტების საინტერესო ბრძოლებისთვის. (დასასრული შემდეგ ნომარში) მოამზადა ნიკა კორინთელმა

„ვინც ძუნწად თესავს, ის ძუნწად მოიმკის, ხოლო, ვინც კურთხევით თესავს, ის კურთხევით მოიმკის.“
II კორინთელთა, 9,6

დღეს თბილისში, რუსთაველის პროსპექტზე

დღეს, 26 სექტემბერს, 16 საათზე, საქართველოს დედაქალაქი და სრულიად ჩვენი ქვეყანა მნიშვნელოვანი კულტურული მოვლენის მოწმე გახდება: რუსთაველის პროსპექტის იმ მონაკვეთზე, რომელიც ქაშუეთისა და წმინდა სამების ეკლესიებს შორისაა მოქცეული და ეროვნული სულიერების, ხელოვნებისა და მეცნიერული აზროვნების თავისებურ წმინდა მინად აღიქმება (საჯარო ბიბლიოთეკის კომპლექსი, საქართველოს ისტორიის ეროვნული მუზეუმი, ლადო გუდიაშვილის მემორიალური სახლი, რუსთაველის სახელობის კინოთეატრი თუნდაც), ოფიციალურად გაიხსნება ქართული სახვითი ხელოვნების მუზეუმი.

დამოვალეობა მთელი 20-ე საუკუნის ისტორიის დაიგეგმა. გასულ კვირას ექსპოზიცია სრულად იყო მზად და... ყველა დარბაზი დაილუქა. ჟურნალისტებს იქ არაფერი ესაქმებოდათ. ამ რეალობას ნაყენად იქ მისული. ცხადი გახდა, რომ გამონაკლისს არავინ დაუშვებდა და უფლებას არ დამართავდა, თვალი შემეგლო იმ საოცარ სამყაროსთვის, რომლის გარეშეც, დამეთანხმებით, ნორმალური საგაზეთო რეპორტაჟის მომზადება ნარმოუდგენელია.

მასშტაბური პარამეტრები

მუზეუმის, ამ უნიკალური კულტურული სივრცის, პარამეტრები მასშტაბურია, არქიტექტურა — დახვეწილი, დანიშნულებას ზუსტად მორგებული, ადგილს შარმონიულად შერწყმული; ტექნიკური აღჭურვილობა — თანამედროვე, უახლესი ტექნოლოგიების დონეზე.

31 საგამოფენო დარბაზი სამ სართულზეა განლაგებული. მათი საერთო ფართობი 7000 კვადრატულ მეტრზე მეტია. აქ ერთდროულად ოთხმოცამდე ავტორის 3500 ნამუშევარი გამოიფინება.

ეტაპობრივად შეიქმნება ავტორების და მათი ტილოებიც.

საცავი 6000 კვადრატული მეტრის საერთო მოცულობის სურათებს იტევს.

პირველი სართულის დარბაზში (300 კვადრატული მეტრი) ნებისმიერ მხატვარს შეეძლება თავისი ნამუშევრების გამოფენა. ასეთია მისი დანიშნულება. აქვეა 120-კაციანი საკონფერენციო დარბაზიც.

„დღეს ეს საუკეთესო საგამოფენო სივრცეა საქართველოში, რომელსაც სწორი მენეჯმენტის პირობებში ყველაზე ახალი საფუძველი აქვს, იქცეს ჩვენი ქვეყნის ერთ-ერთ საუკეთესო საავიზიტო ბარათად და კულტურის მნიშვნელოვანი კერად“, — ასეკენის ჟურნალი „მოდერნი კავშირის სამყარო“ (№3, 2018 წელი).

და კიდევ ერთი ციტატა იმავე წყაროდან: „მუზეუმის ექსპოზიციებში ქართველი მხატვრები საუკე-

„რა ხელმა ააბო“ (გადრი ვადაჭორიას ფოტო)

გვარი კარგი იქნა გალაკოვიან აგასიულ «სიტყვის თვისუფლებას». გვარამ ან შემთხვევაში ასე არ მოხდა: აბუღივილივარა საქვემ ჭყჭყი და ტალახი არ მიიქარა

თესო ნამუშევრებით არიან ნარმოდგენილი: ქეთევან მაღალაშვილი, აპოლონ ქუთათელაძე, უჩა ჯაფარიძე, მიხეილ ხეტიანი, ჯიბსონ ხუნდაძე, ედმონდ კალანდიაძე, ალექსანდრე ბანძელაძე, დიმიტრი ერისთავი, თემო ჯაფარიძე, ლევან ცუცქერიძე, დუდაგაბაშვილი, ზურაბ ნიჭარაძე, ალბერტ დილბარიაძე, ლევ ბაიხრივი, სერგო ფარაჯანოვი, კოკი მახარაძე, რადიმ თორდია.

ქალბატონი მთლიანად ქველმოქმედება. ესეც — ქართული. აშენებენ ქართველები — სამუშაოთა მწარმოებლები, ინჟინერ-ტექნიკური პერსონალი, მუშები, შპს „იმპლუს“, რომლის დამფუძნებელი და მმართველია თემურ სარიშვილი.

„მხერა ქართულია, სივრცის დაუნჯებელი“. და შურით მოჩუქურთმებული ჭორი და წინააღმდეგობაც — ქართული, ობიგატორი, ბანალური, რაც ყველა სიკეთეს თან სდევს, სამუხაროდ“, — ასე წერდა „საქართველო და მსოფლიო“ ზუთი წლის წინათ. მაშინ გია ჯობთაბერიძემ — იდეის ავტორმა, დამფინანსებელმა და აღმსრულებელმა თქვა: „— თბილისში ბევრი მითქამოთქმა გამოიწვია ქართული სახვითი ხელოვნების მუზეუმის ჯერ გამოუქვეყნებელმა პროექტმა. ზოგი ამბობდა, მუზეუმის შენობა შენდებო, ზოგიც — ფასადზე რუსეთის გერბის ორთავიანი არწივის სკულპტურა უნდა დამაგრდესო... ხომ იცით, საქართველოში მთავარია სუბიექტი ან ობიექტი იყოს, თორემ მათზე ზღაპრების მოყვლა არ გვიჭირს“.

სივრცის თავის, ია არსენიშვილისა და ქეთი დავლიანიძის შემოქმედება“.

„მხერა ქართულია, სივრცის დაუნჯებით“

„მუზეუმის ეს ტაძარი“ განსაკუთრებით გამორჩეულია იმით, რომ თხემით ტერფამდე ქართულია: არქიტექტორები — ცნობილ არქიტექტორთა დინასტიის წარმომადგენლები, მამა-შვილი არჩილ და გიორგი ქურდიანები.

მშენებლობა მთლიანად ქველმოქმედებაა. ესეც — ქართული.

„მხერა ქართულია, სივრცის დაუნჯებით“.

საქმემ ჭყჭყი და ტალახი არ მიიქარა და თბილისის გულში, დედაქალაქის მთავარ არტერიას აიგო პირველი მონუმენტური შენობა — ქართველი კაცის ქველმოქმედების წყალობით, იმ საძირკველზე, რომელშიც „წვეთი სისხლის არ არის არაქართული“, კეთილშობილურ განზრახვაზეა აღმოცენებული და სახვითი ხელოვნების გადასარჩენად და მიმართული.

სიდი ფანსულსა და აფაყოს შორის

არწივის ქანდაკებით მუზეუმის ფასადის დამშვენებაც გია ჯობთაბერიძის იდეაა. როგორც სკულპტორებმა — დავით მინდორაშვილმა და ედუარდ შახნაზაროვმა თქვეს, სწორედ მან მიუთითა მომავალ ავტორებს ვანის ნაქალაქარის გათხრების დროს აღმოჩენილი მარტოვეების ფი-

გურებზე. ამ მცირე ფორმის სკულპტურების ასაკი, არქეოლოგების გათვლით, 2300 წელიწადი მაინც არის. მიუთითა და სიხოვად, გამოწვლილ-ვით შეესწავლათ თემა, გასცნობოდნენ ისტორიულ მასალებს, მათ შორის, საქართველოს ისტორიის მუზეუმის ექსპოზიციებში წარმოდგენილ ნიმუშებს და შეეკმნათ ისეთი ქანდაკება, რომელსაც წარსულსა და აწმყოს შორის გადებული ხიდის სიმბოლური დატვირთვა ექნებოდა.

— ქართული ეკლესიების არქიტექტურა, — თქვა დავით მინდორაშვილმა, — ფრინველების გამოსახულებებით მდიდარი და თავისებური. არწივიც ბევრგან გვხვდება, მაგალითად, ოშკის კათედრალის ფასადზე, მაგრამ ეს ყველაფერი უფრო გვიანდელი პერიოდისაა, ვანის ნაქალაქარში აღმოჩენილი არტიფაქტიკი, რომელიც ჩვენთვის ამოსავალი წერტილი იყო, გაცილებით ადრინდელია.

ხანგრძლივი და რთული შექმნელებითი მუშაობის შედეგად შეიქმნა ისტორიულ დედანზე გაცილებით პლასტიკური, სიკეთით სხივმოსილი, ახალგაზრდული ძალით სავსე, ამაყი და, რაც მთავარია, ქართული, ამასთანავე, მუზეუმის დანიშნულებასთან რეზონირებული ქანდაკება, რომელსაც ძლიერი არტული საქართველოს დასაცავად აქვს გასული.

ასე გაქრა მწარე ჭორი რუსეთის გერბის ორთავიანი არწივის ქანდაკების შესახებ, როგორც ბევრი სხვა.

კურთხევით დათესილი კურთხევით მოიმკო.

მუზეუმის მოპირდაპირე მხარეს, პარლამენტის შენობის წინ, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საქართველოს მოფრიალე დროშების ფონზე შეილმოკლული მამების მორიგი საპროტესტო აქცია მიმდინარეობდა, როგორც კონტრასტული სურათი ჩვენი დღევანდელი ყოფის. არა დახატულის.

არამაჰ სანაბლიძე

აიგო პირველი მოწვევითი შენობა — ქართული კახის ქველმოქმედების წყალობით, იმ საპირველზე, რომელზეც „წვეთი სისხლის არ არის არაქართული“

მორიგი აქცია

საქართველო ისტორიის რვეს სანიტს პოლიტიკა ეკონომიკა საზოგადოება ადამიანის უფლებები ისტორია

http://www.geworld.ge

სარედაქციო კოლეჯია
გაზეთი ხელმძღვანელობს თბილისში მდებარე პრინციპალით.
მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
ტელ.: 234-32-95; e-mail: gazeti@inbox.ru

ISSN 2233-3894

